

СПОЈИ!

Informations- und Integrationszeitschrift Spoji!

Информативни
и интеграциони
часопис
Споји!
година II, број 3, I/2012

излази на Бурђевдан 2012.год.

ПОВРАТАК

КУЋИ →

- Зашто је важно да се враћито
својим коренима и Ошачбини?

у овом броју:

Проф. др Волфганг Рорбах: Доситеј Обрадовић - европски Србин

Проф. Срђан Мијалковић: Језик, култура и интеграција

мр Радован Калабић: Непочин поље и обетована земља

Максимилијан Граф: Интеграција и суживот из угла бечког студента

Дејан Сенић: Србија без младих мозгова - Serbia, quo vadis?

СПЕЦИЈАЛНИ ДОДАТАК

ИСТОРИСКИ ДАН
СРПСКОГ СПОРТА
29. ЈАНУАР 2012. ГОДИНА Господњег

ПОСТЕР

САДРЖАЈ

02 О ЧАСОПИСУ *Споју!*

03 ÜBER DIE ZEITSCHRIFT *Spoji!*

УМРЕЖАВАЊЕ

- 04 **Српска Православна Омладина Инсбрук**,
Аустријска премијера филма КЛЕТВА
- 05 **Хуманитарна организација „Срби за Србе“**,
Пројекат „Породица Ћетковић“
- 06 **Српска Православна Омладина Инсбрук**,
СПО(Ј)И помаже у Северној Србији
Хуманитарна организација „Срби за Србе“,
- 07 „СЗС“ и Рашко-призренска Епархија за Филиће
- 08 Благослов Патријарха српског Г. Иринеја
- 12 **Српска Православна Омладина Инсбрук**,
На фолклоријади у Инсбруку сложено за Космет
- 13 **СПКД „Просвјета - Аустрија“**,
О раду Просвјете из Беча

ИНТЕРЕСАНТНО!

- 17 Тинејџери за традицију
- 18 Бајка о части
- 19 Образовни хаос у Србији
- 20 Диани Будисављевић орден и од родног града
- 21 Слободан Јовановић међу великанима
- 23 Повратак стручњака за сада на Фејсбуку
- 23 Историјски дан српског спорта
- 24 Сретењска прекретница

ИНТЕГРАЦИЈА

- 25 **Максимилијан Граф**,
Интеграција и суживот из угла бечког студента

КУЛТУРА

- 26 **проф. Срђан Мијалковић**,
Језик, култура и интеграција

ИСТОРИЈА

- 27 **проф. др Волфганг Рорбах**,
Доситеј Обрадовић - европски Србин

ПРАВОСЛАВЉЕ

- 29 **Српска Православна Црква**,
Свети великомученик и победоносац Георгије
- 31 **др Зорица Мијалковић**,
Молитва као позитивно размишљање и здравље

VERNETZEN

- Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck**,
- 32 SPO(J)I zum zweiten Mal in Kuzmin
- 33 Neues Projekt von SPO(J)I: „FC Spoji!“
- 34 Auf den Spuren der Serben Österreichs
- 36 Antifaschistischer Spaziergang durch Innsbruck
Organisation für humanitäre Hilfe,
- 37 Ein neues Heim für Familie Četković
- 38 Ein neues Heim für Familie Filić
Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck,
- 39 Unterstützung für YOG Team Serbiens

40 **SBKV „Prosvjeta - Österreich“**,
Über die Tätigkeit des SBKV „Prosvjeta“

INTERESSANT!

- 44 Teenager für Tradition
- 44 Rückkehr von Experten vorerst auf Facebook
- 45 Ein historischer Tag für den serbischen Sport
- 46 Kinder-Retterin aus Innsbruck posthum ausgezeichnet
- 47 Der Wendepunkt zu Sretenje

INTEGRATION

- 48 **Maximilian Graf**,
Integration und Zusammenleben ...

KULTUR

- 49 **Prof. Srdjan Mijalković**,
Sprache, Kultur und Integration

GESCHICHTE

- 50 **Univ. Prof. DDR. Wolfgang Rohrbach**,
Dositej Obradović - der europäische Serbe

ORTHODOXIE

- 52 **Serbisch-Orthodoxe Kirchengemeinschaft Luzern**,
Orthodoxie
- 54 **Dr. Zorica Mijalković**,
Das Gebet als Quelle des positiven Denkens ...

ПОВРАТАК КОРЕНИМА И ОТАЏБИНИ

- 57 **Зоран Зековић**,
Карта и крава
- 58 **проф. Светлана Матић**,
Обезбедити младима сигурност и посао
- 60 **Дејан Сенић**,
Србија без младих мозгова - Serbia, quo vadis?
- 62 **Зоран Пањковић**,
Срби у свету
- 63 **Мина Ковач**,
Оно једно српства
- 64 **Слободан Малић**,
Поглед из мало другачијег угла
- 65 **Александар Цвјетиновић**,
ПОВРАТАК ...
- 66 **Марија Стевановић**,
Зашто млади одлазе из Србије?
- 68 **Нада Љубић**,
Умрети од политике
- 69 **Љубиша Ракић**,
Млади - највреднији ресурс Србије
- 70 **Небојша Анђелковић**,
Разлог одласка младих из Србије
- 72 **Сава Стамболић**,
Бескрајни плави круг и у њему звезда
- 74 **мр Радован Калабић**,
Непочин поље и обетована земља
- 76 **Радован Тврдишић**,
Време је за организован повратак

80

ПАРТНЕРИ

Српска Православна Омладина Инсбрук - СПО(Ј)И
ZVR: 931510814
е-пошта: uprava@spoji.org
интернет: www.spoji.org
YouTube: www.youtube.com/user/spoji2009
Жиро рачун: Tiroler Sparkasse Bank AG Innsbruck
број: 03300678129
број банке: 20503 - IBAN: AT482050303300678129
- BIC: SPIHAT22XXX

Уводна реч

Поштовани читаоци широм српског расејања и у Отаџбини,

После два броја часописа *Споју!*, која су објављена претходног, 2011. лета Господњег, имамо част да вам представимо и трећи број овог младог пројекта који улази у другу годину свог постојања и припрема се за даље проширење и унапређење.

Овај, трећи број часописа *Споју!*, под насловом „ПОВРАТАК – зашто је важно да се вратимо својим коренима и Отаџбини?“, и с главном темом „Одлив становништва и младих стручњака из Србије и српских земаља у иностранство, како их и зашто вратити у Отаџбину и због чега Србија и српске земље немају будућности без својих младих паметних и вредних глава“, излази на велики православни празник Ђурђевдан, 6. маја 2012. лета Господњег. У њему ћете наћи сталне, али и неке нове рубрике.

Једна од њих је и рубрика „О ЧАСОПИСУ“, у којој пишемо о томе како је *Споју!* покренут, ко тренутно ради на њему и какви су планови за његову будућност. Биће то, дакле, сажета историја овог племенитог пројекта који су покренули млади ентузијастички марљиво раде на просвећивању српске омладине и народа.

И у овом броју наћи ћете рубрику „УМРЕЖАВАЊЕ“, у којој можете читати о активностима СПКД „Просвјета“, Хуманитарне организације „Срби за Србе“ и Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И од новембра 2011. до фебруара 2012. године. Најзанимљивије вести из претходног периода које смо пронашли у медијима чекају вас у рубрици „ИНТЕРЕСАНТНО!“ - такође и на немачком преводу „INERESSANT!“.

Од овог броја имамо сталне рубрике „ИНТЕГРАЦИЈА“, „КУЛТУРА“, „ИСТОРИЈА“ и „ПРАВОСЛАВЉЕ“, које можете прочитати и на немачком језику, као и редовну рубрику „VERNETHEN“.

А као и обично, најбоље остављамо за крај. То је тема трећег броја часописа *Споју!*, у којој се бавимо питањем зашто из године у годину све више младих стручњака по завршетку студија бежи из Србије и српских земаља, иако су у њу некада долазили великани попут Арчибалда Рајса и других западних пријатеља српског народа који су ту видели рај на земљи мада су знали да није лако живети на брдовитом и бурном Балкану. Покушали смо да дамо одговоре и на друга питања која су веома важна за наш народ: зашто Србија и српске земље немају будућност уколико се већи део младих стручњака који су своје знање и искуство стекли у белом свету не врати у отаџбинске српске земље и тако помогне да се реше важни животни проблеми како би српски народ опстао уместо да једног дана у блиској будућности уђе у историјске књиге и нестане с карте овога света.

У часопису *Споју!*, имаћете прилике да прочитате текстове разних писаца из разних области, коју пишу о главној тематици овог броја. Свако од њих има свој начин сагледавања овог проблема и свако од њих нуди

различите одговоре за решавање овог проблема, али можете бити сигурни да СВИ ЗАЈЕДНО имају исти циљ на путу, који се зове: **ПОВРАТАК својим коренима и својој Отаџбини!**

Остајте овдје

Остајте овдје!.. Сунце туђег неба
Неће вас гријат ко што ово грије;
Грци су тамо залогаји хљеба
Гдје свога нема и гдје брата није.

Од своје мајке ко ће наћи бољу?!
А мајка ваша земља вам је ова;
Баците поглед по кршу и пољу,
Свуда су гробља ваших праједова.

За ову земљу они беху диви,
Узори свијетли, што је бранит знаше,
У овој земљи останите и ви,
И за њу дајте врело крви ваше.

Ко пуста грана, кад јесења крила
Тргну јој лисје и покосе ледом,
Без вас би мајка домовина била;
А мајка плаче за својијем чедом.

Не дајте сузи да јој с ока лети,
Врат'те се њојзи у наручја света;
Живите зато да можете мријети
На њемом пољу гдје вас слава срета!

Овде вас свако познаје и воли,
А тамо нико познати вас неће;
Бољи су своји кршеви и голи
Но цвијетна поља куд се туђин креће.

Овдје вам свако братски руку стеже —
У туђем свијету за вас пелен цвјета;
За ове крше све вас, све вас веже:
Име и језик, братство, и крв света.

Остајте овдје!.. Сунце туђег неба
Неће вас гријат ко што ово грије, —
Грци су тамо залогаји хљеба
Гдје свога нема и гдје брата није...

**Алекса Шантић*

О ЧАСОПИСУ „СПОЈИ!“

Часопис **Споју!** покренут је на основу одлуке Управног одбора Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И, донете на седници 17. октобра 2010. лета Господњег, као пројекат на просветном пољу, на којем је, уз друштвени и хуманитарни рад, активно Омладинско удружење СПО(Ј)И.

Информативни и интеграциони часопис **Споју!** настоји да информише српску омладину у расејању и у Отаџбини о горућим питањима из области српског језика и писма, српске историје и традиције, српске културе и духовности и да им приближи Србинову светосавску и православну веру, али не само омладини већ и оним мало старијим и искуснијим међу нама.

Часопис **Споју!** још је једно додатно оруђе којим је Омладинско удружење СПО(Ј)И појачало и проширило борбу за очување српског националног, културног и духовног идентитета у расејању, баш као и његова братска удружења и пријатељске организације које су помогле овај пројекат, али и оне које ће тек помоћи и укључити се.

Сваки број часописа **Споју!** посвећен је специјалној тематици, али и редовним појединачним активностима српских удружења, као и активностима које заједно организују и спроводе у саборном духу и братској сарадњи.

У часопису **Споју!** текстови су штампани и на немачком језику, што је веома значајно за интеграцију, али и за то да се и остали добронамерни народи с којима делимо туђинску земљу упознају с нашим деловањем, и тиме настави да се исправља искривљена слика Србије у свету.

Важно је напоменути да се куповином једног примерка часописа Споји! пружа и директна финансијска подршка хуманитарним акцијама српских организација које раде на часопису.

Штампајући овај часопис у српској штампарији „Стојадиновић“ из Петровца на Млави, подржавамо и

српску привреду, што нам је веома драго, јер нам је важније да наш Србин у Отаџбини има директне користи од часописа него неки туђин било где у свету.

Часопис **Споју!** излази два пута годишње, и то увек о православним празницима!

Први број часописа **Споју!** под насловом „**МЛАДА ИСТОРИЈА МЛАДОГ УДРУЖЕЊА – ДВЕ ГОДИНЕ СПО(Ј)И**“, са главном темом „**СПО(Ј)И и српски патриотски сектор НВО**“, изашао је 17. априла 2011. лета Господњег, на празник Цвети, што је обележено и свечаном промоцијом часописа **Споју!** у Инсбруку, а тиме је на сцену ступио први српски омладински часопис у Аустрији, који ће се касније проширити на шира подручја у Европи.

Од првог броја часописа **Споју!**, подршку у раду и организацији часописа Омладинско удружење СПО(Ј)И је добило од братске Хуманитарне Организације „Срби за Србе“, која је помогла у писању текстова, штампаних првих 370 примерака у финансијском погледу, као и дистрибуцијом у источној Аустрији.

Други број часописа **Споју!** под насловом „**Понос српског бића, наша је ЋИРИЛИЦА!**“, са главном темом „**Очувајмо ћирилицу!**“, изашао је на велики православни празник Крстовдан, 27. септембра 2011.

лета Господњег. И тада су у пројекту учествовали Српска православна омладина Инсбрук – СПО(Ј)И, као покретач часописа, и Хуманитарна организација „Срби за Србе“, која је помагала у истој мери као и у првом броју.

У сарадњи Омладинског удружења СПО(Ј)И, Хуманитарне организације „Срби за Србе“ и Српског просветног и културног друштва „Просвјета“ из Беча, организоване су промотивне трибине другог броја часописа у Берлину, Бечу и Инсбруку.

Учешћем у промоцији другог броја у Бечу СПКД „Просвјета“ такође се укључила у овај пројекат, а крајем

2011. лета Господњег родила се идеја да часопис од самосталног пројекта Омладинског удружења СПО(Ј)И, који помажу братске организације, прерасте у потпуно заједнички пројекат Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И, као идејног творца и покретача часописа, Хуманитарне Организације „Срби за Србе“ и СПКД „Просвјета“.

Постигнут је договор о мерама за усавршавање часописа **Споју!**, као и добијање посебног грба за часопис, који ће бити активан од 4. броја. Редакција је такође реформисана: именована су три уредника, по један из сваке организације.

Тако су подељене улоге и обавезе у оквиру просветног пројекта, часописа **Споју!**, а потпуна заједничка сарадња у овом пројекту траје од тренутка када је почела припрема 3. броја, на коме се заједничким снагама ради од садржаја, преко штампе, до дистрибуције. То је пробни период за ове три организације, које ће покушати да се на најбољи могући начин уходају у раду на овом пројекту до наредног броја, када братска сарадња у оквиру часописа **Споју!** треба да постане и званична!

Наставља се...

ÜBER DIE ZEITSCHRIFT „SPOJI!“

Das Projekt, Zeitschrift **Spojil!**, wurde auf Beschluss der Vorstandssitzung des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck - SPO(J)I, am 17. Oktober 2010, als Projekt im Bildungsbereich in dessen Rahmen der Jugendverein SPO(J)I auch aktiv ist, ins Leben gerufen. Die Informations- und Integrationszeitschrift **Spojil!** hat zum Ziel die serbische Jugend im Ausland und in der Heimat über die brennenden Fragen aus den Bereichen der serbischen Sprache und kyrillischen Schrift, der serbischen Geschichte und Tradition, der serbischen Kultur und Integration und Zusammenarbeit mit anderen Völkern zu informieren und Antworten darauf zu liefern. Ebenfalls als sehr wichtig empfunden wird die Orthodoxie, die der Jugend näher gebracht werden sollte, aber nicht nur den Jugendlichen, sondern auch den etwas älteren unter uns.

Daraus folgt, dass die Zeitschrift **Spojil!** ein zusätzliches Werkzeug ist, mit dem der Jugendverein SPO(J)I seit der Gründung der Zeitschrift seine Tätigkeit für die Erhaltung der serbischen nationalen, kulturellen und geistigen Identität verstärkt hat, genauso wie auch seine Partnerorganisationen, die seit der ersten Ausgabe bei diesem Projekt mithelfen.

Jede Ausgabe von **Spojil!** ist einer speziellen Thematik gewidmet. Daneben haben die Leserinnen und Leser in jeder Ausgabe die Möglichkeit über die Aktivitäten der serbischen Vereinigungen in Europa und auf der ganzen Welt zu lesen.

In jeder Ausgabe von **Spojil!** haben die Leserinnen und Leser die Möglichkeit Texte auf Deutsch zu lesen, da die Zeitschrift großen Wert auf Integration legt, weil man sich besonders in diesem Bereich mit anderen Völkern verbinden, austauschen und besser verstehen und kennenlernen kann, aber auch die positiven Seiten des serbischen Volkes den anderen Völkern näherbringen will und somit den schiefen Rahmen mit dem Bild Serbiens in der Welt Schritt für Schritt geradebiegen kann.

Es ist wichtig zu erwähnen, dass man mit dem Kauf einer Zeitschrift **Spojil!** direkt finanzielle Hilfe für humanitäre

Aktionen leistet, die serbische Organisationen, die an diesem Projekt beteiligt sind, regelmäßig auf dem Gebiet ex-Jugoslawiens organisieren und damit zahlreichen Kindern helfen der Armut zu entkommen.

Indem diese Zeitschrift in einer serbischen Traditionsdruckerei Namens „Stojadinović“ in Petrovac an der Mlava in Ostserbien gedruckt wird, wird sogar der serbische Sektor der Klein- und Mittelunternehmen unterstützt. Die Zeitschrift **Spojil!** kommt zwei Mal im Jahr heraus und das immer an einem großen serbisch-orthodoxen Feiertag.

Die erste Ausgabe von **Spojil!** unter dem Motto „Junge Geschichte einer jungen Vereinigung“ mit dem Hauptthema „SPO(J)I und der serbisch-patriotische NGO Sektor“, kam am 17. April 2011 am Palmsonntag heraus, als auch die erste Promotion und Vorstellung der Zeitschrift feierlich in Innsbruck abgehalten wurde, womit die erste serbische Jugendzeitschrift in Österreich ans Tageslicht kam und eine Ausdehnung auf das Gebiet ganz Europas begann.

Seit der ersten Ausgabe von **Spojil!** konnte der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I auf die Hilfe und Unterstützung der serbischen „Organisation für humanitäre Hilfe“ zählen, die bei der Verfassung von Texten, beim Druck der ersten 370 Stück finanziell half und auch in der Distribution in Ostösterreich sehr fleißig war.

Die zweite Ausgabe von **Spojil!** unter dem Motto „Der Stolz des serbischen Daseins - unser ist die kyrillische Schrift!“ mit dem Hauptthema „Erhaltung der serbischen kyrillischen Schrift!“, kam am orthodoxen Feiertag der Kreuzerhöhung (Krstovdan), am 27. September 2011 heraus und auch in dieser Ausgabe nahmen der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I, als Initiator der Zeitschrift, genauso wie die serbische „Organisation für humanitäre Hilfe“, die im gleichen Ausmaß mithalf wie in der ersten Ausgabe, teil.

Es sind in diesem Zeitraum auch die Promotionen der Zeitschrift intensiviert worden, sodass man sagen kann,

dass in gemeinschaftlicher Arbeit des Jugendvereins SPO(J)I, der serbischen „Organisation für humanitäre Hilfe“ und des Serbischen Bildungs- und Kulturvereins „Prosvjeta“ aus Wien, die Zeitschriftenpräsentationen der zweiten Ausgabe in Berlin, Wien und Innsbruck erfolgreich organisiert werden konnten.

Mit der Teilnahme des SBK „Prosvjeta“ an der Promotion der zweiten Ausgabe von **Spojil!** in Wien, schließt sich noch eine serbische Organisation diesem Projekt an. Darauf aufbauend wurde Ende des Jahres 2011 die Idee geboren, dass das eigene Projekt des Jugendvereins SPO(J)I, in dem Partnerorganisationen bis zu diesem Zeitpunkt nur mitgeholfen haben, zu einem Projekt ausgebaut wird, in dem drei Organisationen vollwärtig mitarbeiten und offiziell Teil der Zeitschrift sind: Der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I, als Gründer der Zeitschrift, die serbische „Organisation für humanitäre Hilfe“, sowie der SBK „Prosvjeta“ aus Wien.

Es wurden Maßnahmen zur Verbesserung der Zeitschrift getroffen, sowie die Entscheidung ein eigenes Logo für **Spojil!** zu designen, das ab der 4. Ausgabe aktiviert werden sollte. Am wichtigsten zu erwähnen wäre, dass die Redaktion reformiert wurde und dass es nun drei Hauptredakteure gibt - jeweils einer aus jeder Organisation.

So wurden die Rollen und Aufgaben im Rahmen dieses Projektes der Zeitschrift **Spojil!** neu verteilt, wobei die vollkommene Zusammenarbeit in dem Projekt ab den Vorbereitungen für die 3. Ausgabe begann, in der mit gemeinsamen Kräften vom Inhalt, über den Druck bis hin zur Distribution gearbeitet wurde, was zunächst einmal eine Probe-phase für unsere drei Organisationen darstellte. Jede dieser Organisationen wird versuchen ihr Bestes zu geben, um sich bis zur nächsten Ausgabe in allen Sphären so gut es geht zu organisieren und gemeinsam noch besser einzuarbeiten. Dann sollte die Zusammenarbeit in dem Projekt, Zeitschrift **Spojil!**, offiziell unterzeichnet werden!

Fortsetzung folgt...

УМРЕЖАВАЊЕ

АУСТРИЈСКА ПРЕМИЈЕРА ФИЛМА КЛЕТВА

Пише: Српска Православна
Омладина Инсбрук - СПО(Ј)И

У суботу, 26. новембра 2011. године, у Инсбруку је у организацији Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И одржана аустријска премијера документарног филма КЛЕТВА из продукције (српске) фондације „Пријатељ Божји” из Канаде. Филм је претходно приказан на светској премијери у Канади и на словеначкој премијери у Љубљани 11. септембра 2011. године.

Премијери у Инсбруку присуствовао је респектабилан број посетилаца иако је термин био врло незгодан, будући да се у исто време у Београду играо и популарни дерби између Звезде и Партизана, а у Инсбруку одржавала Фолклоријада на којој је гостовао КУД из Србије. Нажалост, нисмо били у могућности да утичемо на то јер је премијера филма заказана у септембру.

Али баш та чињеница посебно нас чини поносним и улива нам наду да ће и следеће пројекције филмова бити добро посећене, а оправдава и нашу веру у боље сутра, будући да

је и поред дербија и Фолклоријаде на премијеру филма дошло много младих и оних старијих и искуснијих Срба, неки чак из Салцбурга и градова у покрајини Тирол. Међу посетиоцима је био и професор Мајслингер с Политичког факултета Универзитета у Инсбруку. Иако не разуме српски, он је дошао на премијеру због, како каже, интересовања за српски народ и његов дух. Из Салцбурга је допутовала и Ђуја Тешановић, прва жена странкиња која је ушла у Скупштину града Салцбурга, као и један број Срба из Шваца, Цилертала и Вергла.

Документарни филм КЛЕТВА, који представља својеврсно звоно на узбуну и упозорење на провалију над чијим се рубом клати српски народ и држава, оставио је снажан утисак на публику, а било је и суза... Посебно нам је драго што се после пројекције развила права конструктивна дискусија о филму у којој су учествовали сви гледаоци, и старији и млађи.

На крају је уследило дружење у пријатељској атмосфери и уз српске специјалитете. Разговарало се о даљем ширењу овог документарца, о будућности нашег народа и омладини, а сакупљен је и скроман хуманитарни прилог од 124 евра за помоћ српском народу у српским земљама и изградњу наших светиња.

Српска православна омладина Инсбрук – СПО(Ј)И још једном захваљује свим гостима те вечери која је уједно била и завршна трибина за 2011. годину, као и свим пријатељима и донаторима који су од срца дали свој скромни прилог за помоћ нашем народу у невољи. Још једном поручујемо свим Србима да погледају филм КЛЕТВА, који је и позив да се врати с кривога пута и вапај за покајањем, не само личним већ и свенародним.

С вером у Бога и у боље сутра!

ПРОЈЕКАТ „ПОРОДИЦА ЋЕТКОВИЋ“ (Република Српска)

Пише: Душан Ћаковић из Туна,
Хуманитарна Организација
„СРБИ ЗА СРБЕ“ - Швајцарска

Општина Лопаре једна је од најсиромашнијих општина на територији бивше Југославије. У том некада јаком индустријском месту привреда више готово да и не постоји. Становништво општине расуто је по целом свету, а знатан број печалбара за стално је напустио свој родни крај. Људи опстају углавном захваљујући надничењу или новцу који им шаљу сродници из дијаспоре. И тога је, међутим, све мање, па је неизвесан опстанак те српске општине која је у Другом светском рату изгубила готово половину становништва, а у овом последњем трећину своје територије. Сиромаштво и бела куга закуцали су на врата многих лопарских домаћинстава, па зато и не чуди што се у појединим селима општине Лопаре рађа тек понека беба на сваких двадесет година!

У селу Пељаве, шесточлана породица Ћетковић, глава куће Милорад, супруга Геневева (Ћина) и четворо малолетне дечице, живи у нечему што се само теоретски може назвати кућом – озидана четири зида без правог крова, купатила и воде, премала и недостојна живота малих насмејаних и вредних Ћетковића. И поред те тужне слике и изузетно тешке ситуације коју смо затекли у дому породице Ћетковић, Милорад и Ћина при

нашој првој посети, пре нешто више од годину дана, одбијали су сваки вид помоћи говорећи како свега имају. Ипак, одлучили смо да им за почетак помогнемо куповином краве и живине како би деца била сита и како би Ћетковићи имали бар основне намирнице за живот. Поред немаштине и лошег стања инфраструктуре, постојао је још један проблем: Ћина, која је румунска држављанка, после истицања боравишне дозволе и личних докумената изгубила је право да борави у Републици Српској и само захваљујући доброј вољи социјалних и државних службеника није протерана и раздвојена од своје породице. Схвативши да ситуација захтева хитно деловање, успели смо да у веома кратком року прикупимо сву потребну документацију и финансирамо Ћинин пут у Румунију како би поново легализовала свој боравак и како не би стрепела да ли ће је неко раздвојити од породице. Када смо у томе успели, могли смо да наставимо планирање како да тој вредној породици обезбедимо услове достојне за живот.

С начелником општине Лопаре др Радам Савићем и нашом братском организацијом „Немањићи“ из Тићина (Швајцарска) постигли смо договор о заједничком финансирању изградње куће породици Ћетковић. То подразумева подизање поткровља, покривање и изоловање крова, малтерисање унутрашњих зидова, изградњу санитарног чвора и увођење воде у кућу. Свесни тога да до

зиме не можемо привести све радове крају, одлучили смо да груби радови и подизање крова буду приоритет како би породица била заштићена од кише, снега и хладноће, што се показало као изузетно добар потез.

Првих децембарских дана обавештени смо да је општина испоручила материјал који је обећала и радови су могли да почну. После тога поручили смо и остале потрепштине, тако да је дуго планирани пројекат, након годину дана, почео да се реализује: свакога дана радови су све боље напредовали захваљујући великом залагању радника који су се истински потрудили да један део заврше пре првих минуса и падавина. У томе су и успели, тако да су мали Ћетковићи Божић могли да дочекају са осмесима у свом новом дому који још није завршен, али је свакако у много бољем стању од онога у коме су до тада живели. Наставак радова планиран је за пролеће текуће године, па позивамо људе добре воље да се укључе у акцију за мале Ћетковиће!

СПО(Ј)И ПОМАЖЕ У СЕВЕРНОЈ СРБИЈИ

Пише: Иван Ивковић,
представништво СПО(Ј)И у Србији -
главна контакт особа у Србији

Поштовани пријатељи, донатори и сви који пратите наш рад, Обавештавам вас да су средства из нашег фонда још једном нашла пут до правих људи. У суботу, 10. 12. 2011. године, посетили смо драге нам у Христу, брата Горана Шошкана из Сремских Карловаца и сестру Снежану Вукосављевић из Новог Бечеја. Њима су потребне скупе хируршке интервенције да би опет водили нормалан живот.

Горан је 27. августа 2010. године доживео несрећу у којој су му повређени вратни пршљенови. После операције лекари су констатовали квадриплегију (тетраплегију) – потпуну одузетост ногу и руку. Наде има јер у Русији постоји клиника „Неуровита“, која успешно пресађује матичне ћелије, али је за први захват потребно 35.000 евра, које породица Шошкан нема.

Деветнаестогодишња Сузана из Новог Бечеја треба да оде на неколико операција у Немачку како би јој се делимично вратио вид, али њена самохрана мајка нема новац да би помогла својој ћерки.

Тако смо и ми дали скромни допринос уручивши им по 200 евра за трошкове лечења. После упознавања и дружења са љубазном и побожном браћом наше путовање употпуњено је

На слици: Чланови СПО(Ј)И, Иван Јовић и Иван Ивковић са Гораном Шошканом и његовим родитељима

посетом фрушкогорским манастирима Велика Ремета и Крушедол.

Свако ко има добре воље и могућности да лепом речју и макар скромним прилогом допринесе ширењу позитивног духа међу невољнима, увек је добродошао да нам се придружи.

На слици: Представници СПО(Ј)И са Сузаном и њеном мајком Даницом

„СРБИ ЗА СРБЕ“ И РАШКО-ПРИЗРЕНСКА ЕПАРХИЈА ЗА ФИЛИЋЕ

Пише: Игор Стевановић
из Ниша, Хуманитарна
Организација „СРБИ ЗА СРБЕ“

Божевце је мало село код Новог Брда у Косовском Поморављу. Нажалост, као и у већини места на Косову и Метохији и становници овог села суочавају се са животом недостојним за људска бића, тешким условима и сталним страхом за своје животе. Велики проблем представља то што село нема ваљаних путева, па је током обилних падавина одсечено од сваког већег места у Косовском Поморављу.

У Божевцу је остало око седамдесетак домаћинстава и само осморо деце. Тежак живот ових људи посебно осликава пример породице Филић, коју чини отац Момчило, оронулог здравља, и његове две нејаке кћерке Сања (11) и Слађана (9). Кућу им је 2003. године направио Координациони центар за Косово и Метохију, а радове изводила „Биначка Морава“. Данас, после осам година, у кући је немогуће живети због великих пропуста у изградњи.

Због нестручно урађеног димњака, кућа се сада, за време сезоне ложења, уместо топлотом, пуни димом и гаражи у облику воде. Без ципела није могуће ходати јер је под натопљен водом. Тешко је угрејати кућу којој недостају прозори и врата! Осим тешког живота, породицу Филић је пре две године задесила и изненадна трагедија, када је преминула мајка Цица. Сања и Слађана прихватиле су свој тежак живот. Иако су прерано остале без мајке, која им сваким даном све више недостаје, и иако се боје сваке наредне хладне ноћи, не одустају од борбе за бољи живот. Пешке путују до

школе која је удаљена неколико километара, јер снег спречава школски превоз да приђе тим брдским крајевима.

Уз благослов епископа рашко-призренског господина Теодосија, Хуманитарна организација „Срби за Србе“ и рашко-призренска епархија покренуле су реконструкцију куће Филића. Пројекту су се прикључили Хуманитарна организација „Мајка девет Југовића“ и неколицина добрих људи који су желели да обезбеде достојан дом за породицу Филић.

Хуманитарна организација „Срби за Србе“, захваљујући донаторима и људима добре воље који су се одазвали нашем апелу, упутила је у децембру помоћ за породицу Филић. Помоћ је вредна више од 250.000 динара, а састоји се од покућства које ће Филићима бити испоручено по завршетку санације

њиховог дома. За радове на кући породице Филић побринула се организација „Мајка девет Југовића“ из Грачанице. Манастир Високи Дечани породици је поклонили пећ на дрва, а Трговинско предузеће „Потез“ из Бора издвојило је средства за куповину телевизора. Од новца који је оставила КСС „Света Ангелина“ из Црњелова купљена су дрва за огрев, а од донације пријатеља из Бањалуке одећа и обућа за Слађану и Сању.

Још једном се показало да када су сложни и када свему приступају с љубављу, људи могу много да ураде. Надамо се да ће ова акција подстакнути друге да нам се прикључе у тешкој борби за биолошки опстанак српског народа, који већ годинама бележи катастрофалне демографске губитке.

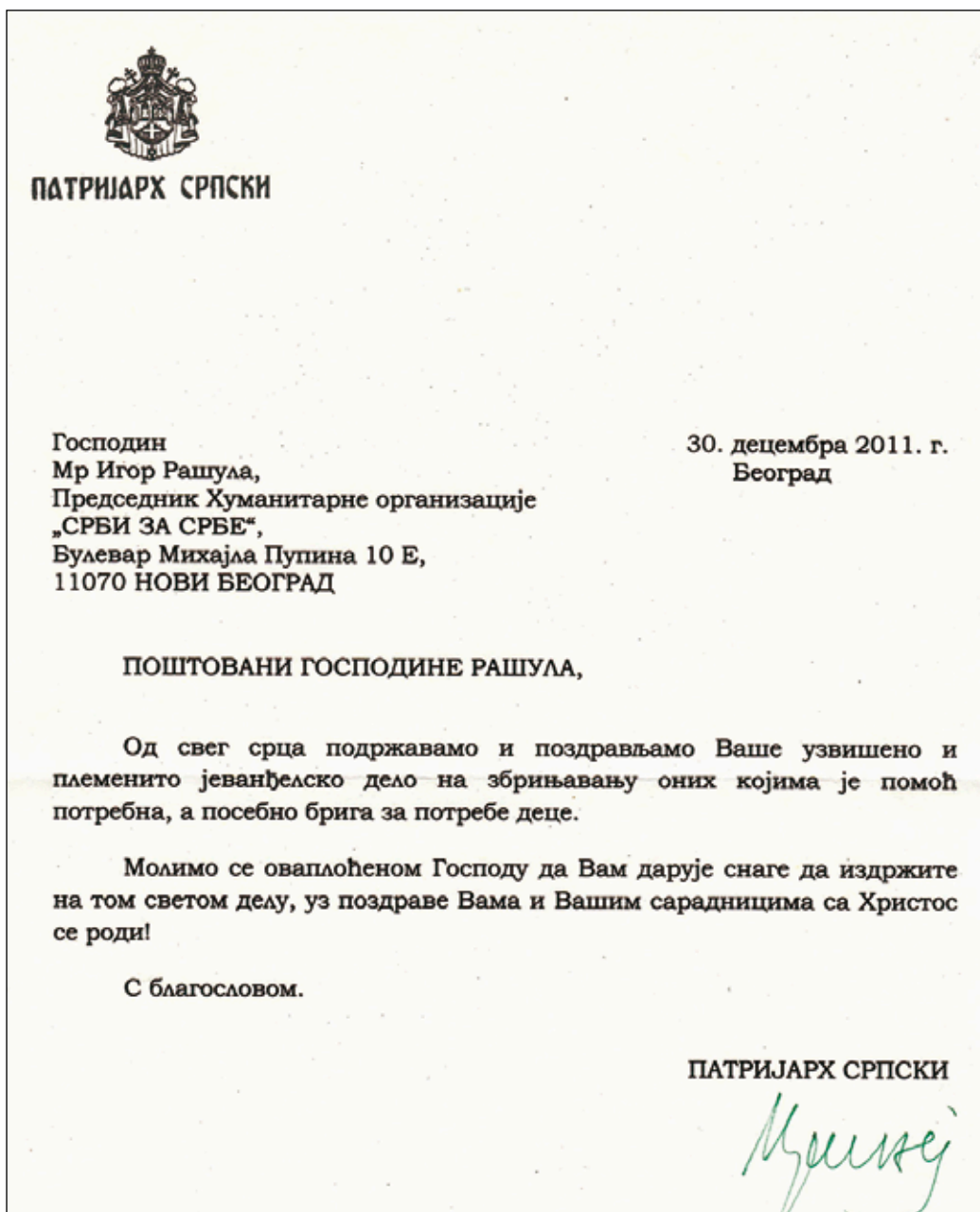
БЛАГОСЛАВ ПАТРИЈАРХА

Пише: Хуманитарна
Организација „СРБИ ЗА СРБЕ“

Након шест година мукотрпне борбе за опстанак најугроженијег дела српског народа који живи на ивици егзистенције и у крајње нехуманим условима, стигла је потврда да се налазимо на правом путу. Наиме, крајем 2011. године Хуманитарна организација „Срби за Србе“ добила је благослов Његове светости патријарха српског господина Иринеја за даљи рад на сузбијању последица беле куге и обнови поверења

српског народа у заједништво, добротинство и братољубље, а све ради спречавања миноризације и биолошког нестанка нашег народа на западном Балкану. То признање даће нам још више снаге и воље да истрајемо у можда немогућој мисији да једнога дана ниједно српско дете не буде гладно, а надамо се да ће нам се на том путу придружити још више људи добре воље. Деца су наша будућност!

ПРВА ХУМАНИТАРНА СТАНИЦА СПО(Ј)И У 2012. ГОДИНИ - ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ

Пише: Иван Ивковић, представништво СПО(Ј)И у Србији - главна контакт особа у Србији

Поводом Божића и осталих празника, Српска православна омладина Инсбрук – СПО(Ј)И 3. јануара 2012. спровела је у дело своју прву хуманитарну акцију за ову годину.

Потпомогнути новчаним средствима из Аустрије (100 евра), обезбедили смо симболичну количину чврстог горива за угрожене становнике (20 особа) Петровца на Млави који тренутно живе у старој касарни, у врло тешким условима, без струје и воде!

За куповину пет кубних метара дрва за огрев издвојено је око 170 евра.

Надамо се да се помоћ овим људима неће завршити само на томе и да ће надлежни органи власти благовремено дати сагласност да се један од оштећених објеката реновира, а наши суграђани добију повољнији простор за живот.

За овај, као и за многе друге подухвате, ваљало би издвојити знатну суму новца, тако да још једном позивам све који ово читају да, ако до сада нису, озбиљно размисле о томе шта је то на основу чега би свако од нас могао оправдано да се назове Хришћанином или бар хуманим човеком.

ВЕЛИКА БОЖИЋНА АКЦИЈА ХУМАНИТАРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ „СРБИ ЗА СРБЕ“

Пише: Игор Стевановић
из Ниша, Хуманитарна
Организација „СРБИ ЗА СРБЕ“

На Косову и Метохији наша организација обишла је и помогла 15 породица којима је обезбеђена помоћ у виду шпорета (11 ком.), фрижидера (9 ком.), електричних шпорета (3 ком.), лежаја (18 ком.), столова (7 ком.), столица (36 ком.), плакара (8 ком.), машина за веш (5 ком.), кухиња (5 ком.) и ламината (65 м²). Божићну акцију на Косову и Метохији подржало је Коло српских сестара из Амстердама (Холандија) и група Срба из Виндзора (Канада), који су средства прикупили на хуманитарној вечери.

Као и претходних неколико година уочи празника рођења Господа Исуса Христа, Хуманитарна организација „Срби за Србе“ спровела је још једну успешну акцију. Ова Божићна акција за сада је највећа

У Западној Србији породици Бујак из Бродарева уручена је помоћ – супрасна крмача, тежине 130 кг, која је плаћена 21.000 динара.

У склопу велике Божићне акције у Старој Србији, Хуманитарна организација „Срби за Србе“ посетила је укупно пет породица из Старог Нагоричана и Табановаца у близини Куманова. Посета породицама Серафимовић, Николић (Старо Нагоричане), Горана Трајковића, Свете Трајковића и Ђорђевић (Табановце) била је само информативног карактера, а допремање хуманитарне помоћи планирано је за следећу акцију у Старој Србији.

У склопу Божићне акције у Републици Српској посетили смо две породице и њиховим најмлађим члановима уручили пакетиће вредне 250 евра. Акцију су својим прилозима подржали и Кафе-бар „Тифани“ из Приједора, Гинеколошко-порођајно одјељење

хуманитарна акција коју је спровела наша организација, пошто је утрошено више од 20.000 евра и помогнуто неколико десетина вишечланих српских породица у свим српским земљама.

На територији Српске Крајине, Хуманитарна организација „Срби за Србе“ помогла је четири породице. У општини Доњи Лапац помогнуте су породице Дураковић (двоје деце), Репац (двоје деце) и Дошен (двоје деце), док је у Личком Петровом Селу помогнута породица Накарада (једно дете). У акцији је потрошено око 2.300 евра. Акција је спроведена уз свесрдну помоћ пријатеља организације из тих крајева.

Приједорске болнице, једна навијачка група, братство манастира Клисина и кексари „Мира“ из Приједора, који су поклонили већу количину слаткиша.

На подручју Београда посетили смо једну породицу са Бежаније (општина Нови Београд) и уручили јој седам празничних пакетића и један усисивач, укупне вредности 9.200 динара. Осим тога, плаћен је и део дуга за струју од 36.000 динара. У Београду смо посетили још две породице, најпре породицу Атанасковић, а затим и породицу Вранић. Помоћ за њих била је вредна 30.000 динара, а састојала се од основних животних намирница. На подручју Јужне Србије посетили смо две породице из општине Бојник. Породици Станковић уручени су пакетићи за децу, док је породици Николић, осим пакетића,

уручен и материјал за наставак изградње куће. Овај пут купљена су спољашња врата и прозори, као и пет унутрашњих врата. Укупна вредност помоћи износила је око 1.700 евра.

НОВОГОДИШЊИ ПЕХАР ЗА „ФК СПОЈИ!“

Пише: Српска Православна
Омладина Инсбрук - СПО(Ј)И

У суботу, 14. јануара 2012. године (1. јануара 2012. по јулијанском календару), фудбалска секција Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И, „ФК Споји!“, први пут је наступила на турниру

у Новој години. Организатор турнира била је аустријска фирма „Reifen Team“ и Спортско друштво Олимпијског села града Инсбрука. Прихватајући позив фирме „Reifen Team“, одлучили смо да одмах

после дочека јулијанске Нове године представимо српски народ и српску тробојку у најбољем светлу на турниру „SVO Hallencup 2012“ у малом фудбалу на којем је учествовало 12 екипа.

За разлику од ранијих турнира када су наши голгетери били у фази уигравања, коначно су прорадили сви наши играчи, тако да су противнички голмани морали више пута да ваде лопту из своје мреже. Млади играчи „ФК Споји!“ играли су леп и ефикасан фудбал, што је и најбоља могућа комбинација, а уз то су показали и велику борбу и добро се кретали на терену.

Једино су у једној утакмици, вероватно због мањка искуства, потценили противника, одступили од свог концепта игре и изгубили са 0 : 3. Тај пораз на крају је због једног поена коштао српску екипу из Инсбрука да игра за 5. место уместо да иде даље у полуфинале.

Но добро, и игра за 5. место је добар учинак, а још слађе је када напоменемо да су играчи „ФК Споји!“ у игри за 5. место губили са 0 : 2, али су до краја утакмице

преокренули резултат у 4 : 2, против екипе организатора „Reifen Team“ и тако освојили 5. место и пехар, први од када је покренута фудбалска секција Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И у септембру 2011. године.

Пехар је у име екипе примио Марјан Јовановић (1997. годиште), јер је на овом турниру постигао највише голова међу играчима „ФК Споји!“, укупно пет. „ФК Споји!“ је до 5. места стигао преко три

победе, два нерешена резултата и једног пораза, уз 17 постигнутих и 12 примљених голова.

**ИДЕМО ДАЉЕ - НЕМА ПРЕДАЈЕ,
„ФК Споји!“**

НА ФОКЛОРИЈАДИ У ИНСБРУКУ СЛОЖНО ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ

Пише: Српска Православна
Омладина Инсбрук - СПО(Ј)И

У суботу, 25. фебруара 2012. године, чланови Српске православне омладине Инсбрук – СПО(Ј)И присуствовали су Седмој

фолклоријади Заједнице српских клубова у Тиролу, која је одржана у хали „Шумице“ у Инсбруку. На манифестацији су учествовала

српска културноуметничка друштва и клубови из покрајине Тирол и КУД „Опанак“ из Салцбурга.

Фолклоријади су присуствовали и чланови Омладинског удружења СПО(Ј)И, који су на свом хуманитарном штанду прикупљали помоћ за српску децу и народ на Косову и Метохији.

Осим хуманитарног штанда, чланови СПО(Ј)И су уз одобрење организатора, Заједнице српских клубова у Тиролу, организовали и јединствено сакупљање хуманитарне помоћи у које су били укључени скоро сви гости препуне хале „Шумице“. Чланови СПО(Ј)И на бини су најавили сакупљање донација за српски народ на Косову и Метохији, једини хришћански народ у Европи 21. века који живи у енклавама окруженим бодљикавом жицом, без струје, без воде и без слободе, трпећи тортуре, провокације и сталне нападе

албанске већине у јужној српској покрајини.

Такво директно сакупљање хуманитарне помоћи организовано је први пут од када постоји СПО(Ј) И и представља нови, хумани део Фолклоријаде будући да показује да Срби у расејању нису заборавили на патње свог народа на светој српској земљи Косову и Метохији и да могу бити сложни када су у питању добра дела.

На Фолклоријади је сакупљено 938,6 евра. Тај новац биће уручен онима којима је најпотребнији на Косову и Метохији, ако Бог да у јулу 2012. године у оквиру Видовданске хуманитарне акције Омладинског удружења СПО(Ј)И.

За наше удружење веома је важна потпуна транспарентност

хуманитарног рада, тако да почетком сваког месеца на интернет-страници www.spoj.org објављујемо сваки цент и сваку пару коју су наши донатори приложили претходног месеца.

Током Фолклоријаде, хуманитарни штанд СПО(Ј)И посетила је и Оливера Старчевић, генерални конзул Србије у Аустрији. Она се упознала с младим члановима нашег удружења, упутила им речи подршке за наставак рада и тако потврдила добру сарадњу Омладинског удружења СПО(Ј) И и конзулата Републике Србије у Салцбургу.

Српска православна омладина Инсбрук – СПО(Ј)И још једном у име свих оних којима је помоћ најпотребнија захваљује

донаторима, пријатељима и гостима Седме фолклоријаде Заједнице српских клубова у Тиролу који су учествовали у сакупљању хуманитарне помоћи за српску децу и народ на Космету и указали нам поверење. Позивамо све Србе у расејању да се и даље показују на добром делу и помажу свом народу у отаџбини, а Заједници српских клубова у Тиролу захваљујемо на одобрењу и помоћи у сакупљању хуманитарних средстава у склопу Фолклоријаде!

ИМАЈМО СРЦА!

О СРПСКОМ ПРОСВЈЕТНОМ И КУЛТУРНОМ ДРУШТВУ „ПРОСВЈЕТА“ ИЗ БЕЧА

Пише: Данило Мијалковић,
СПКД Просвјета - Аустрија

ОСНИВАЊЕ

На оснивачкој скупштини, одржаној 21. маја 2011. године у свечаној сали Бечког универзитета, основан је СПКД „Просвјета“ у Аустрији, одбор у Бечу, наш први одбор у расејању. Заслуге за тај чин и

иницијатива нашег члана Михајла Вујовића, повереника „Просвјете“ за Аустрију, непроцењиве су и добро познате.

Пре но што, хронолошки, наставим даље, желео бих да поменем важан догађај који смо и пре оснивања, у својству иницијативног одбора

организовали, а то је била и нека врста ватреног крштења за нас – гостовање и предавање проф. Милоша Ковачевића, поводом његове књиге „Српски језик и српски језици“, у марту 2011. године. То је био пун погодак који нам је, одзивом публике и садржајем предавања, показао и доказао да „Просвјета“ овде може постојати и изазвати велико занимање, те да постоји довољно заинтересованих у Бечу који могу да препознају идеју „Просвјете“ и имају велику потребу за таквим културним и духовним вредностима. Сам процес оснивања и налажења погодних личности, успостављања структура, интересовања шире јавности за такав подухват, припремања повољних околности и прављења чланске базе, трајао је готово годину дана. Ваља, такође, знати и да је овај наш одбор „Просвјете“ у Бечу, само један

од многих локалних одбора који функционишу у српским земљама и земљама у којима живе Срби. Сама „Просвјета”, као српско просвјетно и културно друштво, основана је далеке 1902. године у тада мултиетничком Сарајеву. Један од тадашњих чланова Алекса Шантић, написао је и Химну Просвјете. Први њен секретар био је Петар Кочић. Више о историјату нашег друштва можете сазнати на нашем сајту www.prosvjeta.at.

ПОЧЕТАК ДЕЛОВАЊА

Прва наша следећа акција, сходно свечаном оснивању и великим очекивањима српске заједнице у Бечу од нас, организована је на заиста високом нивоу. Било је то гостовање академика Матије Бећковића. То је био наш први прави велики испит. Дакле, већ 25. јуна, недељу дана по Видовдану и око месец дана од оснивања, добили смо прилику да угостимо великог песника и омогућимо нашим људима овде да се сусретну с њим. Тада смо се суочили са првим великим тешкоћама које су се поставиле пред нас. Наиме, иако смо на време обезбедили изузетан простор за тај догађај, на само десетак дана пред заказани термин, то нам је отказано, уз чудне сигурносне разлоге којима су се наши суорганизатори правдали. Само огромним напорима чланства, посебно Управног одбора, а нарочито Зорице Вулић, наше секретарице, успели смо да правовремено обезбедимо одговарајућу салу, обавестимо публику и у најкраћем року обавимо припреме за гостовање. Морам с поносом рећи да је тог (продуженог) викенда, иако крај седмице огроман број наших сународника користи за одлазак у домовину и иако се тада истовремено одржава и популарни бечки културни фестивал (Дунавско-острвски фест), сала у којој је Матија Бећковић беседио била препуна!

Значај који је тај догађај имао на културно-просветном, духовном, медијском и интегративном пољу, а посебно за име и позицију

„Просвјете” овде, огроман је. После тако успешних акција, било је време да се поради на унутрашњој структури наше организације, да се анализирају и ускладе предности и могућности којима располажемо, али и да се покрене процес којим се пропусти исправљају и отклањују. И не само то, пред нама је био (и још је) огроман посао. Започели смо процесе који нас воде остварењу тих тежњи. Пошто се овде преко лета, нарочито јула и августа, због годишњих одмора, времена, тешкоћа око усклађивања термина, а нарочито масовног одласка наших људи у своје крајеве, тешко може ишта квалитетније и озбиљније организовати, решили смо да се у том периоду посветимо управо припремама за наше даље деловање.

На интензивним састанцима у јулу и августу успели смо да покренемо процесе и поставимо темеље активностима које нас воде остварењу наших циљева. Домаћинство и подршка Цркве значајни су нам и потребни. То нам обезбеђује миран, независан и стабилан рад. Посебно желим да истакнем подршку оца Крстана Кнежевића, члана нашег Управног одбора, која далеко надилази обичне принципе сарадње, те се може назвати одлучујућом, посебно у овој фази нашег рада. Ипак, у току су разговори и преговори око обезбеђивања макар канцеларијског простора који би умногоме унапредио ефикасност

нашег деловања. Надамо се брзом успеху.

Једним од већих успеха сматрам и успостављање наше интернет-странице www.prosvjeta.at, која се показала као корисна и за нашу унутрашњу комуникацију и за нашу медијску промоцију, а посебно у контактима с јавношћу, како нашом тако и аустријском. Тренутно се на немачки језик преводе изабрани текстови и информације да би и тај део странице боље функционисао. Посебна заслуга за тај сложени подухват припада нашем потпредседнику Жељку Гашићу, чији су рад и подршка нашем деловању заиста вредни сваке похвале.

Користимо и нове медије. На „Фејсбуку” се можемо наћи као СПКД Просвјета, Аустрија. Интересовање лагано расте.

У међувремену, почели смо рад на више дуготрајних педагошких пројеката, којима, с једне стране, омогућавамо позитивно промовисање наше културе и језика (посебно међу младима), а с друге, интензивирамо своје присуство на овдашњој мултикултуралној сцени, покушавајући да тим акцијама лобирамо за боље услове образовања и живота целокупне српске заједнице у Бечу.

Партнерство с овдашњим државним, градским, цивилним и сличним установама и организацијама, од пресудног је значаја за наш опстанак и деловање овде.

Свест о томе није се још развила код неких малобројних наших чланова који су подложни аутоизолацији и самозаљубљености, што се у раду понекад и осећа. Ипак, ми предано радимо на томе да се значај позитивног суживота посебно истакне, и заједничким акцијама и квалитетном сарадњом подигне на виши ниво.

ПРОСВЕТНО - ПЕДАГОШКЕ АКТИВНОСТИ

Посебно важни и активни јесу пројекти „Духовни разговори“ и „Просвјетина помоћ у учењу“. Идеја „Духовних разговора“ јесте стварање лагане, а консеквентне могућности да се шира публика активно укључи у наш рад. Једном месечно, сваке прве суботе, дискутује се о важној теми, примереној потребама и идеји „Просвјете“.

Уводничар представља тему, а потом се води искрен и отворен дијалог, подстиче културна и негована комуникација, и тиме стварају верна публика и следбеници друштва. Предавачи су професори, лекари, свештена лица, стручњаци...

У суботу, 25. фебруара 2012. године, на пример, говорио је Игор Давидовић, стални представник БиХ у УН, ОСЦЕ и другим међународним организацијама у Бечу, на тему „Глобализација и национални интерес“.

Шири избор тема и предавача може се наћи на нашој интернет-страници. Изузетно нам је важна „Просвјетина помоћ у учењу“, која осим подршке у учењу свих битних школских предмета, наравно пре свега на српском језику, нуди и савладавање и усавршавање знања самог језика.

Надамо се све већем интересовању за тај пројекат. Већ су припремљени „Мала причаоница“ (српске бајке и ћирилица за предшколску децу) и „Српска реторика“ (за младе Србе и Српкиње рођене или одрасле овде), али се чекају повољни услови за њихов квалитетан почетак и реализацију.

На свакој од наших просветних акција и културних подухвата устрајно покушавамо да повећамо број пренумераната (претплатника), чиме промовишемо „Нову зору“ (изузетно квалитетну публикацију коју припрема и прави наш Главни одбор у Матици) и друга издања која су важна за опстанак Срба, независно од тренутних граница међу којима живи наш народ. Духовно заједништво свих Срба, ма где живели, јесте наш први и најважнији циљ. Трудимо се да број чланова расте, али не по сваку цену. Било би још лакше кад би се један део чланства више ангажовао на заједничком раду, јер је тренутно терет на управи и неколицини активиста. Радимо на томе.

Медијски смо успели да успоставимо добре контакте с

новинским извештачима, овдашњим часописима и електронским медијима. Поменућу само гостовање у емисији „Тамо далеко“ РТРС-а и честе контакте у бечким медијима на српском језику. Ипак, медијска промоција и присуство у јавности могли би бити и квалитетнији, зависно од прилике и тренутног интересовања. Свесни смо тога и радимо и на томе.

У сарадњи с нашом Црквом уложили смо много енергије у иницијативу за отварање српске школе у Бечу. Интензивни контакти и лобирање код аустријских партнера, али и наших организација овде, нису до сада уродили плодом, нажалост. Ипак, не одустајемо и ових дана крећемо у организовање наставе српског језика, стварањем тима

стручњака и у сарадњи са сродним организацијама. Даће Бог да успемо.

Добро је да смо за ово, ипак кратко време, остварили изузетну сарадњу с многим битним факторима који су кључни за положај српске заједнице овде и „Просвјетину“ улогу у њој. Осим Цркве, и амбасаде Србије и БиХ познају и цене наш рад. Добре контакте имамо са сродним удружењима, а с некима, као што су „Срби за Србе“ и „Организација српских студената“, установили смо и стратешко партнерство. Заједнички рад на часопису „Спо(ј) и!“ и пријатељске везе са „Српском православном омладином Инсбрук – СПО(Ј)И“ такође су добро мерило нашег стратешког опредељења за повезивање с онима који се, као и ми, баве очувањем идентитета

српског народа овде и позитивном интеграцијом. Ради се на појачаној сарадњи с аустријским партнерима, што је важан али дуготрајан и пажљив процес, јер треба заиста добро припремити међусобне контакте, али и обезбедити консензус унутар нашег чланства око питања на који начин то најбоље остварити.

КУЛТУРНО - ПРОМОТИВНЕ АКЦИЈЕ

Поменућу још неколико наших досадашњих активности у том смеру.

- Организовали смо Студијски излет – обилазак српских гробаља из Првог светског рата у Аустрији, који је био добро посећен и требало

би га понудити и широј публици.

- Представљена је педагошка књига „Дечји бисери“, наше чланице Светлане Матић, која је корисна и поучна, посебно за српску децу.
- Радимо на промоцији идеје „Породично чување деце – мањи порез“, у сарадњи с градом, и наше породице саветујемо како да уштеде у збрињавању своје деце.
- Дали смо подршку у организацији неколико књижевних вечери наших стваралаца, да сад не набрајамо све, јер их је било више.
- Организовали смо заједнички дочек јулијанске (српске) Нове године, на коме су се чланови добро забавили, боље упознали и прилично зближили. То је био

догађај који је, такође, вредан помена.

- Нарочито смо поносни на организацију првог српског Новогодишњег концерта у Бечу, 14. јануара 2012, за који се надамо да ће постати лепа традиција „Просвјете“ и овдашњих Срба.
- Истовремено, започели смо програм „Просвјета представља дела и ауторе српске књижевности“, за који је овдашња публика показала занимање. Прво промотивно књижевно вече из те серије, о књизи поезије „Ђавољи рибњак“, нишког песника В. Станимировића, било је пун погодак. У припреми је неколико гостовања у склопу тог програма, од којих очекујемо леп успех.

Осим тога, желимо да појачамо и интензивирамо контакт са Србијом и Републиком Српском, ради обостране информисаности и учвршћивања везе с Матицом.

Одлучили смо да припремимо и прву ванредну Скупштину. Њено одржавање планирамо за средину године. Разлози за сазивање скупштине после само годину дана рада су, пре свега, мотивација дела чланова за активније ангажовање, представљање урађеног и најаве планираних акција, појачан контакт с чланством, примена одлука о финансирању и представљање нове организационе структуре.

Очекујемо да те структуре брзо заживе. Радујем се што овај извештај завршавам информацијом о нашој актуелној активности, организацији предавања Небојше Радмановића, члана Председништва БиХ из Републике Српске, на тему „Босна и Херцеговина и евроатлантске интеграције“.

Извештај о томе већ је на нашој интернет-страници. Поносни смо што је предавање, по његовој жељи, организовано у свечаној сали Бечког универзитета, на месту где је све почело, на месту на коме је бечка „Просвјета“ основана.

ИНТЕРЕСАНТНО!

ТИНЕЈџЕРИ ЗА ТРАДИЦИЈУ

Извор: Радио-телевизија Србије – РТС, www.rts.rs – 03. 11. 2011.

Брак је светиња, абортус је грех, а особе истог пола не треба да ступају у брак - сматрају српски средњошколци. Истраживање Хелсиншког одбора за људска права показало је да је сваки трећи средњошколац екстремно традиционалан.

Већина средњошколаца у Србији верује да су породица и брак светиња, половина њих сматра да је абортус грех, док нешто више од 60 одсто ученика не подржава брак између особа истог пола, резултати су истраживања Хелсиншког одбора за људска права у Србији.

Истраживање је спроведено од априла до јуна ове године, међу ученицима средњих школа у Београду, Новом Саду, Зрењанину, Крушевцу, Нишу и Новом Пазару.

Ставови средњошколаца према породици, браку и насиљу сведоче да је међу њима према налазима истраживача 33,9 одсто екстремно традиционалних, али да су девојке

скоро пет пута мање традиционалне од мушкараца.

Типичан став за испитивање традиционализма - "Породица и брак су светиња" подржало је 77 одсто средњошколаца.

Висок ниво традиционализма показује и то што 30 одсто ученика подржава став "Жена је испуњена једино кад постане мајка", али се 80 одсто испитаних слаже да мушкарац треба да се укључи у родитељство.

Абортус је осудила половина упитаних ученика, а неки сматрају да је само мушкарац тај који може да одлучује о абортусу.

Да "жене повремено заслужују батине" оценило је десет одсто испитаника, али је ипак 60 одсто средњошколаца свесно да је насиље у продици велики проблем и спремно је да такав случај пријави.

Средњошколци махом тврде да не разумеју особе које припадају ЛГБТ

популацији, па тако 41 одсто мисли да су то болесне особе, а око 62 одсто се не слаже да особама истог пола треба дозволити да ступе у брачну заједницу и усвајају децу.

Што се тиче ставова према припадницима ромске популације, 40 одсто ђака сматра да Роми неће да уче, а нешто већи проценат подржао је тврдњу да "Роми рађају пуно деце да би их злоупотребљавали за просјачење". Средњошколци су на питање ко су нам највећи пријатељи, на убедљиво прво место сврстали Русе и Грке, а следе их Бошњаци. На скали непријатеља воде Албанци и Хрвати, а затим следе Роми.

Половина испитаника изјавила је да је, на неки начин, била суочена са насиљем у школи, док је 37 одсто њих тврдило са су и сами били жртве насиља.

СРПСКА, МЛАЂАНА ВЕРЗИЈА АРЧИБАЛДА РАЈСА: ДЕЧАК ОД ДВАНАЕСТ ГОДИНА ОПОМИЊЕ СРПСКИ НАРОД!

Написао: Никола Боровчанин из Белог Потока код Београда

Велику награду Светосавског књижевног конкурса 2011. године је добио ученик Никола Боровчанин, из ОШ „Васа Чарапић“ из Белог Потока код Београда. По општем уверењу и жирија а и публике, у питању је изузетно квалитетан рад, који се среће можда једном у више година. Ево, просудите сами...

Бајка о Часту

У нека давна времена живеше људи бистрог ума и племените душе. Лутали годинама по различитим крајевима тражећи место за свој дом. Кад дођоше до Велике Реке, решише да ту и остану. Подигоше своје куће, направише своје село, и израдише велико, бројно и здраво потомство. Изабраше себи и краља по имену Разум. Добише и веру, језик и писмо. И тако настаде народ. Беше надалеко познат по својој честитости и мудрости.

Време је пролазило. Живот им беше богат. Али све што је добро, привуче и завидне људе. Из врло удаљених крајева, где су владале неслога и мржња, а краљица им била Завист, кренуше да нападају овај народ. Рушили су им куће, отимали децу, палили књиге...

Но, народ беше храбар и неустрашив. Зато Завист реши да убије Разум. Тако и би. Народ оста без краља те одлучи да власт припадне његовој жени. Она се звала Част. Имала је кћерку Слободу и сина Живот. И уместо да без разума народ пропадне, они су са Часту постали још јачи. Част је владала поштено и достојанствено. Била је скромна, искрена и праведна. Кћерка јој је у свему помагала. Слобода је била најлепша девојка на свету и вољена у народу.

Завист, већ бесна, покуша да убије и Част, али без успеха. Затим покуша да отме Слободу, али је и она била неухватљива. Народ их је добро чувао, баш као што се чува највећи завет предака. Но, Завист није мировала. Тражила је пут до зла. Тако наговори Живот да се одрекне мајке и сестре добијајући за узврат обећање - вечну славу и власт. Живот је поверовао. На превару затвори Част и Слободу у кутију заборављања. Постаде краљ. Народ се уплаши новог краља јер Живот без Часту и Слободе је Живот са страхом. Тада су истина и нада далеко, а туга и зло прве комшије. Завист је имала кћерку Лаж која се по наговору мајке уда за краља. Уз њу Живот постаде још суровији, а народ несрећнији. Живот и Лаж добише кћерку Превару и сина Заборављања.

Дођоше још црњи дани. Народ је пропадао сваким даном све више. Од разумног, часног и слободног, остаде само преварени народ. И - заборављен.

Не прође много, а Завист одлучи да оде одатле јер више није имала на чему да им завиди. Са њом одоше и кћерка Лаж и унука Превара јер им је, овакав какав је, Живот досадио. Кад је краљ остао сам, са сином Заборавом, осети неизмерну тугу и покајање за оно што је учинио свом народу, те паде у постељу. Син се сажали над својим оцем те одлучи да нађе кутију заборављања. Није је било тешко наћи.

Била је на путу, заборављена. Обрадовао се, али ју је узалуд покушавао да отвори. Седео је тужан данима поред очеве постеље надајући се да ће неким чудом оздравити.

Једног дана виде га мали дечак златне косе и упита га:

“Познајеш ли ти Част и Слободу?”

“Не, ја сам се родио после њих,” одговори Заборав, “али их познаје мој отац Живот.”

“Слушај ме добро,” рече златокоси, “ако желиш да Живот оздрави, мораш испунити три задатка-жеље. Тако ће се кутија заборављања отворити.”

- Прва жеља: Учини да Живот заувек заборави на Завист, Лаж и Превару.
- Друга жеља: Врати народу Част и Слободу!
- Трећа жеља: Не дозволи да језик твог народа падне у заборав!

Заборав све тако учини, па се Живот изнова пробуди. Уз њега су и Част и Слобода живели дуго и срећно. Живе и данас али их треба чувати од кутије заборављања.

ОБРАЗОВНИ ХАОС У СРБИЈИ

Извор: Радио-телевизија Србије – РТС,
www.rts.rs – 19.11.2011.

"Ако младост одавде оде, ова земља нема будућности", рекла је у "Магазину Србије на вези" проф. др Јасмина Вујић, нуклеарни физичар са универзитета Беркли у Калифорнији. Квалитет образовања у Србији опада, систем не постоји. За резултате у образовању потребан је стабилан систем. Наши људи су у свету показали резултате, треба им омогућити да то учине и у Србији.

Гостујући у емисији „Магазин Србије на вези“ проф. Др Јасмина Вујић, професор Одељења за нуклеарни инжењеринг Калифорнијском универзитету - Беркли и директор Нуклеарног истраживачког центра - Беркли, критиковала је начин на који се спроводи реформа образовног система.

„Доста сам критична како је изведена Болоњска реформа овде, јер оно што је требало да се уради, ефикасност студирања, повећање квалитета студија, нажалост се није десило. Тако да видим овај хаос кад студенти протестују“, рекла је проф Вујић и додала да је евидентно да ће следеће генерације у погледу образовања бити мање квалитетне. "То асполутно видим и то ми говоре моје колеге. Моја порука колегама је да је квалитет изузетно битан и да на томе треба да пораде и професори на различитим факултетима и Ректорат и Министарство за образовање", рекла је проф. Вујић и поручила студентима да и они треба да буду озбиљнији.

Упоредујући студенте и услове

студирања у Србији и свету, проф. Вујић је рекла да се студентски протести на Берклију одржавају веома често, а повезани су углавном за висину школарине, која се последњих година повећава. С друге стране, студенти у Берклију протестују због разних актуелних светских проблема, а пре свих због небриге према планети. Никада не протестују због услова школовања, јер је систем фиксиран и непромењен задњих 20 година од када је проф. Вујић у Сједињеним државама.

„Студенти знају да се то не мења и да нема начина да то промене“.

Постоје процене да је из Србије отишло око десетак хиљада младих, образованих људи.

"Тај одлив мозга мора да се заустави. Ако младост одавде оде, ова земља нема будућности", изричито је проф. Вујић и апелује на све структуре да пронађу начин да се одлив мозга из Србије заустави, али да се онима који су отишли омогући повратак.

„Свакако подржавам наше студенте да оду да се обуче и да заврше школе у иностранству, да виде како све то изгледа, више ће ценити оно што имају овде. Али треба им направити услове да се врате овде, мора се и школски систем реформисати, мора се привреда покренути, пољопривреда, наука покренути. То су ствари на којима се мора инсистирати, па ће млади људи да се врате“, рекла је проф. Вујић и додала да имамо „изузетно квалитетну децу и штета је не пружити им квалитетно образовање какво заслужују“.

Потребно је мало - „мало подршке, мало организације“ каже проф.

Вујић, јер видели смо када је систем добро организован наши млади образовани људи широм света показују одличне резултате. Уколико им се пружи прилика они би исте резултате постизали и овде, а потребан им је систем „где би се ценила стручност и знање уместо неких других ствари које су испливале на површину“.

Начин да се покаже да држава Србија и њене институције цене труд наших младих стручњака у иностранству може и бити и сасвим једноставан - оданост ћирици у свету информационих технологија, али и у свакодневном животу.

"Развијени су алати, информационе технологије, захваљујући нашим стручњацима омогућено је да се ћирилица и српски језик виде на интернету. Гугл преводи на српски, Гугл „говори“ српски. Тако да и ми овде треба да поштујемо ћирилицу. Државне установе, универзитети, јавна предузећа морају да користе ћирилицу на првом месту. На веб сајтовима, колико ја видим то се занемарује, тако да је моја порука да кад су већ ти млади људи уложили труд да ИТ омогући аутоматско коришћење ћирилице, онда и овде у земљи мора на томе да се поради“, поручила је проф. др Јасмина Вујић.

Да перспектива сваког образованог човека који напусти земљу треба да буде повратак сведочи и проф. Вујић личним примером.

„Што се мене тиче ја ћу остати још неко време на Универзитету, зато што је сад узбудљиво. Енергетика је нешто што је потребно, имамо 7 милијарди људи на земљи. Али ми се полако враћамо. Мој муж је више овде, него што је тамо, сматрамо да је Србија стварно рај на земљи и они који оду напоље то виде.“

Проф. др Јасмина Вујић

Рођена у Лозници, Србија. Одрасла и завршила основну и

средњу школу у Шапцу. Завршила Електротехнички факултет (ЕТФ) у Београду 1977. године Техничка физика - Нуклеарна техника). Радила у Институту за нуклеарне науке - Винча. Радила на заштити од зрачења од 1977. до 1985. када одлази у САД на усавршавање. Пре тога магистрала на ЕТФ-у 1984. године на Техничкој физици. На Мичигенском универзитету у Ан Арбору (University of Michigan, Ann Arbor, Michigan, USA) добила је другу магистратуру 1987. и одбранила докторат 1989. из нуклеарних наука. Истовремено је радила као асистент на Факултету за нуклеарну технику (Depart-

ment of Nuclear Engineering) на Мичигенском универзитету. Добија одмах стални посао у државном институту за нуклеарне науке - Аргон код Чикага (Argonne National Laboratory, Chicago, Illinois, USA), где ради од 1989. до 1992. године. Добија понуду са Калифорнијског универзитета - Беркли (University of California at Berkeley), и одлази 1992. године на Факултет за нуклеарну технику, где и данас ради као редовни професор у разним областима примене зрачења - од дизајна нуклеарних реактора до терапије рака и нуклеарне медицине. Дугогодишњи је директор универзитетског

компјутерског центра (DECf Computing Center, <http://www.dec.f.berkeley.edu/>) који користе сви технички факултети на Берклију. У 2009. години је основала Нуклеарни истраживачки центар на Берклију (The Berkeley Nuclear Research Center, <http://bnrc.berkeley.edu/>), за који је обезбедила дугогодишња истраживачка средства. Од 2005. до 2009. године је била декан Факултета за нуклеарну технику на Калифорнијском универзитету у Берклију, као прва жена-декан која је имала ову дужност на једном од факултета за нуклеарну технику у САД.

ДИАНИ БУДИСАВЉЕВИЋ ОРДЕН И ОД РОДНОГ ГРАДА

Извор: Вечерње Новости – 27.11.2011.

Акција Новости – Признање Инсбрука Диани, која је из усташких логора спасла 12.000 деце. Почаст после писања „Новости“, а на иницијативу Српске православне омладине.

Диани Будисављевић, жени-хероју, која је током Другог светског рата из усташких логора спасла више од 12.000 углавном српске, али и јеврејске и ромске деце, одужио се и њен родни град. Престоница покрајине Тирол овој храброј Аустријанки постхумно је доделила орден града Инсбрука.

Одликовањем које ће Дианиним наследницима бити уручено почетком децембра и Аустрија је одала почаст њеној акцији спасавања деце која се сматра највећом хуманитарном операцијом у окупираној Европи.

Подвиг несебичне Аустријанке, рођене у Инзбруку, која се после удаје за угледног српског лекара Јулија Будисављевића преселила у Загреб, деценијама је био прекривен забором. Захваљујући „Новостима“, које су прошле године објавиле серију текстова о Диани Будисављевић, из мрака прошлости отргнуто је дело за које је деценијама знао само најужи круг историчара, истраживача геноцида и ретких потомака.

Пре родног града, почаст јој је одала и Српска православна црква, као и више градова у Србији, РС који су њено име доделили својим улицама и трговима.

А разлога за почаст овој жени је много. Захваљујући њој и њеним сарадницима голи живот сачувало на хиљаде српске деце из логора у Горњој Ријеци, Старој Градишки, Сиску, Лобор-граду и Јасеновцу. Гладне, болесне и немоћне малишане са Козаре, Кордуна, из Славоније и Босне, уз пристанак мајки, Диана је одводила, хранила и лечила у Загребу.

О малим логорашима отетим из канци смрти Будисављевићева је водила прецизну евиденцију, како би после рата била враћена својим породицама. Тако им је осим живота спасавала и име, веру и порекло. О опасностима са којима се суочавала најбоље говори да су усташе ликвидирале чак десетак њених сарадника. Послератним властима, међутим, није одговарало величање спасавања деце од усташких режима које се није одвијало у организацији КРЈ и НОР-а, па су Диани нове власти одузеле картотеку о избављеној деци. Повукла се у тишину, а недуго после тога са породицом се вратила у род Инсбрук.

Иницијатива за доделу ордена града Инзбрука потекла је од чланова Српске православне омладине овог града, који су са страница нашег листа прошле године сазнали за њен подвиг. Заједно са Социјалистичким антифашистичким покретом Тирола бацили су се у акцију: превели на немачки текстове из „Новости“ и делили по граду као флајере, позивајући грађане да се придруже њиховој иницијативи и молби властима Инзбрука да се нађе начин да се храброј суграђанки ода признање. Истовремено, кренула је и потрага за местима која су обележила живот ове ратне хероине.

- Дело Диане Будисављевић било нам је потпуно непознато, иако је рођена у граду у коме живимо – прича председник српског удружења Владимир Влајић, који је нашој редакцији и јавио вест о одликовању.

- Зграду у којој је рођена нашли смо надамак најугледније градске болнице. У овој вишеспратници данас је угледна књижара „Тиролија“, а и данас носи назив по Дианиној породици – „Обексер хаус“.

Ова кућа до данас променила је неколико газда. Садашњи власник,

Новом гробљу служило је парастос Јовановићу.

Претходно су на комеморацији на Правном факултету о једном од највећих интелектуалаца модерне Србије на комеморацији су говорили декан факултета Мирко Васиљевић, ректор Београдског универзитета Бранко Ковачевић и председник САНУ Никола Хајдин.

“Својим свеобухватним ангажманом у друштвеном животу Србије, Јовановић је оставио дубок траг у његовом и нашем времену”, рекао је Хајдин и додао да је Јовановић признање за допинос правним наукама добио 1905. године када је изабран за дописног члана Српске краљевске академије, а три године касније и за редовног члана.

Према његовим речима, иако је Јовановић од почетка писао и о књижевности, државно право постаје сфера његовог интересовања.

“Све теме које је обрађивао показују га као префињеног стилисту и познаваоца људи и прилика”, навео је Хајдин и додао да се његово дело без обзира на забрану, проучавало на Београдском универзитету.

Ректор Бранко Ковачевић је подсетио на ставове Слободана Јовановића о високом школству и његовим активностима током два ректорска мандата. Према његовим речима, Јовановић се залагао за оснивање студентских домова, организовање ђачких стипендија

и стварање разних олакшица за сиромашне студенте.

“Поносни смо што је Универзитет у Београду учествовао у значајном културном подухвату враћања посмртних остатака велика Слободана Јовановића у отаџбину”, рекао је Ковачевић.

Плато Слободана Јовановића Испред Правног факултета свечано је отворен и плато Слободана Јовановића.

Плочу са натписом “Плато Слободана Јовановића” открили су студент-продекан Правог факултета

Марко Антић и чланица студентског парламента Правног факултета Елвира Ђукић.

Отварању платоа присуствовали су градоначелник Београда Драган Ђилас, председник Српске академије наука и уметности Никола Хајдин и бројни политички и верски званичници.

Биографија Слободана Јовановића Слободан Јовановић (1869-1958) рођен је у Новом Саду као први Србин који је понео име Слободан,

а тако га је назвао његов отац Владимир Јовановић, који је ћерки дао име Правда.

Завршио је Прву београдску гимназију, а потом Правни факултет у Женеви. Објавио је десетине научних радова и утемељио уставно право у Србији. У многим анкетама проглашен је за једног од најзнаменитијих Срба у првој половини 20. века.

Јовановић је пре Другог светског рата био и председник парapolитичке организације Српски културни клуб и Српске краљевске академије наука.

Током рата био је председник Владе Краљевине Југославије у егзилу у Лондону, која је подржавала четнички покрет у земљи Драгољуба Драже Михаиловића. Преминуо је 1958. године у Лондону и сахрањен на гробљу Кенсал Грин.

Власти нове Југославије осудиле су 1946. године Слободана Јовановића у одсуству на казну лишавања слободе с принудним радом од 20 година, губитак политичких и појединих грађанских права на 10 година, конфискацију целокупне имовине и на губитак држављанства.

Окружни суд у Београду је 2007. године донео решење којим се утврђује да је пресуда Врховног суда ФНРЈ - Војно веће из 1946. године “ништавна од тренутка њеног доношења”, као и све њене правне последице и да се познати научник сматра неосуђиваним.

Још 1997. године покренута је иницијатива да се Јовановићеви посмртни остаци пренесу у Београд и сахране, а Окружни суд у Београду га је десет година касније рехабилитовао.

У саопштењу Одбора за организацију преноса посмртних остатака Слободана Јовановића у Србију истиче се посебна захвалност британском професору Стевану К. Павловићу, који је дао сагласност за ексхумацију из гроба који је припадао његовом покојном оцу, Кости Ст. Павловићу, секретару и рођаку Слободана Јовановића.

ПОВРАТАК СТРУЧЊАКА ЗА САДА НА ФЕЈСБУКУ

Извор: Радио-телевизија Србије – РТС, www.rts.rs – 23.12.2011.

Repats Serbia је неформална група Организације српских студената у иностранству недавно је основана на Фејсбуку. Млади стручњаци који су своје знање стекли у иностранству траже одговоре на питања приликом повратка у земљу.

Шта се дешава када се после студија млади врате у Србију - то питање окупило је групу људи који су се нашли управо у таквој ситуацији. За сада више од 300 стручњака из разних области, који су своје

знање стекли у иностранству и након тога се вратили у домовину, заједно тражи одговоре на питања као што су нострификација диплома или запошљавање, и међу собом размењује искуства и идеје

о новим пројектима, саопштава Организација српских студената у иностранству поводом оснивања групе Рипатс (Repats) на Фејсбуку. На разне проблеме овог типа наилази свако ко факултет заврши ван земље, а конкретних одговора нема, већ се свако сналази сам. Зашто на признање стране дипломе треба чекати више месеци, зашто та процедура кошта колико и нечија школарина, где наћи толики новац, ко одређује те цене и куда тај новац

иде - само су нека од питања након завршетка студија. Неки проблеми муче и оне који студирају у Србији. Највећи од њих је, свакако, дуга потрага за послом.

Оваква иницијатива је покушај да се политичари наведу да о спречавању одлива мозгова престану само да говоре, већ и да нешто поводом тога учине. Стручњаци по повратку не очекују никакво простирање црвеног тепиха, али њихово знање и искуство стечено у другим земљама треба свима да помогне и да заједничким радом доведе до нових успеха. Зато је важно да умемо то да ценимо.

Повратници кажу да им је циљ створе боље услове за оне који у земљи остају, као и за оне који у њу долазе. Иако тврде да држава не чини пуно да им помогне, чланови ове неформалне групе надају се да ће једном моћи да употребе своја знања на општу корист.

ИСТОРИЈСКИ ДАН СРПСКОГ СПОРТА

Извор: Радио-телевизија Србије – РТС, www.rts.rs – 29.01.2012.

Ни много веће земље не могу се похвалити успехом Србије овога дана. Историјски дан српског спорта - освојене две титуле и једно сребро. Новак одбранио титулу у Мелбурну, ватерполисти прваци Европе, рукометаша дошли до сребрне медаље. Дочек српских репрезентативаца у понедељак у Београду.

Љубитељи спорта у Србији дуго ће памтити 29. јануар као дан у којем је Новак Ђоковић одбранио трофеј на Аустралијан опену, ватерполисти освојили титулу првака Европе, а рукометаша дошли до сребрне медаље на континенталном шампионату.

Први на сцену ступио је Ђоковић, чији је скоро шесточасовни "трилер" са Шпанцем Рафаелом Надалом вероватно покидао живце већини навијача, али је на крају имао срећан завршетак. Српски тенисер

је славио после пет сетова дивовске борбе (5:7, 6:4, 6:2, 6:7, 7:5) и дошао до свог петог грен слем трофеја, а потом је српска јавност могла да се окрене финалу ЕП са Црном Гором у ватерполу које је такође имало "хичкоковски" завршетак.

Капитен Србије Вања Удовичић је ипак минут и 12 секунди пре краја погодио за вођство од 9:8, Црногорци су се спетљали, а изабраници Дејана Удовичића успели су да сачувају присебности и освоје још један трофеј за ионако пребогату салу у седишту ватерполо савеза у Сметаниној.

Као "шлаг на тарту" дошло је финале рукометног првенства Европе, у којем су навијачи још једном напунили Београдску арену, али нажалост титулу су узели Данци победом од 21:19.

Изабраници Веселина Вуковића, упркос поразу, остварили су велику успех, освојили прву медаљу од 2001.

године, а рукомет се поново вратио на велику сцену у нашој земљи.

Ватерполо и Р у к о м е т н и савези Србије договорили су се да се дочек репрезентативаца одржи сутра у 20.00 испред Старог двора.

Српски спортисти традиционално се дочекују на платоу испред градске скупштине у последњих петнаестак година.

Српским спортистима, који су данас остварили врхунске резултата, честитке су упутили највиши државни званичници.

Успехе су им честитали председник Србије Борис Тадић, премијер Мирко Цветковић, председница Скупштине Славица Ђукић-Дејановић, заменик премијера и министар унутрашњих послова Ивица Дачић и министарка омладине и спорта Снежана Самарџић Марковић.

Честитке су такође упутили Владе Дивац, Јелена Јанковић и принц Александар Карађорђевић.

СРЕТЕЊСКА ПРЕКРЕТНИЦА

Извор: Радио-телевизија Србије – РТС, www.rts.rs – 15.02.2012.

Сретењски устав, који је усвојила народна скупштина у Крагујевцу 1835. године представља почетак савремене српске државности и националне еманципације. Јула 2001. године 15. фебруар је проглашен Даном државности Републике Србије.

Значај Сретења у Срба резултат је вишеструке симболике овог празника проистекле из црквеног предања. Верски празник Сретење обележава сусрет учењака старца Симеона са оваплоћеним месијом у

дечјем облику којег у Јерусалимски храм доводи Богородица.

Симболично, Сретење је место додир супротности - прекретница и та чињеница је уписала овај датум у народно предање и историју.

Према народном предању на Сретење се сусрећу и разговарају зима и пролеће - тада сретењски медвед излази из склоништа да осмотри и одлучи да ли ће наставити зимски сан. Народ верује да се зима на овај дан обрће у лето, отуда и назив обретење,

које означава почетак топлијег времена када се настављају стари и започињу нови ратови.

Тако је Први српски устанак подигнут у Орашцу управо 15. фебруара 1804., означивши почетак новог периода српске историје - борбу за ослобођење од Турака.

Три деценије касније, 1835. у време владавине Милоша Обреновића у Крагујевцу је одржана народна скупштина на којој је 15. фебруара усвојен Сретењски устав.

Сретењски устав представља почетак савремене српске државности, националне еманципације, као и нагвештај краја феудалног поретка и аутократске владавине. Димитрије Давидовић, писац Устава је по угледу на француски, дефинисао Србију као независну државу подељену на округе, срезове и општине. Основано је пет министарстава - правде, унутрашњих дела, финансија, војних и спољних дела. Регулисан је положај кнеза, државног Совјета и Скупштине.

Чињеница да је кнез Милош само месец дана касније опозвао Сретењски устав, није спречила историјске токове који ће од Србије једног дана начинити модерну државу.

Скупштина Србије 10. јула 2001. године одлучила да Сретење буде Дан државности.

Иначе, Сретење се као Дан Војске Србије обележавало од 2007. до 2011. године. Од ове године Дан војске обележаваће се 23. априла.

ИНТЕГРАЦИЈА

ИНТЕГРАЦИЈА И СУЖИВОТ ИЗ УГЛА БЕЧКОГ СТУДЕНТА

Пише: Максимилијан Граф, студент правних наука у Бечу и волонтер и повереник за заштиту података Хуманитарне организације „Срби за Србе“

Интеграција. Шта је интеграција? Да ли је интеграција једноставно обезбеђивање радних места и становања за мигранте? Не, морамо да покушамо да разумемо мигранте. Можда нису хтели да напусте своје матичне земље – ко заправо жели да напусти своју отаџбину када тамо има добар живот, а деца имају могућности за стицање образовања?

Мигрант. Реч „мигрант“ потиче од латинског глагола *migrare*, који значи „путовати“. У суштини, мигрант заправо значи „путник“. Са исправним префиксом „ем“ и „им“ добијамо реч „емигрант“ за људе који напуштају своју земљу, на пример због одређене врсте политике или ксенофобије према одређеној мањинској групи становништва, односно реч „имигрант“ за досељенике који долазе у туђу земљу, на пример због рата или страха од друге врсте насиља. Ти људи треба да се интегришу у оба случаја у земљи имиграције, како би тамо могли да стекну одговарајуће радне и животне услове и били прихваћени од друштва. Интеграција, међутим, мора да буде процес који обе стране прихватају и за

који се обе стране активно залажу. Ако се наведена правила не поштују, може се десити да се мигрант интегрише, али да ипак не буде прихваћен од припадника већинског народа. То неизбежно ствара тензије које доводе до предрасуда и тако улазимо у зачарани круг који, с једне стране, демотивише људе да се интегришу, а с друге, ствара погрешну слику да је интеграција немогућа.

Суживот. Многи имигранти живе у државним становима са својом децом и породицама. За многе „старе“ аустријске држављане без досељеничке прошлости, ова нова ситуација представља „опасност“, јер не знају како да се носе с њом. Да ли треба прихватити новонасталу ситуацију и одмах се спријатељити с новим суседима или устати на оружје и доследно одбацити све што је ново. Као што стара аустријска изрека говори: „Шта сељак не познаје, он то и не једе“. Уместо да имамо живу културну размену, ми се стално бомбардујемо увредама; уместо да се дружимо и једни другима приближимо властиту културу, ми само видимо „опасност“, бивамо тврдоглави, а често следе и

увреде и поновно скретање у зачарани круг и тврдњу да имигранти неће да се интегришу.

Образовање. О образовању и стручној обуци особа с имигрантском позадином мишљења су различита. Једна страна каже да не постоји одговарајући наставни кадар, други да је немачки језик комуникациона баријера, а остали мисле да је све у реду. Моје лично мишљење је да је образовање кључно за интеграцију и нормалан живот људи са миграцијском прошлосту и без ње. Курсеви немачког језика, хронолошки посматрано, требало би да трају дуже и буду бар јефтинији, ако не и бесплатни. Тако би један велики камен спотицања био уклоњен. С друге стране, требало би такође понудити и већу подршку и помоћ људима чији матерњи језик није немачки – како у образовном тако и у јавном животу. И на крају, свако треба да пође од себе и запита се колико је учинио у корист интеграције и суживота, поготово у односу према свом првом суседу, без обзира на то да ли је аустријске, српске или сасвим друге националности.

ЈЕЗИК, КУЛТУРА И ИНТЕГРАЦИЈА

Пише: проф. Срђан Мијалковић, председник СПКД Просвјета - Аустрија

Значај одржавања језика и културе као најбитнијих елемената очувања идентитета и најефикаснијих облика позитивне интеграције

Очување идентитета један је од најважнијих и најпотребнијих задатака које свака заједница мора да испуни. Пре тога, наравно, идентитет мора да постоји.

Нико не спори да Срби имају свој идентитет. Оквирно је дефинисан европском културом, значајном историјом развоја на Балкану, православним хришћанством и припадности словенском племену народа. Посебности које тај идентитет потврђују јесу велике и занимљиве. Географски позициониран између истока и запада, још пре десетог века формирајући своје државе „насред пута“ који са севера води ка југу, али и са истока ка западу, српски се народ профилисао као важна спона која повезује различитости, али и спаја и ствара (не само географски) културе, идеје и народе.

С друге стране, тај положај је нас Србе вековима стављао у „стање напетости“. Вазда су разни освајачи покушавали да тај пут, али и нас на њему, контролишу, преузму, искористе, а понекад и затру. Срби су се томе вековима противили. Не само оружјем. Не само војском и дипломатијом. Не само трговином и својим богатством.

Бранили су се, пре свега, својом вером, својом културом и својим језиком. Оно што је ту некад шаролику групу племена са заједничким, српским именом, толико векова држало заједно и претворило у оно што смо сад, био је, пре свега, језик. Српски језик. Језик на коме живимо и умиремо, стварамо и градимо. Наш језик. Својим језиком сваки народ изражава своју културу и исповеда своју веру.

Није кнез Мирослав самом себи даровао Јеванђеље (1186). Није Свети Сава своје Законоправило (1219) саставио само за себе. Знао је да ће га у следећим вековима српски монаси и народ читати и учити, те тако и свој језик чувати.

Душан, ратник и државник, поклонио нам је Законик (1349. у Скопљу). Јеромонах Макарије одштампа Октоих првогласник на Цетињу 1493. као прву штампану књигу свих Срба... Добро. Питате се где оде овај, какве сад то везе има с нама, садашњима. Ето нас не само у Србији и околним земљама него расејаних по целој Европи, по читавом свету. У домовини, одвојени смо границама и идеологијама. Изван домовине, изложени асимилацији, неразумевању и сталним покушајима прекрајања идентитета и историје.

Кроз ту историју, они међу нама чији преци примише католичку веру, примише и друго име. Они којима прадедови прихватише ислам нису могли другачије но да промене и име и презиме. Оно што се није могло мењати био је језик. Заједнички језик. Наш језик. Српски језик.

Данас је тај наш српски језик такође постао нешто посебно. Језик с највише назива. У Југославији беше српскохрватски, сада га зову и босански (иако за то нема разлога), хрватски (иако они својевремено напустише свој прави, чакавски језик и за свој језик преузеше српски књижевни језик са фонетским правописом и ијекавским наречјем), црногорски (који ће се вероватно, да парафразирам „Надреалисте“, поделити на црнски и горски), а очекујемо и да Херцеговци,

Шумадинци, Војвођани, Буњевци и остали смисле покоји маштовити назив.

Шалу на страну, нека свако свој језик зове како хоће, али ако је то заиста посебан језик. У овом случају није тако. У Аустрији говоре немачким, у Америци енглеским, у великом делу јужноамеричких држава шпанским... Никома до сада није на памет пало да заједнички језик назове својим именом. По наш језик још је гора ситуација у свету. У земљама енглеског говорног подручја за српски језик се углавном користи еуфемизам „ССЛ“ (South Slavic Languages). Код франкофона се помиње „ЈУГО“ (Yugo), а најчудније је тамо где се користи немачки језик – наиме они српски крсте мутантским називом „БКС“ (Bosnisch Kroatisch Serbisch). Тачно је да је то један језик и да се не треба одвајати, али тај језик има и свој прави назив.

Јасно је да су разлози за такво третирање језика и културе Срба искључиво политички. Ипак, у овом тексту нећемо се бавити разлозима због којих је то тако, него поставити питање: како ћемо успешно очувати свој језик и представити чињенице о томе у нашем окружењу ако ми сами не чинимо довољно на неговању и богаћењу српске културе и језика?

Кад кажем ми, мислим нарочито на нас Србе у Аустрији, али не искључујем ни остале. Одговор на то питање није лак.

С једне стране, мора се утицати на схватање нас самих о одлучујућој важности неговања језика и културе у расејању. Непристајање на погрешан назив језика је важно. Озбиљност проблема је велика. Зашто Срби, иако не морају, прихватају „БКС“. Какав је то језик? На додатној настави матерњег језика у Бечу, на пример, деца не уче други језик, већ српски, који је прекрштен у „БКС“. Наравно, идеја о додатној настави за децу миграната је изванредна и потребна. Проблем је што квалитет те наставе трпи управо због погрешног назива тог језика. Деце са српским као матерњим има 85% више од оне која похађају ту наставу. Ако већ други својатају наш језик, зашто се нама ускраћује право да га под његовим правим називом учимо? Зашто га ми сами не тражимо?

Важно је управо аустријским институцијама објаснити да ће нарочито држава Аустрија имати највећу корист од те промене. Велики број грађана Аустрије са српским као матерњим језиком убрзаће и квалитативно поправити своју интеграцију у друштво. Познато је да деца и млади много лакше уче страни језик ако добро знају матерњи. Зашто им политичким одлукама које су донете у прошло време, које више није такво какво је било, отежавати интеграцију и усмеравати их у погрешном правцу. Та деца и омладина, тзв. друге и треће генерације, можда ће осетити потребу да се врате у земље порекла својих родитеља. Не треба им ускратити могућност да своју праву двојезичност употребе на заједничку корист. Они могу бити идеални носиоци зближавања различитих култура и представници аутентичне европске идеје.

Јасно је да ми Срби у Аустрији морамо успоставити консензус и гласно проговорити да се наш језик зове српски, без обзира на то из које од садашњих држава долазимо. Ми би требало да иницирамо организовање праве наставе српског језика. Уверен сам да ако у томе успемо можемо рачунати на пуно разумевање европских и аустријских институција. Заједница која је као наша одвојена од матице суочава се са израженом потребом за потврђивањем и сталним преиспитивањем свог идентитета, посебно у контакту с већинском културом. На већинској култури је да брине о мањинској. На мањинској да респектује већинску и поштује њена правила и законе. Културни напредак обе заједнички је посао. Уосталом, ако желимо да се наша деца једном врате у отаџбину, морамо имати одговорности да их добро припремимо за то.

ИСТОРИЈА

ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ (1739 - 1811) - ЕВРОПСКИ СРБИН

Пише: проф др Волфганг Рорбах,
Беч/Београд

Пре отприлике 200 година, у Београду је умро српски писац, филозоф, педагог и оснивач Универзитета у Београду Доситеј Обрадовић. Он је био један од најзапаженијих и најутицајнијих припадника српског народа током 18. и почетком 19. века. Био је мултикултурални Европејац са српским коренима, на које се увек радо позивао. У његовим делима млади људи и дан-данас могу наћи вредне

препоруче које им могу помоћи. На пример:

- да се изражена љубав према матерњем језику и Отаџбини не супротставља космополитском размишљању и деловању;
- да сваки човек треба да зна и поштује друге језике и културе да би проширио свој хоризонт, односно да би могао и у туђини да нађе своје уточиште.

Из његове аутобиографије „Пун извод из српске аутобиографије Доситеја Обрадовића“ (као калуђер Доситеј),

једног аустријског Илирца. Један допринос антропологији, етнологији и географији. Из „Архиве за географску, историјску, државну и ратну уметност“ (1811) знамо:

Доситеј је 1739. године рођен у граду Чакову (данашња Румунија), у којем су живели Срби, Румуни и Немци, а на крштењу је добио име Димитрије. Као млад човек Димитрије Обрадовић одлази у православни манастир Ново Хопово да би се замонашио и добија монашко име Доситеј. Тамо је, како је написао, дошао до сазнања да живот у манастиру не одговара његовом немирном духу и да то није његово опредељење. Напушта манастир после три године, путује на исток и запад и студира на немачким универзитетима. Затим као учитељ путује по Европи и Малој Азији. Три године у Османском царству, у Измиру, студира филозофију и грчки језик у чувеној грчкој богословској школи Јеротеја Дендрини. Касније као учитељ језика предаје заинтересованим људима у Војводини и у Молдавији. Мантију је заувек скинуо тек када је уписао Универзитет у Халеу да слуша филозофију. Коначно, пут га преко војне границе, на којој од 16-17. века Срби из оданости према аустријском цару штите границу, води у царску метрополу Свете римске империје, у Беч.

ИМПРЕСИВНЕ ГОДИНЕ У ЦАРСКОМ ГРАДУ БЕЧУ

Срба у Бечу има од 1683. године, када се догодила друга турска опсада града. Они су били вредни као трговци, војници, угоститељи, научници или уметници. Многи од њих постали су верни поданици аустријског монарха. За помоћ у успешној борби против Османлија, Срби су у 18. веку добили низ царских привилегија. Царица Марија Терезија одобрила је да Срби већ између 1741. и 1745. године у Бечу штампају књиге на ћирици и да 1766. у Бечу добију своју штампарију. Тиме им је указана почаст за лојалност држави. Народни цар Јосиф II био је у том погледу још великодушнији, а његов брат и наследник, цар Леополд II, одобрио

је 1791. године објављивање првих Српских новина, које су осмишљене по узору на Бечке новине. Доситеј је ценио многе градове немачког говорног подручја, али је поготово волео Беч, управо због животног стандарда, уређености и толеранције. Иако је у Бечу званични језик био немачки, аустријски монарси ипак су признавали важност језика других националности (као што показује царско одобрење за штампање ћириличних књига и новина). Разлози за такво понашање царева могу се наћи у сазнањима које је литерарни научник Фридрих Шлегел деценијама касније, 1812. године, представио на предавању на Бечком универзитету: „Нација чији језик подивља или остане у сировом стању, једноставно мора некада да постане и сама варварска и дивља. Нација која дозволи да јој се украде језик, губи аутоматски половину своје унутрашње духовне независности и тако престаје да постоји.”

Зато је Доситеј Обрадовић пренео знање и идеје образовања и јосифинизма српском народу. Тражио је да се у књижевности употребљава народни језик, ослобађање жена из потчињеног положаја и отвореност Срба према другим људима и народима, баш као што је то и доживео у Бечу.

Како атмосфера Беча утиче на Србина из образованијег слоја у последњој четвртини 18. века, Доситеј Обрадовић описује први пут од 1771. до 1776. године и затим од 1785. до 1787. у студији о немачком језику и култури у престоници, у Бечу (адреса: 1. Bezirk, Rotenturmstraße neben dem Kammerspiele-Theater):

„Шестрадних и сарадошћу испуњених година прошле су у Бечу као шест дана. Живећи умерено, никад нисам имао разлога да будем болестан. Стално у пријатном окружењу, када сам или другима предавао или учио на својим лекцијама, чинило ми се да само празници или недеље некако дуже трају. Једноставно, морао сам да се осећам угодно у тако лепом граду какав је Беч. Док сам обављао свој посао и обавезе, имао сам осећај као да сам потпуно слободан и независан и да се никоме нисам

морао правдати ни за шта. Имао сам осећај да цео град Беч мени припада и да сам могао да шетам колико год хоћу. Бечка башта, Пратер, као и шуме и ливаде у окружењу, били су под мојом контролом.”

Великим народним царем и реформатором Јосифом II, Доситеј Обрадовић био је просто одушевљен. Историчар Дејан Медаковић је приметио: „У позадини Доситејеве симпатије према цару били су сигурно и патриотски разлози, јер је био уверен да ће Јосиф II ослободити и Србе у Србији од турске владавине.” У поетској заклетви, Доситеј се обраћа цару следећом молбом: „О света круно, о Ти Јосифе велики, рашири своју милост преко српског народа. Преко сиромашне Србије и Босне, које трпе велике муке”.

„Belgradplatz” у 10. бечком округу подсећа на то да је генерал Лаудон 1789. године по наредби цара Јосифа II ослободио Београд и тако услишио Доситејеву молбу. Нажалост, цар Јосиф II преминуо је само годину дана после ослобађања Београда, а ни његов брат и велики пријатељ Срба, цар Леополд II, није преживео 1792. годину, и тако Београд поново постаје турски град.

КАСНО ИМЕНОВАНИ ПИСАЦ

Између два гостовања у Бечу, Доситеј наставља студије у Лајпцигу, где започиње и свој књижевни рад. Године 1783. у Лајпцигу објављује своју прву књигу „Живот и прикљученија”. Путовања га потом одводе у Енглеску и Француску, о чему пише у делу које 1788. године прикључује својим познатим баснама. Године 1811. постаје први министар просвете Србије, али умире само неколико седмица након именовања. У својим великим делима велики поета живи и даље не само у Србији и за Србију.

СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК И ПОБЕДНОСАЦ ГЕОРГИЈЕ

Према хришћанском предању, Свети великомученик Георгије (такође Свети Ђорђе) био је римски војник пореклом из Мале Азије. Свети Георгије је један од светитеља који се највише прослављају у Православној Цркви, међутим, такође се слави и у католичким земљама. Овековечен у причи где убија аждају, слави се у Канади, Каталонији, Енглеској, Етиопији, Грузији, Грчкој, Црној Гори, Португалу, Србији, као и у градовима Истанбулу, Љубљани и Москви. Такође је овај светитељ заштитник професија, организација и болесника.

Према предању, рођен је 275/280. године у малоазијској области

Кападокији, у богатој и угледној хришћанској породици. Отац му је био војни официр. Још док је био дете, његов отац је страдао за Христа, па се након тога, мали Ђорђе преселио са мајком у Палестину, на мајчино велико и богато породично имање, где је добио достојно образовање.

Израстао је у лепог, снажног и храброг младића, па су га као таквог узели у војску, где се брзо истакао својом храброшћу и бојним заслугама. Напредовао је нагло, од обичног војника до трибуна, да би га, већ у његовој двадесетој години, лично цар Диоклецијан произвео у чин комита тј. војводе (најстарији војни чин, којим се постаје и царев саветник).

За време цара Диоклецијана организован је највећи прогон хришћана, 303. године, десети по реду. Видевши да је отпочело немилосрдно истребљивање хришћана по целој земљи, Георгије подели сва своја блага сиромашнима и ослободи своје робове. Исто уради и у Палестини, пустивши слуге, завешта сиромашнима имања и богатства.

Ђорђу је ово тешко пало и на једном сабору је говорио против оваквог односа против хришћана и о њиховом даљем прогону. Том приликом је изашао пред цара и одважно исповедио да је и сам хришћанин. Сав бесан, цар нареди војницима да га затворе у тамницу. По царевом наређењу, војници су положили Георгија на земљу, забили му ноге у класе, а на груди му поставили велики, тешки камен. Тако притиснут, у великим

боловима, дочекао је јутро, када га је посетио цар, очекујући да ће после ових мука Георгије да се одрекне вере. Међутим, Георгије је јасно и гласно одбио да се одрекне своје вере. Цар тада нареди да се донесе велики точак за мучење, са даскама препуним великих ексера, удица, ножева, мачева. Везан за такав точак док се точак са њим окретао, то је трајало док му цело тело није било у ранама.

Са точка су га одвезали, мислећи да је мртав. Када су се уверили у супротно, цар нареди да Георгија закопају у негашени креч тако да му је само глава била ван земље, и тако га оставе три дана да сагори. Након три дана, када су га откопали - увидеше да је и даље жив. Мучења су, по наређењу цара, настављена. Цар одлучи да позове највећег мађионичара у царству, по имену Атанасије, и њиме савлада Георгија. Атанасије се одазва цару и припреми два напитка - један, од кога би Георгије требало да се покори цару, а други смртоносан. Цар нареди да силом напоје Георгија првим напитком, а пошто се Георгије није покорио, онда нареди да му се да и други, смртоносни напиток. Сви стадоше запањени када Георгије опет оста жив.

На савет неких дворана, цар је тражио од Георгија да се поклони пред кипом бога Аполона да би му поштедео живот. Силан свет се скупио у храму да види како ће Георгије да се одрекне Хришћанства. Он је пришао статуи Аполона и прекрстио је, нашта се статуа срушила, а са њом и све

Аутор: Српска Православна Црква - www.spc.rs

друге статуе у храму. Видевши то жена цара Диоклецијана, царица Александра викнула је: "И ја верујем у Бога који Ђорђу даје толику снагу." Цар Диоклецијан најзад изда наређење да се одруби глава, и Георгију и царици Александри. Војници поведоше Георгија и Александру на губилиште, ван града. Малаксала и слаба царица Александра, на путу до места погубљења, замоли војнике да мало одмори и ту на губилишту издахну, пре посечења. Стигавши на губилиште, Георгије стаде на одређено место и помоли се. А онда, Георгије положи своју главу, и би посечен дана 23. априла (тј. 6. маја по новом календару) 303. године. Према завештању тело Георгија пренето је у Лидију, а на његовом гробу касније је подигнута црква. По црквеном учењу 16. новембар је дан када је обновљен храм светог Великомученика Георгија у Лидији, где је положено његово тело - и Срби га прослављају као празник под именом Ђурђиц. Мало шта се, заиста поуздано, зна о његовом животу. У иконографији

Православне цркве, Свети Георгије је још од 7. века приказиван као војник (без коња, у стојећем ставу) и са копљем или мачем.

Од 9. века се појављује још један приказ Светог Георгија - на коњу, у војводском оделу, како копљем убија аждају. Мало даље од њега стоји једна женска прилика у господском оделу. Сматра се да аждаја коју убија светац симболизује многобоштво. Жена која је на икони је царица Александра и она, како се верује, представља младу хришћанску цркву.

Приказ Светог Георгија који убија аждају је заснован на популарној легенди хришћанске митологије - "Георгије и Аждаја".

Забележена су бројна чуда која су се догодила на гробу светог Георгија као и његова бројна јављања у сну и на јави многима који су његову помоћ тражили. Култ Светог Георгија се зачео доста рано. На месту његовог гроба у Лидији, за време владавине цара Константина I (306-337), подигнут је храм њему посвећен. Током 4. века, култ

Светог Георгија се из Палестине проширио на цело Источно Римско Царство. У 5. веку се култ овог свеца проширио и на Западно Римско Царство. 494. године, Георгије је проглашен за свеца, од стране Папе Геласијуса Првог (492-496). Храм Светог Георгија у Лидији је срушен 1010. године али су га Крсташи обновили. Године 1191. и током Трећег крсташког рата, храм је поново уништен, од стране исламских снага султана Саладина. После крсташких ратова у 12. веку, култ Светог Георгија је пренет у Енглеску. За време краља Едварда III од Енглеске, који је 1348. основао витешки ред Гартера, Свети Георгије је постао и заштитник Енглеске државе. Свети Георгије или на каталонском Сант Ђорди (катал. Sant Jordi), такође је светац заштитник шпанске аутономне покрајине Каталоније. Слави се по новом календару, 23. априла.

Веома је слављен код Срба, и најчешће га називају Свети Ђорђе или Свети Ђурађ. Многи га славе као крсну славу. Српска православна црква га слави два пута годишње. Главни празник је Ђурђевдан и празнује се 6. маја по грегоријанском календару (23. априла по црквеном), а други је пренос моштију и обновљење Храма Светог Георгија - Ђурђиц, који се слави 16. новембра (3. новембра по црквеном). На икони везаној за Ђурђевдан је свети Георгије приказан на коњу како убија аждају. Други приказ је свети Георгије као војник са копљем у руци. У нашем народу се оваква представа зове Ђурђиц и везана је за славу Ђурђиц. Посвећени су му многи манастири, међу којима најпознатији манастир Ђурђеви Ступови. Свети Георгије је поштован као заштитник многих држава и градова у Европи. Поштован је и као заштитник коњице, витезова и витештва и крсташких похода. Прослављају га Грци, Руси, Бугари, Срби, Енглези, Французи, Немци, Италијани, итд. Нови Храм Светог Георгија је подигнут на месту старог 1872. године и постоји још увек.

Црква Светог Ђорђа на Опленцу

МОЛИТВА КАО ПОЗИТИВНО РАЗМИШЉАЊЕ И ЗДРАВЉЕ

Пише: др Зорица Мијалковић,
СПКД Просвјета - Аустрија

ЗДРАВЉЕ је, према дефиницији Светске здравствене организације, јединство телесног, менталног и социјалног благостања, а не само одсуство болести или слабости.

РАЗМИШЉАЊЕ је ментална функција која обухвата извлачење закључака из представа, сећања, искустава, па је уз емоције један од најважнијих елемената нашег свесног УМА.

У позитивној форми то је доживљај љубави, среће, радости, разумевања, поштовања, уважавања, захвалности... Емоције и разум прожимају се хармонијом из свесног бића ка несвесном у нама и око нас.

Негативно размишљање праћено је у блажој форми досађивањем, негодовањем, осећајем тескобе, раздражљивости, преко туге, љутње, беса, до зависти, гордости, мржње, што активира огромну негативну енергију и може да има фаталне последице по здравље. Та стања могу бити тренутна, пролазна, али и дуготрајна.

Снагом слободне воље свесног ума можемо и треба да улажемо напор да се форсира позитивно размишљање.

Једна од дефиниција МОЛИТВЕ из популарне научне литературе јесте да је то МЕТОДА свесног концентрисања УМА уз тихо или гласно понављање молби, израза захвалности и слављења БОГА као опште силе универзума.

Молитва се не може наметнути. Подстиче је вера у човеку и она је израз признавања силе која покреће свемир, СВЕСТИ да та сила није слепа него испуњена визијом,

да је на нашој страни и да зна шта ради.

Познати српски психоаналитичар, психијатар и професор на Теолошком факултету у Београду проф. др Владета Јеротић инспирисао је многе здравствене раднике да у очувању и поновном успостављању здравља подржавају веру у човеку.

Људски организам је сложен систем у коме је од наслеђеног генетског материјала мали део активан.

У менталном, свесни ум чини само око шестину целог нашег менталног богатства. Импулси несвесног су фасцинантни и карактеристични за снове, омашке и сличне процесе, али веома јако делују на вегетативни нервни систем који регулише рад свих наших органа. Наша је обавеза да свакодневно ослушкујемо те сигнале и да поручу, кад је постанемо свесни, уважимо и урадимо оно што је за нас и друге најбоље.

Методe за успостављање комуникације између свесног и несвесног ума у многим цивилизацијама остале су исте, на пример МОЛИТВА, медитација, контемплација... Психотерапија је достигнуће 20. века, али своја начела заснива на истим принципима. Она нуди мноштво начина који, када се науче, могу да регулишу поремећену равнотежу. Молитва се преноси кроз векове као искуство наших предака. Њој се инстинктивно враћамо у изузетним како тешким тако и узвишено лепим тренуцима. Позната је свим цивилизацијама, свим културама и религијама као унутрашња и спољашња, лична или заједничка, с карактерима

„прозбене“ или „благодарствене“, па до оне најсавршеније, која слави Бога а да ништа од њега за себе не потражи.

Али неће свака молитва бити и услишена. Човек прво мора да уложи напори призна оно негативно у себи, па онда и да оствари нешто добро за друге, а не само за себе. Живимо у stoleћу великих промена, духовна еволуција направила је један круг, а човечанство осећа потребу за једноставнијим животом, за дубљим унутрашњим задовољством од онога што је потрошачко друштво донело. Пораст депресија, малигних обољења и до сада непознатих инфективних болести разликује нас, нажалост, од свих претходних цивилизација.

Молитва за дубљом хармонијом попут **МОЛИ, ПА ЋЕ ТИ СЕ ДАТИ**, помаже нам да грешке које смо већ учинили не поновимо, да верујемо да светом владају склад и мир, да се здравље као највеће богатство може лакше сачувати упркос свему, да наше мисли и дела служе за добро свих, а не само нас самих. Универзум је промена.

Човек је мали универзум. У молитви може поново да научи позитивне обрасце размишљања. Одговорни смо за своје мисли зато што **ЕНЕРГИЈА СЛЕДИ МИСАО, А ПОЗИТИВНА МИСАО ЈЕ СТОТИНУ ПУТА ЈАЧА ОД НЕГАТИВНЕ.**

Поштовани читаоци, од овог броја часописа *Споју!* можете нам постављати питања везана за Православље, на која ће своје одговоре давати духовни оци наше Свете мајке Цркве, а најинтересантнији биће објављени од 4. броја часописа! Ваша питања можете послати на: casopis.spoji@gmail.com

VERNETZEN

SPO(J)I ZUM ZWEITEN MAL IN KUZMIN

Autor: Serbisch Orthodoxer
Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I

Am Samstag, dem 23. Juli 2011 wurde im Dorf Kuzmin bei Sremska Mitrovica, in Serbien, bereits die zweite Hilfsaktion des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck - SPO(J)I erfolgreich durchgeführt.

Dies ist schon der zweite Besuch der Vereinsmitglieder in Kuzmin, nach der letztjährigen Hilfsaktion, bei der Zement und Multibat im Wert von €150 für den Ausbau des Hauses der Kirchengemeinde angeschafft wurden.

Dieses Jahr wurden die SPO(J)I-Mitglieder erneut auf die bestmögliche Art und Weise von Vater Aleksandar und Herrn Zoran Panjković, dem Präsidenten der Serbisch-orthodoxen Kirchengemeinde Kuzmin, empfangen, was beide Seiten sehr gefreut hat.

Sofort wurden Säckchen mit Süßigkeiten und je ein Exemplar der er-

Gespräch mit unseren Freunden aus Kuzmin machten sich die Mitglie-

der unseres Vereins auf den Weg nach Sremska Mitrovica, um dort das Geschäft „Laminat prom“ aufzusuchen. Unter der Anwesenheit von Herrn Panjković wurde dort eine wohlthätige Geldspende in der Höhe von €300 (RSD 30.712,50) überreicht und soll für die weitere Beschaffung von Baumaterial (Styropor) für den Ausbau des Hauses der Kirchengemeinde Kuzmin verwendet werden.

Wie bereits von unseren Vereinsmitgliedern erwartet war das Treffen mit unseren Freunden aus Kuzmin nicht nur formeller Natur und zur Überbringung der Spende, sondern umfasste auch eine kleine Pilgerreise zum Kloster Ravanica in Vrdnik sowie zum Kloster Jazak mit der bekannten, gleichnamigen Quelle. Dort hatten wir die Möglichkeit, den Rel-

sten Ausgabe der Zeitschrift „Spoji!“ den Familien von Vater Aleksandar und Vater Branko, der leider verhindert war und bei unserem Zusammentreffen nicht dabei sein konnte, übergeben.

Nach einem netten Gespräch mit unseren Freunden aus Kuzmin machten sich die Mitglie-

iquien des hl. Kaiser Lazar, der Märtyrerin Anastasija (Kloster Ravanica) und des hl. Kaiser Uroš (Kloster Jazak) zu huldigen, was eine große Ehre und ein Segen für unsere kleine Delegation war.

Der Tag fand im „Nationalhaus“ in Morović bei Šid ein ausgelassenes und brüderliches Ende. Danach machten sich die SPO(J)I-Mitglieder auf den Weg nach Petrovac na Mlavi, um dort bei der Abschlussvorstellung der Sommerschule „Sveti Sava“ dabei

sein zu können. Diese hat zwischen dem 9. und 24. Juli serbische Kinder aus ganz Serbien und der Diaspora mit dem Ziel zusammengebracht, die serbische kyrillische Schrift und die serbische Sprache zu verbessern und zu perfektionieren.

Abschließen möchten wir diesen Bericht mit einem großen Dankeschön an unsere Gastgeber und Freunde aus Kuzmin für den außergewöhnlichen Empfang während der Wohltätigkeitsaktion. Weiters bedanken wir uns natürlich auch bei allen Donatoren, die mit ihren freiwilligen Spenden geholfen haben, finanzielle Mittel für serbische Kinder und Serben im Raum Ex-Jugoslaviens zu sammeln, und rufen alle dazu auf, weiterhin ihrem Volk zu helfen!

NEUES PROJEKT VON SPO(J)I: „FC SPOJI!“

Autor: Serbisch Orthodoxer
Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I

Nach dem Beschluss der Vorstandssitzung des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck - SPO(J)I, vom 10. September 2011, wurde entschieden, ein neues Projekt in die Wege zu leiten, genauer gesagt, eine Fußballsektion des Jugendvereines SPO(J)I unter dem Namen „FC Spoji!“. Das Projekt beruht auf einer integrativ-sportlichen Basis und hat eine bessere Zusammenarbeit zwischen dem serbischen, österreichischen und allen anderen Völkern, die in Tirol leben, sowie eine positive Promotion des serbischen Volkes und seiner Werte auf sportlichem Niveau zum Ziel. Genauso wichtig und von großer Bedeutung ist das näher bringen eines gesunden Lebensstils an die Jugend. In der Mannschaft ist Platz für Mitglieder von SPO(J)I, aber auch für andere Personen, die sich für ein friedliches Zusammenleben in Tirol und Österreich einsetzen und ihr Volk in einem positiven Licht vorstellen oder sich einfach auf dem Sportplatz von ihrer besten Seite zeigen wollen und das alles mit größtem Respekt gegenüber dem FAIR PLAY.

Unsere Mannschaftsfarben sind rot-blau-weiß, wie die serbische

Flagge, d.h. dass der „FC Spoji!“ mit jedem sportlichem Schritt auch die Farben seines Heimatlandes, Serbien, darstellt. Auf der Hinterseite der Trikots befindet sich das serbische Wappen, sowie die Aufschrift „FC Spoji! - ФК Споји!“, auf Deutsch und auf Serbisch, wobei „spoji“ auf Deutsch „verbinde“ heißt, was auch unser Motto darstellt, mit dem wir uns für ein Miteinander unserer Landsleute, unserer österreichischen Gastgeber und allen anderen Völkern einsetzen.

Der „FC Spoji!“ hat während der Sommersaison 2-3 mal Training pro Woche und 1-2 mal während der Wintersaison, davon jede Woche einmal in der Halle des BG/BRG Sillgasse in Innsbruck und sonst im Freien, wenn es die Wetterbedingungen zulassen. Zum ersten Kapitän des „FC Spoji!“ ist Stefan Jović (Spieler Union Innsbruck) ausgewählt worden, da er einer der aktivsten Mitglieder unseres Jugendvereines ist. Er wird diese Funktion bis Jänner 2012 ausüben - dann wird er die Kapitänbinde dem nächsten, aktivsten Mitglied übergeben,

d.h. dass es alle vier Monate einen neuen Kapitän gibt.

Die Trainerfunktion übt die ganze Mannschaft aus und organisiert die Trainings zusammen, was zeigt dass es beim „FC Spoji!“ keine Einzelspieler gibt, sondern dass die Mannschaft an erster Stelle steht!

Die Fußballsektion des Serbischen Orthodoxen Jugendvereines Innsbruck - SPO(J)I, lädt alle Hobbyfußballvereine und sonstige Sportvereinigungen zur Zusammenarbeit und gegenseitigen Unterstützung ein, genauso wie alle interessierten jungen Spieler zwischen 14 und 27 Jahren, die sich anschließen wollen, sich bei uns zu melden unter:

E-mail: uprava@spoji.org
Telefon: +43 650 360 87 50
Facebook: Jugendverein Spoji

Trainingszeiten in der Halle des BG/
BRG Sillgasse:

Montags von 20:00 bis 22:00

UNIV. PROF. DDR. WOLFGANG ROHRBACH: AUF DEN SPUREN DER SERBEN ÖSTERREICHS

Autor: Serbisch Orthodoxer
Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I

Am Samstag, dem 15. Oktober 2011 wurde ein Vortrag von Prof. DDr. Wolfgang Rohrbach zum Thema „Auf den Spuren der Serben Österreichs“ in Organisation des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck - SPO(J)I gehalten.

Der Vortrag fand im Saal „Axamer Lizum“ im bekannten Innsbrucker Hotel „Central“ statt.

Der Vortragende dieses Abends war der österreichische Philologe, Ökonom und Historiker, Prof. DDr. Wolfgang Rohrbach, der u. a. auch ordentlicher Professor der medizinischen und wirtschaftlichen Fakultät in Wien, Novi Sad und Belgrad ist, außerdem ehemaliger österreichischer Basketball-Nationalteamspieler und Verfasser des Buches „Auf den Spuren der Serben Wiens“ - kurz gesagt: Ein Mann, in dem zwei Herzen schlagen, das österreichische und das serbische.

Der Vortrag wurde von Vater Vidoslav Vujasin eröffnet, der alle anwesenden Gäste begrüßte, unter denen auch der Generalkonsul der Republik Serbien in Österreich, Herr Zoran Jeremić war, sowie Frau Djuja Tešanović, die erste ausländische Frau in Österreich, die in den Salzburger Gemeinderat einzog, aber auch Herr Anton Baur, Vertreter des Österreichischen Integrationfonds und ein respektabler Teil

der serbischen intellektuellen Jugend aus Innsbruck und Tirol.

Der serbisch-orthodoxe Pfarrer, Vater Vidoslav Vujasin, sagte u.a. auch, dass es positiv ist, dass es Leute wie Herrn Rohrbach gibt, weil sich Kinder in gemischten Ehen fast immer für nur eine Seite entscheiden, wobei Herr Rohrbach es geschafft hat beide Seiten zu sichern und zu pflegen - die österreichische Seite seines Vaters aus Wien und die serbische Seite seiner Mutter aus Velika Plana.

Darauf folgend hielt Prof. DDr. Wolfgang Rohrbach in einer angenehmen Atmosphäre einen sehr interessanten Vortrag zur serbischen Geschichte und Kultur, indem er in kurzen Abschnitten einige

Fakten zur frühen Geschichte des serbischen Volkes nannte, wobei er ein besonderes Merkmal auf die Werte und geschichtlichen Geschehnisse

legte, die unsere beiden Völker verbinden und dabei betonte er, dass man das positive zwischen den Völkern immer in den Vordergrund stellen sollte, damit so die positive Energie, vor allem bei den jungen Leuten erhalten bleibt.

So erwähnte Herr Rohrbach in seinem Vortrag auch, dass eine Nation, dessen Sprache und Kultur „verwildern“, in die Gefahr gerät selbst zu „verwildern“ und dass eine Nation, die ihre Sprache rauben lässt, die Hälfte ihrer geistigen inneren Selbstständigkeit verliert und hört

somit eigentlich auf zu existieren. Er fügte hinzu, dass, wenn die Serben in Österreich ihre Muttersprache pflegen und erfolgreich erlernen, sich das positiv auf die Fremdsprache auswirken kann - in unserem Fall Deutsch - und dass man so beide Sprachen am besten erlernen und sprechen kann. Falls sie das nicht machen, droht ihnen die Gefahr die eigene Muttersprache nie richtig zu erlernen, sogar zu vergessen und somit verlieren sie auch die Möglichkeit die deutsche Sprache leichter und richtig zu erlernen.

Aus diesem Grund lobte Prof. DDr. Rohrbach auch den Schritt von SPO(J)I, die erste serbische Jugendzeitschrift in Österreich „Spoji!“ in die Wege geleitet zu haben, eine Zeitschrift die zweisprachig und auch in serbischer kyrillischer Schrift geschrieben ist. Dem fügte er hinzu, dass Maria Theresia schon im Jahre 1745 den damaligen Monarchie-Serben die Erlaubnis gab Bücher in serbischer Sprache zu drucken, wobei so die Serben zur Zeit der K.u.K-Monarchie in weiterer Folge unter den Kaisern privilegiert waren.

Danach erklärte Herr Rohrbach, dass die Serben nicht erst in den 1960er Jahren nach Österreich kamen, sondern bereits im Jahre 1524, während der Schlacht von Mohacs, und dass es seit 1683 in den öster-

reichischen Archiven Aufzeichnungen über Serben in Österreich gibt.

Ebenfalls wurde der Begriff „Ratzenstadt“ erklärt, der während der österreichisch-türkischen Kriege entstand, als damals viele Serben außerhalb der Stadtmauern Wiens angesiedelt wurden. In diesem Kontext ist der Begriff auf gar keinen Fall mit der Ratte gleichzusetzen, sondern ist auf das Wort Raška, die Wurzeln des serbischen Staates oder Raszien, zurückzuführen - deshalb der Begriff „Ratz“ bzw. „Ratzenstadt“.

In diesem Kontext wurde auch der Begriff „Tschusch“ erklärt, der in diesem Sinne gar kein Schimpfwort darstellt, sondern auf die Zeit zurückzuführen ist, als Serben die Grenzen zwischen Österreich-Ungarn und dem Osmanischen Reich bewachten. Dabei riefen sie sich „čuješ“ (zu Deutsch: hörst du) zu, sobald sie etwas Merkwürdiges hörten, wobei das die Österreicher nicht verstanden haben und somit der Begriff „Tschusch“ entstand. Herr Rohrbach fügte hinzu, dass es auch heute noch Österreicher mit serbischen Wurzeln gibt, die den Nachnamen Tschusch, Ratz oder Ratzinger haben.

Nach weiteren Erklärungen über die historischen Gemeinsamkeiten zwischen dem österreichischen und dem serbischen Volk, gab Herr Rohrbach seine Aussicht für die Zukunft dieser beiden Völker bekannt, wobei er erwähnte, dass sich Belgrad zur vielversprechendsten Metropole Südosteuropas entwickeln werde,

vor allem wegen der idealen geografischen Lage, denn die serbische Hauptstadt stellt die letzte Station des Westens gen Osten und die erste Station des Ostens gen Westen dar.

Von genauso großer Bedeutung, Prof. DDR. Rohrbach zufolge, werden auch die jungen serbischen Rückwanderer sein, die ihr Wissen und ihre Arbeitsmoral, die sie an westlichen Fakultäten und Firmen erlernt und angeeignet haben, in ihr Heimatland transportieren und umsetzen werden und es so fortschrittlicher entwickeln, als das der Fall in früheren Zeiten war. In dem Sinn spielt auch Österreich, das heute den größten Investor in Serbien darstellt und mit dem Serbien seit Jahrhunderten historische Zusammenhänge erweist, eine wichtige Rolle.

Zum Schluss seines Vortrags erzählte Prof. DDR. Wolfgang Rohrbach auf seiner serbischen Muttersprache einige interessante Details aus seinem Leben, wobei er zugleich alle anwesenden Serben aufrief ihr Volk mit jedem Schritt auf beste Weise zu repräsentieren und weiterhin an den guten Beziehungen zwischen Serbien und Österreich zu arbeiten.

Aus seinen persönlichen Erlebnissen erzählte Herr Rohrbach wie er als junger Basketballer 1969 in Belgrad gegen Radivoj Korać, eine Legende des serbischen Basketballs, spielte - einer der besten Basketballer den er in seinem Leben je gesehen hatte.

Genauso interessant war auch die Erzählung darüber wie es zur Ehe

zwischen seiner serbischen Mutter und seinem österreichischen Vater gekommen war, oder wie seine Mutter 1915, als kleines Mädchen von 6 Jahren, dem serbischen König Petar I Karadjordjević Rosen überreichte. Außerdem war sie, mit ihren 94 Jahren, die älteste Serbin in Wien. Hinzuzufügen ist auch, dass der gesamte Vortrag mit witzigen Geschichten und Kommentaren übersät war, mit denen Herr Rohrbach, in fließender serbischer Sprache, die Aufmerksamkeit und die Stimmung aller Anwesenden hoch hielt.

Der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I betont noch einmal, dass mit diesem Vortrag ein weiterer Schritt zur positiven Vorstellung des serbischen Volkes unter den österreichischen Mitbürgern getan wurde und zugleich sollte er vor allem den jungen, aber auch den etwas älteren Serben zeigen, dass nicht die ganze Welt gegen sie ist, sondern, dass Serbien und das serbische Volk Freunde auf der ganzen Welt haben können und sie auch haben - sie müssen sich nur ein wenig von ihrer richtigen, d.h. von ihrer positiven Seite zeigen!

ZUSAMMEN SIND WIR STÄRKER

ANTIFASCHISTISCHER SPAZIERGANG DURCH INNSBRUCK

Autor: Serbisch Orthodoxer
Jugendverein Innsbruck - SPO(J)I

Bild: Marijana Milošević hält einen Kurzvortrag über die Heldentaten von Diana Budisavljević vor dem „Obexer-Haus“ in dem die Heldin 1891 geboren wurde

Am Samstag, dem 12. November 2011 fand der „Antifaschistische Spaziergang“ auf Initiative des Renninstituts bereits zum zweiten Mal in Innsbruck statt. Auch diesmal, wie schon letztes Jahr, nahm der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck – SPO(J)I daran teil.

Ziel des „Antifaschistische Spaziergangs“ ist der Kampf gegen den Faschismus, das Gedenken an all die Opfer, die während des Judenpogroms am 9.11.1938 und während des Zweiten Weltkriegs ihr Leben geben mussten, sowie deren Ehrenweisung. Unter den Opfern befanden sich Juden, Serben, Roma und andere Völker, die sich gegen den Nationalsozialismus und den Faschismus während dem Zweiten Weltkrieg wehrten. Besonders betont wurden auch dieses Jahr die Taten von Diana Budisavljević (geborene Obexer), die 12.000 serbische, jüdische und Roma Kinder aus den Ustascha-Lagern während dem Zweiten Weltkrieg gerettet hat.

Geleitet wurde der Spaziergang auch dieses Jahr von Marko Miloradović, u.

a. Mitglied von SPO(J)I, der alle Teilnehmer und Bewohner Innsbrucks zu den wichtigsten Stellen, an denen Unschuldige sowie Gegner des damaligen Regimes ihr Leben verloren hatten, führte.

Von den großen Heldentaten Diana Budisavljevićs sprach SPO(J)I-Mitglied Marijana Milošević, Studentin der Germanistik an der Universität Innsbruck. Unterstützt wurde sie von Milostiva Milivojević, ein Vereinsmitglied aus Wörgl, die sogar den weiten Weg aus Wörgl auf sich genommen hatte.

Während dem Zweiten Weltkrieg hat Diana Budisavljević 12.000 Kinder, großteils serbischer, aber auch jüdischer und Roma Herkunft, aus den Lagern der Ustascha gerettet. Über ihre mutige Tat, die vielleicht die größte humane Tat des Zweiten Weltkriegs ist, wurde zu lange geschwiegen – so etwas darf es nicht geben! Denn diese Heldin hat es einfach verdient, dass auch ihr Name in den Geschichtsbüchern geschrieben steht und ihre Tat für immer in Erinnerung bleibt!

Der kurze Vortrag von Marijana Milošević vor dem „OBEXER-HAUS“ in der Maria-Theresien-Straße, in dem 1891 Diana Budisavljević geboren wurde und in dem sich heute die bekannte Bücherei „Tyrolia“ befindet, wurde mit großer Begeisterung und kräftigem Applaus von Seiten der Innsbrucker Bürger empfangen. Ihren Gesichtsausdrücken zufolge, haben die meisten Teilnehmer zum ersten Mal von Diana Budisavljević und ihren Taten gehört.

Unsere Vereinsmitglieder haben an diesem Tag alle Teilnehmer, unter anderem, darüber informiert, dass die Regierung der Stadt Innsbruck am 22. September 2011 einstimmig beschlossen hat, die großartigen, humanen Taten dieser Frau anzuerkennen und ihr den Orden II Grades der Stadt Innsbruck bis zum Ende des Jahres posthum zu überreichen. Dies geschah auf gemeinsamer Initiative des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck und des Sozialistischen FreiheitskämpferInnen Bundes Tirols hin.

Während des „Antifaschistischen Spaziergangs“ wurde auch das Gebäude mit der Anschrift Anichstrasse 24 berührt, in dem Diana Budisavljević bis zu ihrem Tod im Jahre 1978 gelebt hatte. Danach begaben sich alle Teilnehmenden zum Innsbrucker Westfriedhof, wo man den Opfern des Zweiten Weltkriegs und der Innsbrucker Heldin, Frau Budisavljevic, die Ehre erwies.

Wir wollen besonders anmerken, dass dies der Beweis dafür ist, dass wir uns jedes Jahr an die Opfer des großen Krieges erinnern und uns bewusst machen müssen, dass dieser Spaziergang uns vereinen und niemals auseinanderbringen soll! – Mit UNS meinen wir besonders das Jüdische und das Serbische Volk, da diese Menschen in den KZ-Lagern des Zweiten Weltkriegs zusammen umgekommen sind und so das gleiche Schicksal teilen; aber auch

Bild: Das „Obexer-Haus“ in der Maria-Theresien-Straße, in dem Diana Budisavljević 1891 als Diana Obexer geboren wurde, gibt es heute noch mit dem Österreichischen Volk, mit dem wir auf diesen Gebieten zusammen in einem Land leben, das auch Kämpfer gegen den Faschismus und Nationalsozialismus in seinen Reihen hatte – Diana Budisavljević ist dabei der beste Beweis dafür!

Ihre große, gute Tat, die der Öffentlichkeit in Innsbruck bis vor einem Jahr noch fast komplett unbekannt war, wird mit Aktionen wie dem „Anti-faschistischen Spaziergang“ niemals in Vergessenheit geraten. Zusätzlich konnten auf diesem Raum neue Brücken zwischen der serbischen und der österreichischen Bevölkerung geschlagen werden, dabei spielt Diana

Budisavljević eine wichtige Rolle, da sie eine Frau österreichischer Herkunft ist, die 12.000 (vorwiegend serbische) Kinder während dem Zweiten Weltkrieg gerettet hat!

**DAMIT SICH DIE GRÄUELSTATEN NIE WIEDER WIEDERHOLEN!
TOD DEM FASCHISMUS!**

EIN NEUES HEIM FÜR FAMILIE ĆETKOVIĆ (Bosnien-Herzegowina)

Autor: Dušan Djaković aus Thun, Organisation für humanitäre Hilfe (in serbisch: Srbi za Srbe) - Schweiz

Lopare ist eine der ärmsten Gemeinden im ehemaligen Jugoslawien - einst eine hoch industrialisierte Region, existiert heute keine funktionierende Wirtschaft. Die Bevölkerung dieser Gemeinde ist praktisch auf der ganzen Welt verstreut, während eine beträchtliche Anzahl dieser Menschen ihre Heimat für immer verlassen hat. Die verbliebenen Menschen leben vor allem von Gelegenheitsarbeiten oder Geldspenden aus der Diaspora, die sie von ihren Verwandten er-

halten. Im zweiten Weltkrieg verlor die Gemeinde Lopare fast die Hälfte ihrer Bevölkerung und im letzten Bürgerkrieg zwei Drittel ihres Territoriums. Heute klopfen Armut und Kinderlosigkeit an die meisten Türen. Deswegen wird in einigen Dörfern der Gemeinde Lopare nur alle zwanzig Jahre ein Kind geboren!

Im Dorf Peljave lebt die sechs-köpfige Familie Ćetković in einem Objekt, das nur theoretisch „Haus“ genannt werden kann - vier Wände, ein provi-

isorisches Dach, ohne Bad und fließendem Wasser. Vater Milorad, seine Ehefrau Gina und ihre vier kleinen Kinder haben uns aber trotz ihrer unwürdigen Lebensbedingungen mit einem Lächeln empfangen. Zu unserer Verblüffung weigerten sich Milorad und Gina bei unserem ersten Besuch - trotz der extrem schwierigen Situation, auf die wir vor Ort gestoßen sind – absolut jede Art von Hilfe entgegenzunehmen. Nach unserem Beharren hat die Familie sich doch noch ein-

verstanden erklärt und unsere Organisation hat eine erste Nothilfemaßnahme in Form von einem Kauf einer Kuh durchgeführt. So konnte sich die Familie vorerst ein Existenzminimum sichern.

Neben der schweren Armut und den miserablen Lebensbedingungen tauchte in der Zwischenzeit ein weiteres Problem auf; nach Ablauf der Aufenthaltsgenehmigung von Gina, die eine rumänische Staatsbürgerin ist, verlor sie ihr Aufenthaltsrecht in Bosnien und Herzegowina. Nur durch das schnelle Handeln unserer Organisation und den guten Willen der Beamten wurde die Trennung Ginas von ihrer Familie verhindert. Die Tatsache, dass die Situation sofortiges Handeln erforderte, hat uns dazu gezwungen, in sehr kurzer Zeit die gesamte Dokumentation und nöti-

gen finanziellen Mittel bereitzustellen damit Gina eine neue Aufenthaltsbewilligung erhält – mit Erfolg. Das nächste Ziel war nun die Schaffung menschenwürdiger Lebensbedingungen für diese Familie.

In Absprache mit dem Bürgermeister der Ortschaft Lopare und unserer Schweizer Partnerorganisation "Associazione Umanitaria Nemanjici-Ticino" aus Tessin wurde die Finanzierung der Fertigstellung des Hauses der Familie Ćetković festgesetzt. Diese beinhaltet u.a. den Ausbau eines Dachgeschosses, entsprechende Außenisolierungen, den Verputz der Innenwände, sowie die Errichtung von Sanitäranlagen und die Einführung von Wasserinstallationen. Das Dachgerüst war im Vorfeld des bevorstehenden Winters von höchster Priorität und es gelang dieses vor Wintereinbruch fer-

tigzustellen - was sich als guter Schritt herausgestellt hat hinsichtlich der Frostwelle und der hohen Anzahl an Kältetoten, die in ganz Europa gefolgt hat.

Am 1. Dezember 2011 hat die Gemeinde, wie versprochen, das nötige Baumaterial bereitgestellt und die Arbeiten konnten beginnen. So haben die jüngsten Mitglieder der Familie Ćetković das Weihnachtsfest mit mehr Hoffnung auf eine bessere Zukunft verbracht - in ihrem neuen, zwar noch nicht fertiggestellten, aber sicherlich in einen viel besseren und zumindest erträglicheren Zustand gebrachtem Heim. Die Fortsetzung der Arbeiten ist für das Frühjahr 2012 geplant und wir laden alle Menschen guten Willens ein sich an der Hilfsaktion zu beteiligen!

EIN NEUES HEIM FÜR FAMILIE FILIĆ (Kosovo und Metochien)

Autor: Igor Stevanović aus Niš, Organisation für humanitäre Hilfe (in serbisch: Srbi za Srbe) - Serbien

Boževce ist ein kleines Dorf in der Gemeinde Novo Brdo. Leider sind die Dorfbewohner, wie die meisten Angehörigen der serbischen Minderheit im Kosovo, von schwierigen Lebens- und Arbeitsbedingungen und einem Leben in ständiger Angst betroffen. Eines der größten Probleme dieser Menschen ist, dass das Dorf keine ausgebauten Straßen hat. Das führt im Fall von heftigen Regenfällen oder Schneefall immer wieder dazu, dass das Dorf von den restlichen Orten in der Gemeinde abgeschnitten ist.

In Boževce leben seit dem Ende des Kosovo-Kriegs in rund 70 Haushalten nur acht Kinder. Das schwere Leben dieser Menschen spiegelt sich vor allem im Beispiel der Familie Filić wieder; Witwer Momcilo und seine beiden Töchter Sanja (11) und Sladjana (9).

Ihr Haus wurde im Jahr 2003 seitens des Koordinierungszentrums für

Kosovo und Metochien als eine Art Flüchtlingsrückführungsmaßnahme errichtet. Heute, nach acht Jahren ist es unmöglich in diesem Objekt zu wohnen, da es während der Errichtung zu enormen Baumängeln gekommen ist.

Aufgrund des defekten Schornsteins ist das Haus während der winterlichen Heizperioden voller Rauch, Ruß und Wasser. Außerdem ist es fast unmöglich das Haus zu heizen da es keine Fenster und Türen gibt. Darüber hinaus müssen Sanja und Sladjana jeden Tag auf dem Weg zur Schule mehrere Kilometer zu Fuß zurücklegen, da es keine öffentlichen Verkehrsmittel gibt. Trotzdem geben sie den Kampf für ein besseres Leben nicht auf.

Neben der schweren Armut und anderen Problemen erlitt Familie Filić eine weitere Tragödie, als vor zwei Jahren Momcilos Ehefrau verstor-

ben ist. Sanja und Sladjana haben sich seitdem, so scheint es, mit ihren schwierigen Lebensumständen abgefunden - ihre Mutter vermissen sie jedoch mit jedem Tag immer mehr.

Unsere Organisation hat angesichts der schrecklichen Lage dieser Familie, gemeinsam mit der Erzdiözese von Raska-Prizren eine Kampagne zur Sanierung des Familienhauses ins Leben gerufen. Dank unserer zahlreichen Spender war es möglich Anfang Dezember 2011 erste Sanierungsmaßnahmen im Wert von 250.000 RSD (umgerechnet ca. 2.500€) zu setzen. Die Fertigstellung ist für das Jahr 2012 geplant.

Wir hoffen, dass diese Hilfsaktion viele Menschen ermutigen wird, uns im Kampf gegen Armut und die weitere Dezimierung der Kosovo-Serben zu unterstützen.

Am Ende des Laufs über 7,5 km nahm der serbische Sportler mit einer Zeit von 24:18.5 und einem Rückstand von +4:56 Minuten zum Erstplatzierten, dem Chinesen Chang Phengming, den 47. Platz ein.

Der junge Avdić bedankte sich beim Jugendverein SPO(J)I für das Anfeuern, auch wenn er nicht gerade zufrieden war mit seinem Ergebnis. Er versprach aber, beim nächsten Lauf über 10 km, am 16. Januar, sein Herz und seine Seele auf der Piste zu

lassen, um eine bessere Platzierung rauszuschlagen.

Somit bleibt nur noch eines zu sagen: Wir wünschen unseren jungen Sportlern noch einmal alles Gute und viel Erfolg in den Wettkämpfen! Wir versprechen auch, dass wir uns bemühen werden, sie so gut es geht zu unterstützen – wie wir es bis jetzt auch bei all unseren Sportlern gemacht haben, denn SPO(J)I verbindet und steht immer zu serbischen Sportlern!

ÜBER DIE TÄTIGKEITEN DES SERBISCHEN BILDUNGS- UND KULTURVEREINS „PROSVJETA“

**Autor: Danilo Mijalković,
SBKV „Prosvjeta“ - Österreich**

GRÜNDUNG

Bei der Gründungskonferenz, abgehalten am 21. Mai 2011 im Großen Festsaal der Universität Wien, wurde der Serbische Bildungs- und Kulturverein „SBKV Prosvjeta Österreich“ gegründet, somit unser erster Zweig in der Diaspora.

Die Verdienste für diese Tat und für diese Initiative unseres Mitglieds, Mihajlo Vujović, „Prosvjetas“ Vertrauensmann für Österreich, sind von unschätzbarem Wert wie allen gut bekannt.

Bevor ich chronologisch fortsetze, möchte ich eine wichtige Veranstaltung erwähnen, welche wir, vor un-

serer Gründung in der Eigenschaft als Initiativausschuss, organisiert haben und die für uns eine „Feuerprobe“ darstellte. Es handelte sich um eine Vorlesung von Prof. Miloš Kovačević, die er anlässlich seines Buches „Die serbische Sprache und die serbischen Sprachen“, im März 2011 abhielt. Mit Blick auf die Größe des Publikums und dem Inhalt der Vorlesung, zeigte und bewies uns dies, dass die Gründung von „Prosvjeta“ in Wien, in Österreich, Sinn hat und großes Interesse hervorrufen wird. Es zeigte sich, dass es ausreichend Interessierte in Wien gibt, die sich selber auch in der Idee von „Prosvjeta“ wiedererkennen und bei ihnen ein großes Verlangen nach

Pflege dieser kulturellen und geistigen Werte besteht.

Alleine schon der Gründungsprozess sowie die Suche nach geeigneten Personen, der Aufbau von Strukturen, das Wecken des Interesses bei einer breiteren Öffentlichkeit für dieses Unterfangen, die Herbeiführung günstiger Umstände als auch das Schaffen einer Mitgliederbasis dauerte ein gutes Jahr.

„Prosvjeta Austria“ hat eine Unzahl an Schwesternvereinen in den Ländern des Balkans, vor allem in Serbien, Montenegro, Bosnien-Herzegowina (Republika Srpska) und Kroatien.

Als serbischer Bildungs- und Kulturverein ist „Prosvjeta“ 1902 im damals noch multiethnischem Sarajevo zum ersten Mal in Erscheinung getreten. Einer seiner ersten Mitglieder war der Dichter und Schriftsteller Aleksa Šantić, der auch die Hymne für „Prosvjeta“ verfasste. „Prosvjetas“ erster Sekretär war Petar Kočić, ebenfalls ein berühmter serbischer Autor. Auf www.prosvjeta.at kann man mehr von der Geschichte und den Ursprüngen unserer Vereinigung erfahren.

Mit Blick auf die Werte und Ziele unseres Vereins ist die PLATFORM,

welche bei der Gründungskonferenz beschlossen wurde und die die Richtung für unser zukünftiges Handeln vorgibt, von größter Wichtigkeit.

Plattform

Angesichts der Tatsache, dass eine große Zahl an Serben sich entschieden hat in Österreich zu leben und zu arbeiten, als auch ihren geistigen, wirtschaftlichen und kulturellen Wohlstand für sich, ihre Familien und die Umgebung in der sie leben zu sichern und zu vermehren;

Mit dem Ziel, das österreichische und serbische Volk besser kennenzulernen und sie besser zu verstehen, im Bewusstsein, dass diese beiden Völker ein großes Kulturerbe vorweisen können, auf welches beide Seiten stolz sein können;

Mit dem Wunsch, alle Vorteile auszunutzen, welche die Zweisprachigkeit, die Multikulturalität als auch das Zusammenleben in multikulturellen Gemeinschaften bieten;

Veröffentlicht der serbische Bildungs- und Kulturverein „Prosvjeta“:

Die Agenden seiner zukünftigen Aktivitäten

1. „Prosvjeta“ schart jene Mitglieder um sich, die die serbische Gemeinschaft, Kultur, Sprache, Schrift, Geschichte und Tradition als ein nicht teilbares Ganzes betrachten, unabhängig von Herkunft und Lebensmittelpunkt.

2. Prosvjeta wird im Rahmen seiner Aktivitäten danach streben, die Allgemeinbildung und Kultur unter den Serben, die in Österreich leben, zu pflegen, zu fördern und zu verbessern, als auch aller anderen, die wünschen dieses Ziel im Rahmen von „Prosvjeta“ zu realisieren.

3. „Prosvjeta“ ist bestrebt bei den Serben in Österreich ein Bewusstsein zur Wahrung der serbischen Sprache, kyrillischen Schrift, Zugehörigkeit zur serbisch-orthodoxen Gemeinde, Kultur, Geschichte und Tradition als untrennbaren Teil des europäischen Wertesystems zu schaffen.

4. „Prosvjeta“ wird mittels Vorlesungen, Diskussionen, Literaturveranstaltungen, Integrationsprojekten,

kulturellen Manifestationen, Buchpromotionen, Unterricht der serbischen Sprache, Austausch von Informationen, im Sinne des gegenseitigen Respekts und Wertschätzung, darauf hinarbeiten, dass die Serben in Österreich und ihre Freunde mehr von der serbischen Geschichte, Kultur, Ästhetik und Ethik erfahren.

5. „Prosvjeta“ wird Kultur-, Bildungs-, Informations- und alle anderen Vereine und Vereinigungen, die dieselben oder ähnliche Ziele verfolgen als befreundet betrachten und offen für eine Zusammenarbeit sein. Das gemeinsame Handeln und Kooperieren zwecks Förderung des Gemeinwohls der serbischen Gemeinschaft, ihrer Freunde und aller anderen Bürger Österreichs ist ein wichtiges Charakteristikum von „Prosvjeta“.

6. „Prosvjeta“ wird öffentlich aktiv sein und ihre Türen weit offen halten für ihre Freunde, mögen diese österreichischer oder anderer ethnischer Herkunft sein.

Der Beginn unserer Aktivitäten

Anlässlich der festlichen Gründung und der hohen Erwartungen die von Seiten der serbischen Gemeinschaft in Wien an uns gerichtet waren, schafften wir es tatsächlich unsere erste Veranstaltung auf einem hohen Niveau abzuhalten. Es handelte sich um den Besuch von Matija Bećković.

Das bedeutet, dass wir bereits einen Monat nach dem „Prosvjeta“ gegründet wurde, im Stande waren unseren Leuten ein Treffen mit diesem großen Dichter zu ermöglichen.

Bei dieser Gelegenheit mussten wir auch zum ersten Mal große Hindernisse überwinden, welche sich uns in den Weg stellten. Obwohl es uns rechtzeitig gelang Räumlichkeiten zu organisieren, hatten wir nur 10 Tage vor dem an-

gesetzten Veranstaltungstermin das Problem, dass uns unsere Mitorganisatoren eine Absage erteilten. Wegen angeblicher Sicherheitsbedenken, konnte die Veranstaltung nicht am geplanten Ort stattfinden.

Nur dank der großen Anstrengungen unserer Mitglieder, insbesondere des Vereinsvorstandes, allen voran unserer Vereinssekretärin Frau Zorica Vulić, schafften wir es noch rechtzeitig eine angemessene Lokalität für dieses Ereignis sicherzustellen und alle Interessenten von den Änderungen zu informieren.

Stolz können wir darauf sein, dass wir, trotz eines langen Wochenendes, welches viele Wiener Serben für einen Kurzbesuch ihrer Heimat nutzten und trotz des Donauinselfestes, den Saal, in dem Matija vortrug, vollkriegt.

Die Bedeutung dieser Veranstaltung, hinsichtlich Integration, Kultur, Bildung, und vor allem bezüglich der Position und des Namens unserer „Prosvjeta“ ist nicht zu unterschätzen.

Nach dieser erfolgreichen Aktion war es an der Zeit die innere Struktur unserer Organisation zu konsolidieren, d.h. diese zu analysieren und mit den Möglichkeiten und Vorteilen, die wir besitzen, in Einklang zu bringen. Ziel war es einen Prozess zu starten, der es uns ermöglichen sollte, Unzulän-

glichkeiten in der Vereinsorganisation besser zu begegnen und auszubessern.

Bei dem sollte es nicht bleiben. Vor uns lag (und liegt noch immer) viel Arbeit.

Mit unserer Initiative startete ein Prozess, der es ermöglichen sollte im Bereich der Kultur und Bildung unsere Schwerpunkte zu verwirklichen.

In den Monaten Juli und August, entschieden wir uns, unsere Arbeit auf die Vorbereitung unserer nächsten Schritte zu setzen. Warum wir in dieser Zeit keine Veranstaltungen organisierten, ließ sich auf die einfache Tatsache zurückführen, dass viele unserer Mitglieder und unser Zielpublikum, die Wiener Serben, in den Sommermonaten nicht im Lande waren. In intensiven Sitzungen legten die weitere Vorgehensweise fest, die uns helfen sollte unsere Aktivitäten und Ziele leichter in die Tat umsetzen zu können.

Zu erwähnen ist, dass die Gastfreundschaft und die Unterstützung durch die serbisch-orthodoxe Kirche von unschätzbarem Wert sind und uns viel bedeuten. Ihre Hilfe sichert, dass wir in Ruhe und Frieden sowie unabhängig arbeiten können. Besonders hervorzuheben ist das Engagement von Vater Krstan Knežević, ebenfalls Mitglied des Vereinsvorstandes. Sein Beitrag ist von entscheidender Bedeutung, vor allem in dieser Phase unserer Arbeit.

Es werden zurzeit auch Gespräche und Verhandlungen bezüglich Räumlichkeiten für die angedachte Vereinsskanzlei geführt, welche die Effektivität unseres Handelns steigern würde. Wir hoffen auf einen baldigen Erfolg. Einer der Erfolge, die wir vorweisen können ist die Errichtung unserer In-

terseite www.prosvjeta.at. Es zeigte sich, dass sie für die interne Kommunikation, für unseren medialen Auftritt sowie besonders für die Kontaktaufnahme mit der serbischen und österreichischen Öffentlichkeit sehr von Nutzen ist. Zurzeit wird an einer deutschen Übersetzung von ausgewählten Texten und Informationen gearbeitet, damit auch dieser Teil

der Internetseite besser funktionieren kann. Einen besonderen Dank verdient unser Vereinsobmann-Stellvertreter Željko Gašić, der sich dieser komplizierten Aufgabe angenommen hat.

Auch auf Facebook sind wir vertreten (siehe „СПКД Просвјета, Аустрија“). Das Interesse steigt langsam aber stetig.

In der Zwischenzeit haben wir uns an der Erarbeitung mehrerer längerfristiger Projekte, im pädagogischen Bereich, herangewagt. Einerseits ermöglichen wir damit die Förderung unserer Kultur und Sprache (vor allem unter den Jungen) und andererseits verstärken wir unsere Präsenz auf der multikulturellen Szene, was uns in weiterer Folge helfen soll, einen besseren Stand zu haben, wenn es um Bildung und die Lebensqualität der serbischen Gemeinde in Wien geht.

Dieser Gedanke bzw. Idee ist einigen wenigen unserer Mitglieder, die eher Isolation und Selbstverliebtheit vorziehen würden, noch nicht im vollen Maße bewusst.

Bildungspädagogische Aktivitäten

Von besonderer Bedeutung sind unsere Projekte „Geistige Gespräche“ und „Prosvjetas Nachhilfeschool“.

Die Idee die hinterm den „Geistigen Gesprächen“ steht, ist es einem breiterem Publikum eine aktive Teilnahme an unserer Arbeit zu ermöglichen. Einmal im Monat, jeden ersten Samstag, wird ein wichtiges Thema diskutiert, welches im Einklang mit den Bedürfnissen und der Idee die „Prosvjeta“ verkörpert, steht.

Der Referent stellt das Thema vor, es wird ein ehrlicher und offener Dialog geführt, wir ermutigen zu einer kultivierten und gepflegten Konversation, womit wir es schaffen eine treues Publikum und Anhänger für unseren Verein zu gewinnen.

Bei den Referenten handelt es sich um Professoren, Ärzte, Geistliche, Experten, etc.

So hatten wir zum Beispiel die Ehre, seine Exzellenz Igor Davidović (bis vor kurzem noch BiH-Botschafter bei den internationalen Organisationen) als unseren Gast willkommen zu heißen. Er referierte über das sehr interessante Thema „Globalisierung und das nationale Interesse“.

Einen Überblick über Themen und Vortragende bietet unsere Internetseite.

Außerordentlich wichtig für uns, ist das Projekt „Prosvjetas Nachhilfeschool“, wo wir die Kinder nicht nur hinsichtlich aller wichtigen Schulfächer unterstützen, sondern wo auch geholfen wird die serbische Sprachen zu beherrschen und zu perfektionieren. Wir hoffen auf noch mehr Interesse mit Blick auf dieses Projekt. Weiters sind die Vorbereitungen für die Projekte „Kleine Erzählstube“ (serbische Märchen und Kyrillisch für Vorschulkinder) und „Serbische Rhetorik“ (für junge Serbinnen und Serben, die in Österreich aufgewachsen oder geboren sind) abgeschlossen. Zurzeit warten wir noch auf geeignete Räumlichkeiten um eine qualitätsvolle Umsetzung dieser Projekte auch gewährleisten zu können.

Bei jeder Gelegenheit die sich uns bietet, versuchen wir auch die Zahl der Abonnenten von „Nova Zora“ (sehr niveauvolle Publikation unseres Muttervereins in der Heimat [Trebinje]) zu erhöhen. Wir werben auch für andere Bücher, die für die kulturelle Weiterentwicklung und Fortbestand unseres Volkes, unabhängig davon wo es sich befindet, von Wichtigkeit sind. Wir bemühen uns redlich um eine Erhöhung unserer Mitgliederzahl, aber dies kann nicht um jeden Preis erfolgen.

Eine Erleichterung würde es darstellen, wenn weitere Mitglieder sich hinsichtlich der Vereinsaktivitäten mehr engagieren würden, weil zurzeit der

Vereinsvorstand und einige wenige aktive Mitglieder übermäßig belastet sind. Aber daran arbeiten wir.

Wir haben es geschafft einen guten Draht zu den Medien zu legen. Wir haben gute Kontakte zu verschiedenen Berichterstatlern, hier publizierten Zeitschriften sowie Internetzeitungen. Zu erwähnen sind zum Beispiel unser Auftritt in der Sendung „Tamo daleko“ von RTRS oder auch unsere guten Kontakte zu den serbisch sprachigen Wiener Medien.

Nichtsdestotrotz, arbeiten wir an einem besseren medialen Auftritt. Dies hängt aber auch von verschiedenen Umständen und dem gegenwärtigen Interesse ab.

In Zusammenarbeit mit unserer Kirche, unternahmen wir außerordentliche Anstrengungen um eine Initiative hinsichtlich der Errichtung und Öffnung einer serbischen Schule in Wien auf den Weg zu bringen. Trotz intensiver Kontakte mit unseren österreichischen Partnern, sowie mit anderen serbischen Vereinen, hatte diese Idee, leider, nicht den gewünschten Ausgang.

Trotzdem geben wir nicht auf und dieser Tage bereits starten wir den Versuch den Unterricht der serbischen Sprachen zu etablieren. Zu diesem Zweck werden wir ein Expertenteam formieren sowie auch die Zusammenarbeit mit uns nahe stehenden Organisationen fördern.

In dieser relativ kurzen Zeit ist es uns gelungen, eine sehr gute Zusammenarbeit mit den Faktoren zu errichten, denen eine Schlüsselrolle mit Blick auf die Stellung der serbischen Gemeinschaft in Österreich und unserer „Prosvjeta“ zukommt.

Neben der Kirche, kennen und schätzen auch die Botschaften Serbiens und Bosnien-Herzegowinas unsere Aktivitäten. Gute Kontakte haben wir auch zu anderen serbischen Vereinen, und mit einigen von ihnen, wie z.B. „Serben für Serben“ und „Organisation serbischer Studenten im Ausland“ sind wir eine strategische Partnerschaft eingegangen. Die Zusammenarbeit mit Blick auf die Zeitschrift „Spoji!“ und die freundschaftlichen Beziehungen mit dem gleichnamigen Verein sind ebenfalls ein gutes Maß hinsichtlich unserer

strategischen Ausrichtung. Es ist uns wichtig, mit denjenigen zusammen zu wirken, die wie wir, an der Erhaltung der serbischen Kultur sowie an einem positiven Integrationsprozess, interessiert sind.

Wir bemühen uns auch, die Kooperation mit unseren österreichischen Partnern zu stärken. Es handelt sich hierbei um einen wichtigen Prozess, der ein hohes Maß an Sensibilität erfordert. Erforderlich wird sein, gute zwischenmenschliche Kontakte zu etablieren, aber auch einen Konsens innerhalb unserer Organisation zu finden, auf welche Art und Weise zu kommunizieren sein wird.

Kulturfördernde Aktionen

In diesem Bereich gab es einige erwähnenswerte Veranstaltungen, wie zum Beispiel unsere Studienreise „Besuch serbischer Gräber aus dem 1. Weltkrieg in Österreich“, für welche reges Interesse bestand und für uns einen wichtigen Moment darstellte. Aufgrund der Bedeutung für die Geschichte der serbischen Gemeinschaft in Österreich, wäre es von großem Nutzen, diese Tour einem größerem Publikum anbieten zu können.

Danach stellte Svetlana Matić, ebenfalls Mitglied von „Prosvjeta“ ihr, besonders für Kinder sehr nützliches und reiches Pädagogikbuch „Dečji biseri“ vor.

In Zusammenarbeit mit der Stadt Wien präsentierte wir das Projekt „Kinderbetreuungskosten steuerlich absetzbar“.

Im Laufe des letzten Jahres veranstalteten wir auch mehrmals Literaturabende, wobei wir die Ehre hatten viele bekannte Schriftsteller aus der Heimat, unsere Gäste nennen zu dürfen.

Besonders stolz sind wir auf das erste „Serbische Neujahrskonzert in Wien“,

welches wir am 14. Jänner organisierten, und von dem wir hoffen, dass dessen Abhaltung eine Tradition von „Prosvjeta“ sowie der Wiener Serben allgemein wird.

Zur gleichen Zeit starteten wir mit unserem Programm „Prosvjeta präsenti-

ert Werke und Schriftsteller der serbischen Literatur vor“, was sich einer großen Beliebtheit erfreute.

Die erste Veranstaltung, die im Rahmen dieses Programmes, stattfand – der Dichter V. Stanimirović aus Niš stellte sein Buch „Đavoli Ribnjak“ vor – war ein Treffer ins Schwarze.

Weitere Veranstaltungen dieser Art, von denen wir hoffen, dass sie ebenfalls ein Erfolg werde, sind in Vorbereitung.

Wir hoffen auch auf einen verstärkten und intensiveren Kontakt mit Serbien und der Republika Srpska, um einen Informationsaustausch zu ermöglichen und um die Verbindung zur Heimat zu verstärken. Wir erwarten, dass diese Strukturen bald zu funktionieren beginnen.

Last, but not least, möchten wir diesen Bericht mit Hinweisen auf eine unserer letzten Veranstaltungen schließen, nämlich dem Vortrag von Nebojša Radmanović, serbisches Mitglied des Staatspräsidiums BiH, zum Thema „Bosnien-Herzegowina und der euroatlantische Integrationsprozess“. Näheres zu diesem Referat kann man auf unserer Homepage erfahren.

Auf Radmanovićs Wunsch hin, fand die Veranstaltung im Großen Festsaal der Universität Wien, an jenem Ort also wo die Wiener „Prosvjeta“ gegründet wurde.

INTERESSANT!

TEENAGER FÜR TRADITION

Quelle: Radio-Television Serbiens RTS, www.rts.rs - 3. November 2011

Die Ehe ist heilig, Abtreibung ist Sünde und Personen des gleichen Geschlechts sollten nicht in den heiligen Bund der Ehe eintreten - so denkt die Mehrheit der Teenager in Serbien. Eine Studie des Helsinki-Komitees für Menschenrechte zeigte, dass jeder dritte Teenager extrem traditionell sei.

Der Großteil der Teenager in Serbien glaubt, dass die Familie und die Ehe heilig sind, die Hälfte von ihnen denkt, dass Abtreibung eine Sünde ist, wobei etwas mehr als 60% eine gleichgeschlechtliche Ehe nicht unterstützt - das sind u.a. die Ergebnisse einer Studie des Helsinki-Komitees für Menschenrechte in Serbien.

Die Studie wurde im Zeitraum von April bis Juni 2011 in Schulen in Belgrad, Novi Sad, Zrenjanin, Kruševac,

Niš und Novi Pazar durchgeführt.

Die Meinungen der Schüler gegenüber Familie und Ehe zeigen, dass unter ihnen, nach Angaben der Forscher, 33,9% extrem traditionell seien, dass aber weibliche Schüler

fast fünf Mal weniger traditionell sind als männliche Schüler.

Eine typische Haltung bei der Befragung zu Tradition - „Familie und Ehe sind heilig“, wurde von 77% der Teenager unterstützt.

Ein hohes Maß an Tradition zeigt auch, dass 30% der Teenager die These „Eine Frau ist nur dann erfüllt, wenn sie Mutter wird.“, unterstützt, aber 80% der Befragten auch dafür ist, dass sich Männer in die Elternschaft mehr einbringen sollten.

Abtreibung verurteilt die Hälfte der befragten Schüler und einige glauben, dass nur der Vater des Kindes eine Entscheidung über die Abtreibung vornehmen könne.

Dass „Frauen ab und zu Prügel vertragen“ befürworteten 10% der Befragten, wobei sich 60% der Schüler im

Klaren sind, dass Gewalt in der Familie ein großes Problem darstellt und dass sie bereit wären Anzeige zu erstatten. Ein Großteil der Teenager versteht Anhänger der LGBT Population nicht, sodass 41% glauben, dass das kranke Personen sind, und 62% nicht dafür ist, dass man Personen des gleichen Geschlechts erlauben sollte, in den heiligen Bund der Ehe zu treten oder Kinder zu adoptieren.

Was die Meinungen zur Minderheit der Roma angeht, glauben 40% der befragten Schüler, dass Roma nicht lernen wollen und ein etwas größerer Prozentsatz unterstützt die These, dass „Roma nur deshalb so viele Kinder in die Welt setzen, damit sie diese zum Betteln auf der Straße ausnützen können“.

Auf die Frage, wer die größten serbischen „Freunde“ seien, sind die meisten überzeugt, dass die Russen und Griechen den 1. Platz verdienen, gefolgt von den Bosniaken. Auf der Skala der „Feinde“ führen die Albaner und Kroaten, gefolgt von den Roma. Die Hälfte der Befragten gab an, in irgendeiner Weise mit Gewalt in der Schule konfrontiert worden zu sein, wobei 37% angaben, selbst Opfer von Gewalt gewesen zu sein.

RÜCKKEHR VON EXPERTEN VORERST AUF FACEBOOK

Quelle: Radio-Television Serbiens RTS, www.rts.rs – 23. Dezember 2011

„Repats Serbia“ ist eine informelle Gruppe der Organisation serbischer Studenten im Ausland, die vor kurzem auf Facebook gegründet wurde. Junge Experten, die ihr Wissen im Ausland gewonnen haben, suchen Antworten auf Fragen über die Rückkehr in ihre Heimat.

Was geschieht, wenn junge Absolventen nach dem Studium nach Serbien zurückkehren? - diese Frage formierte

eine Gruppe von Leuten, die sich genau in solch einer Situation wiederfanden. Über 300 Experten auf verschiedensten Gebieten, die ihr Wissen im Ausland gewonnen haben und danach in ihre Heimat zurückkeh-

ten, suchen Antworten auf Fragen über die Anerkennung von Diplomen oder über Jobsuche. Sie tauschen sich untereinander über Meinungen und Ideen für neue Projekte aus, wie uns die Organisation serbischer Studenten im Ausland zur Gründung der Facebook-Gruppe „Repats“ mitteilt. Auf Probleme dieser Art stößt jeder, der sein Studium außerhalb seiner Heimat absolviert, aber konkrete Antworten gibt es nicht, wobei sich jeder selbst mit seinen Problemen zurechtfinden muss.

Warum muss man auf die Anerkennung eines ausländischen Diploms monatelang warten? Warum kostet so ein Prozedere fast so viel wie ein

ganzes Studium? Wo sollte man so viel Geld finden, wer legt die Preise fest und in wessen Taschen fließt dieses Geld?

Das sind nur einige der Fragen, die sich viele, nach Abschluss ihres Studiums stellen. Einige Probleme quälen auch diejenigen, die in Serbien studieren. Eines von vielen Problemen ist vor allem die lange Suche nach einem ständigen Arbeitsplatz.

Diese Initiative ist ein Versuch, die Politiker in eine Richtung zu treiben, in der sie aufhören über die Probleme der Auswanderung von Experten nur zu reden, sondern dass sie auch etwas dagegen unternehmen. Junge Experten erwarten nach ihrer Rückkehr

keine Ausbreitung des roten Teppichs, aber ihr Wissen und ihre Erfahrung aus dem Ausland sollten allen in der Heimat helfen und mit Zusammenarbeit zu neuen Erfolgen führen. Deshalb ist es wichtig, dass wir lernen, ihre Arbeit zu schätzen.

Rückwanderer sagen, dass ihr Ziel sei, bessere Möglichkeiten für diejenigen zu schaffen, die vorhaben, im Land zu bleiben und die, die erst zurückkommen sollten. Obwohl sie behaupten, dass das Land Serbien nicht viel tut, um ihnen zu helfen, hoffen die Mitglieder dieser informellen Gruppe, dass sie eines Tages ihr Wissen für das Gemeinwohl einsetzen können.

EIN HISTORISCHER TAG FÜR DEN SERBISCHEN SPORT

Quelle: Radio-Television Serbiens RTS, www.rts.rs – 29. Jänner 2012

Nicht einmal größere Länder können mit solch einem Erfolg prahlen, den Serbien an diesem Tag erreichte.

Ein historischer Tag für den serbischen Sport - zwei gewonnene Turniere und einmal Silber. Novak verteidigte den Titel in Melbourne, die Wasserballer wurden Europameister, die Handballer holten sich die Silbermedaille. Die Begrüßung der serbischen Nationalmannschaften ist für den kommenden Montag in Belgrad geplant.

Sportliebhaber in Serbien werden den 29. Jänner 2012 noch lange in Erinnerung behalten, als Tag, an dem Novak Djoković den Titel der Australian Open verteidigte, die Wasserballer

den Titel des Europameisters gewannen und die Handballer es bis zur Silbermedaille bei der Europameisterschaft im eigenen Land schafften.

Der erste am Feld war Djoković, der mit seinem 6-stündigen Thriller gegen den Spanier Rafael Nadal wahrscheinlich die Nerven seiner Fans zerriss, aber sich am Ende doch an einem glücklichen Schluss erfreuen konnte.

Der serbische Tennisspieler feierte nach einer großen Schlacht über fünf Sets (5:7, 6:4, 6:2, 6:7, 7:5) und gewann so seine fünfte Grand Slam Trophäe. Danach konnte sich

das serbische Publikum dem Wasserball EM-Finale gegen Montenegro zuwenden, das genauso an ein Ende aus einem Hitchcock-Film erinnerte.

Der Kapitän Serbiens, Vanja Udovičić, traf aber 1:12 Minuten vor dem Schlusspfiff zur Führung von 9:8, die Montenegriner trödelten und die Spieler von Trainer Dejan Udovičić schafften es ihre Geistesgegenwart zu behalten, damit sie so noch eine Trophäe in den ohnehin überfüllten Trophäensaal im Wasserballverband Serbiens in Belgrad bringen konnten. Wie eine „Kirsche auf die Torte“ passte das Finale der Handball Europameisterschaft, in dem die Fans noch einmal die Belgrader Arena bis zum letzten Platz füllten, das Team Serbiens aber leider trotzdem gegen Dänemark mit 21:19 verlor.

Die Spieler von Coach Veselin Vujović haben trotz Niederlage einen großen Erfolg erzielt. Sie gewannen die erste Medaille seit 2001 und machen den Handballsport damit wieder populärer in unserer Heimat Serbien.

Der Wasserball- und Handballverband Serbiens einigten sich, dass die Willkommensfeier für beide Nationalmannschaften am Montag, dem 30. Jänner 2012 vor dem alten Schloss in Belgrad organisiert wird.

Serbische Sportler werden traditionell auf dem Plateau vor dem Stadtrat Belgrads begrüßt und das schon seit 15 Jahren.

Den serbischen Sportlern, die heute höchste Resultate erzielt haben, grat-

ulierten die höchsten Staatsbeamten.

Zu den Erfolgen gratulierten ihnen Präsident Tadić, Premier Mirko Cvetković, Präsidentin des serbischen Parlaments, Slavica Djukić-Dejanović, der Stellvertreter des Premiers und

Innenminister Ivica Dačić und die Ministerin für Jugend und Sport, Snežana Samardžić-Marković.

Es gratulierten auch Basketballleg-

ende und Präsident des Olympischen Komitees Serbiens, Vlade Divac, Tennisspielerin Jelena Janković und der serbische Thronnachfolger Aleksandar II Karadjordjević.

KINDER-RETTERIN AUS INNSBRUCK POSTHUM IN SERBIEN AUSGEZEICHNET

Quelle: Tiroler Tageszeitung, www.tt.com – 14. Februar 2012

Die Innsbruckerin Diana Budisavljević (geb. Obexer) rettete während des Zweiten Weltkrieges 12.000 Kinder aus kroatischen Ustascha-Lagern.

Belgrad – Der serbische Präsident Boris Tadić hat am Dienstag posthum eine Innsbruckerin ausgezeichnet, die im Zweiten Weltkrieg in Kroatien 12.000 Kinder aus den Lagern der faschistischen Ustascha gerettet hatte. Die aus Innsbruck stammende Diana Budisavljević, geborene Obexer, wurde die „Milos-Obilic-Medaille“ für den „bekundeten Mut und Taten des persönlichen Heldentums“ zuteil. Die Auszeichnung wurde anlässlich des morgigen serbischen Nationalfeiertages verliehen.

Die 1891 geborene Diana Obexer wurde im Vorjahr - in Anspielung auf den deutschen Industriellen und Judenretter Oskar Schindler - als die „serbische Schindler“ auch von der serbisch-orthodoxen Kirche

mit dem neu geschaffenen „Kaiserin-Milica-Orden“ ausgezeichnet. Die mit dem serbischen Chirurgen Julije Budisavljević verheiratete Diana kam 1919 nach Zagreb, wo ihr Mann einen Posten an der neu gegründeten medizinischen Fakultät erhielt. Ihre Rettungsaktion während des Zweiten Weltkrieges startete am 17. März 1942, als sie die ersten 80 Kinder aus dem KZ Loborgrad nach Zagreb brachte.

Bei ihren Rettungsaktionen zögerte die Tirolerin nie, auch ihre vor dem Krieg aufgebauten gesellschaftlichen Kontakte in Anspruch zu nehmen. Diana Budisavljević gelang es somit, auch Kinder aus dem KZ Jasenovac zu

retten, in das nicht einmal deutsche Soldaten Zutritt hatten. In Jasenovac wurden zwischen 1941 und 1945 nach unterschiedlichen Angaben zwischen mehreren zehntausend bis zu einigen hunderttausend Serben, Roma, Juden und kroatische Antifaschisten grausam ermordet.

Nach Kriegsende kehrte Diana Budisavljević nach Innsbruck zurück, wo sie am 20. August 1978 starb. Historiker aus Ex-Jugoslawien begannen sich für das Werk von Diana Budisavljević erst vor wenigen Jahren zu interessieren. Den Anlass lieferte die Veröffentlichung ihrer Kriegserinnerungen. Das „Tagebuch von Diana Budisavljević 1941-45“ wurde von ihrer Enkelin Sil-

Nach Kriegsende kehrte Diana Budisavljević nach Innsbruck zurück, wo sie am 20. August 1978 starb.

vija Sabo 2003 in Zagreb herausgegeben.

Milos Obilic (geboren um 1350, gestorben 1389 in der Schlacht auf dem Amselfeld) war ein Adeliger, der in Serbien als Nationalheld verehrt wird. In der Schlacht gegen die Osmanen auf dem Amselfeld soll er den türkischen Sultan Murad I. getötet haben.

Das faschistische Ustascha-Regime unter Ante Pavelic, das im kroatischen Vasallenstaat Nazi-Deutschlands („Unabhängiger Staat Kroatien“ - Nezavisna Drzava Hrvatska/NDH) zwischen 1941 und 1945 herrschte, brachte Hunderttausende Serben, Juden und Roma grausam um. Pavelic, kroatischer „Poglavnik“ (Führer) von Hitlers und Mussolinis Gnaden, wurde

nach dem Zweiten Weltkrieg nicht zur Rechenschaft gezogen. Er gelangte, als Priester verkleidet, mit Hilfe des Vatikans nach Rom und von dort mit seinen Spießgesellen und 300 Kilogramm Gold im Gepäck nach Argentinien. Nach dem Sturz von Präsident Juan Peron stand er unter dem Schutz Francos und starb 1959 hochgeehrt in Spanien. (APA)

DER WENDEPUNKT ZU SRETENJE

Quelle: Radio-Television Serbiens RTS, www.rts.rs – 15. Februar 2012

Die Verfassung, die die Volksversammlung in Kragujevac 1835 am Feiertag Sretenje beschloss, stellt den Beginn des modernen serbischen Staates und der nationalen Emanzipation dar. Im Juli 2001 wurde der 15. Februar zum Nationalfeiertag Serbiens erklärt.

Die Bedeutung des Feiertags Sretenje ist für die Serben das Ergebnis von mehreren Symbolen des Feiertags, die aus der kirchlichen Tradition entstanden. Der religiöse Feiertag symbolisiert das Treffen des gelehrten Greises Simeon mit dem Messias in Gestalt eines Kindes, den die heilige Jungfrau Maria in den Tempel von Jerusalem geleitet.

Symbolisch betrachtet stellt Sretenje einen Ort dar, an dem sich Gegensätze berühren - ein Wendepunkt. Diese Tatsache schrieb dieses Datum in die Volkstradition und Geschichte ein.

Nach Volksüberlieferungen treffen sich zu Sretenje Winter und Frühling und reden miteinander - zu diesem Zeitpunkt kommt sozusagen der Bär aus seiner Höhle, um zu entscheiden, ob er seinen Winterschlaf fortsetzen

Jahreszeit symbolisiert und somit alte Kriege fortgesetzt und neue begonnen werden können.

So begann der erste serbische Aufstand in Orašac genau am 15. Februar 1804 und markierte den Beginn eines neuen Abschnittes der serbischen Geschichte - den Kampf für die Befreiung von den Türken.

Drei Jahrzehnte später, zur Zeit des Regimes von Miloš Obrenović, wurde in Kragujevac die Volksversammlung gehalten, bei der am 15. Februar 1835 die Verfassung zu Sretenje beschlossen wurde.

Die Verfassung zu Sretenje stellt den Beginn des modernen serbischen Staates und der nationalen Emanzipation dar, genauso wie das Zeichen für das Ende des feu-

möchte oder nicht. Das Volk glaubt, dass sich an diesem Tag der Winter in den Sommerzyklus dreht. Von daher auch die Bezeichnung „Drehung“, die den Beginn der wärmeren

Systemen und der autokratischen Herrschaft. Dimitrije Davidović, Autor der Verfassung, definierte Serbien – nach dem Vorbild Frankreichs – als unabhängiges Land, aufgeteilt in Bezirke, Kreise und Gemeinden. Es wurden fünf Ministerien gegründet - für Recht, innere Angelegenheiten, Finanzen, Verteidigung und äußere Angelegenheiten. Es wurde die Stellung des Kaisers, der staatlichen Sowjets und des Parlaments reguliert.

Die Tatsache, dass Kaiser Miloš nur einen Monat danach die Verfassung zu Sretenje widerrief, konnte historische Trends nicht verhindern, die aus Serbien eines Tages einen modernen Staat schaffen sollten.

Das Parlament Serbiens entschied am 10. Juli 2001 Sretenje zum Nationalfeiertag zu ernennen.

Außerdem wurde Sretenje von 2007 bis 2011 als Tag der Armee Serbiens gefeiert. Ab diesem Jahr wird der Tag der Armee Serbiens am 23. April zelebriert.

Integration und Zusammenleben aus der Perspektive eines Wiener Studenten

INTEGRATION

INTEGRATION UND ZUSAMMENLEBEN AUS DER PERSPEKTIVE EINES WIENER STUDENTEN

Autor: Maximilian Graf, Student der Rechtswissenschaften in Wien, ehrenamtlich tätig als Datenschutzbeauftragter im Migrantenverein „Organisation für humanitäre Hilfe“ (serbisch: Srbi za Srbe)

Integration. Was ist Integration? Ist Integration einfach nur das Bereitstellen von Arbeitsplätzen und Wohnungen für Migrantinnen und Migranten? Nein, man muss versuchen Migrantinnen und Migranten zu verstehen. Vielleicht wollten Sie gar nicht aus Ihrem Heimatland wegziehen, wer will schon von dort fortgehen wo man ein schönes Leben geführt hat, seinen Kinder eine Schulausbildung bieten konnte.

Migrant. Das Wort Migrant stammt von dem lateinischen Verb „migrare“ welches „reisen, wandern“ bedeutet. Im Grunde heißt Migrant eigentlich also „Reisender, Wandernder“. Mit den korrekten Vorsilben „Em“ und „Im“ erhält man die Wörter Emmigrant für Auswanderer, z.B. aufgrund einer bestimmten Art Politik oder aus Fremdenfeindlichkeit gegenüber einer bestimmten Bevölkerungsgruppe oder Immigrant für Einwanderer z. B. Flüchtlinge die auf Grund eines Krieges aus Ihrem Heimatland fliehen müssen oder die Befürchtung einer anderen Art von Gewalt zum Opfer zu fallen. Man sollte sich jedenfalls in beiden Fällen im Einwanderungsland integrieren um dort Fuß fassen zu können und von der Gesellschaft akzeptiert zu werden. Integration muss aber beidseitig geschehen und akzeptiert werden. Wenn sich die Immigranten vollends einbringen aber nicht akzeptiert werden, kann es zu Spannungen kommen die zu Vorurteilen führen und diese wiederum in

einen Teufelskreis - da dann auf der einen Seite Migranten hinsichtlich Integration demotiviert werden und auf der anderen Seite wird ein falsches Bild über angebliche Integrationsunfähigkeit gebildet.

Zusammenleben. Viele Immigrantinnen und Immigranten mit österreichischer Staatsbürgerschaft leben in Gemeindebauten mit ihren Kindern und Familien. Für viele „alteingesessene“ österreichische Staatsbürger ohne Migrationshintergrund stellt diese neue Situation eine „Gefahr“ dar, da sie nicht wissen wie man damit umgehen soll. Soll man die neue Situation jetzt akzeptieren und sich mit den neuen Nachbarn anfreunden oder soll man auf die Barrikaden steigen und konsequent alles ablehnen was neu ist? Wie das alte Sprichwort: „Was der Bauer nicht kennt frisst er nicht“. Anstatt eines regen kulturellen Austausches bewirft man sich ständig mit Beschimpfungen aller Art. Man könnte zusammen Feste feiern und sich die jeweils anderen Kulturen näher bringen, aber man sieht nur die „Gefahr“ und schaltet auf stur und eine Beschimpfung folgt auf die nächste was wiederum in einen Teufelskreis führt und dann behauptet man dass sich die Immigranten nicht integrieren wollen.

Bildung. Über die Aus- und Weiterbildung über Personen mit Migrationshintergrund scheiden sich die Geister. Die eine Seite meint dass es

an entsprechendem Lehrpersonal fehlt, die anderen sagen das wiederum Deutsch eine Kommunikationsbarriere darstellt und wiederum andere meinen das alles in Ordnung sei. Meine persönliche Meinung ist, dass Bildung eine Schlüsselrolle für die Integration und das normale Zusammenleben einnimmt. Deutschkurse sollten, zeitlich gesehen, länger dauern entweder sehr günstig oder gratis angeboten werden. Damit wäre ein großer Stein aus dem Weg geräumt. Zum anderen sollte man bessere Hilfe und Unterstützung für Personen, die Deutsch nicht als Muttersprache haben, sowohl in der Bildung als auch im öffentlichen Leben anbieten. Letztendlich muss jedoch jeder von uns von sich selbst ausgehen und sich die Frage stellen: „Was habe ich für die Integration und das Zusammenleben getan?“. Besonders gegenüber dem Nachbarn, unabhängig davon ob dieser österreichische, serbische oder andere Wurzeln hat.

SPRACHE, KULTUR UND INTEGRATION

Autor: Prof. Srdjan Mijalković, Obmann des Serbischen Bildungs- und Kulturvereins „Prosvjeta“ - Österreich

Die Bedeutung der Erhaltung der Sprache und Kultur, als zwei der wertvollsten Elemente zur Erhaltung einer Identität und als effizienteste Formen zur positiven Integration.

Die Erhaltung der Identität ist eine der wichtigsten und nötigsten Aufgaben die eine Volksgemeinschaft erfüllen muss. Dafür muss zunächst einmal, natürlich eine Identität vorhanden sein.

Niemand bestreitet, dass die Serben ihre Identität besitzen. Allgemein ist sie definiert, als europäische Kultur mit bedeutender geschichtlicher Entwicklung am Balkan, als orthodoxes Christentum mit slawischer Zugehörigkeit. Die Unterschiede die diese Identität bestätigen sind groß und interessant. Geografisch positioniert zwischen Ost und West, formten sie ihre Länder „am Weg“ der von Norden nach Süden führt, aber auch von Osten nach Westen. So profilierte sich das serbische Volk, als wichtige Brücke, die Unterschiede vereint, aber auch Kulturen, Ideen und Völker verbindet und bildet (nicht nur geografisch).

Auf der anderen Seite schob uns Serben diese Position über Jahrhunderte hinweg in ein „Spannungsfeld“. Immer wieder versuchten verschiedene Eroberer diesen Weg und uns zu kontrollieren, zu erobern, auszunutzen und manchmal auch zu zerstören. Serben leisteten jahrhundertelangen Widerstand und hielten dagegen. Nicht nur mit Waffen. Nicht nur auf Heereswegen und mit Hilfe der Diplomatie. Nicht nur auf Handelswegen oder mit ihren Reichtümern.

Sie wehrten sich vor allem mit ihrer Religion, ihrer Kultur und ihrer Sprache. Das, was diese bunte Gruppe von Stämmen mit gemeinsamen serbischen Namen über Jahrhunderte zusammenhielt und uns in das ver-

wandelte, was wir heute sind, war vor allem die Sprache. Die serbische Sprache. Die Sprache mit der wir leben, sterben, aufbauen und ausbauen. Unsere Sprache. Mit seiner Sprache „ernährt“ jedes Volk seine Kultur und drückt seinen Glauben aus.

Kaiser Miroslav hatte sich nicht selbst das Evangelium (1186) geschenkt. Der Heilige Sava hat seine Gesetzesregeln (1219) nicht nur für sich selbst entworfen. Er wusste, dass serbische Mönche und das serbische Volk - in den darauffolgenden Jahrhunderten - es lesen, studieren und somit auch ihre Sprache erhalten werden.

Dušan, Krieger und Staatsmann, schenkte uns seinen Gesetzescode (1349 in Skopje). Der Mönch Makarije druckte das erste serbische gedruckte Buch „Oktoih prvoglasnik“ in Cetinje in dem heutigen Montenegro im Jahre 1439.

Gut. Ihr fragt euch bestimmt: „Wo ist denn der gelandet? Was hat diese Geschichte mit uns heute zu tun?“. Da sind wir nun, nicht nur in Serbien und seinen Nachbarländern, sondern verstreut in ganz Europa und sogar auf der ganzen Welt. In unserer Heimat sind wir durch Grenzen und Ideologien getrennt. Außerhalb unserer Heimat sind wir der Assimilation, dem Unverständnis und verschiedensten Formen der Beendigung unserer Identität und Geschichte ausgesetzt. In dieser Geschichte gab es diejenigen unter uns, deren Vorfahren den katholischen Glauben annahmen und damit auch andere Namen bekamen. Es gab diejenigen deren Urgroßväter den Islam annahmen, die in weiterer Folge ihren Namen und Nachnamen

änderten, weil sie nicht anders konnten. Das, was nicht verändert werden konnte, war die Sprache. Unsere gemeinsame Sprache. Unsere Sprache. Serbisch.

Heute ist unsere Sprache, Serbisch, etwas besonderes geworden. Die Sprache mit den meisten Namen. In Jugoslawien war es serbo-kroatisch, jetzt nennen sie es auch bosnisch (obwohl es keinen Grund dazu gibt), kroatisch (obwohl sie vor einiger Zeit ihre eigentliche Sprache, die čakavische ablegten und serbisch mit seiner Rechtschreibung und dem ijekavischen Dialekt annahmen) und erwarten sollten wir auch, dass die Bewohner der Herzegowina, Šumadija und Vojvodina, die Bunjewaken, sich ebenfalls einen einfallsreichen Namen einfallen lassen.

Spaß bei Seite, soll doch jeder seine Sprache nennen wie er will, aber nur wenn das wirklich eine Sprache für sich ist. In unserem Fall ist das nicht so. In Österreich spricht man Deutsch, in den USA Englisch und in fast ganz Südamerika Spanisch...

Keinem dieser Länder ist es in den Sinn gekommen der gemeinsamen Sprache einen eigenen Namen zu geben. Für unsere Sprache herrscht, global gesehen, eine noch schlimmere Situation. In den englischsprachigen Ländern wird für die serbische Sprache der Euphemismus „SSL“ (South Slavic Languages) verwendet. Bei den Frankophonen wird das Synonym „Yugo“ verwendet, aber am seltsamsten ist es dort, wo Deutsch als Sprache gesprochen wird - dort wird serbisch mit einem Mutantenausdruck „BKS“ (Bosnisch/

Kroatisch/Serbisch) bezeichnet. Es ist richtig, dass das eine Sprache ist und das man sie nicht voneinander trennen sollte, aber diese Sprache hat auch ihren Namen.

Es ist klar, dass die Gründe für so ein Umgehen mit der serbischen Sprache und Kultur rein politischer Natur sind. Trotzdem werden wir uns in diesem Text nicht damit befassen, warum das so ist, sondern wir werden eine Frage stellen: Wie sollen wir erfolgreich unsere Sprache erhalten und darüber die richtigen Fakten in unserer Umgebung präsentieren, wenn wir selbst nicht genug für die Erhaltung und Bereicherung der serbischen Kultur und Sprache tun? Wenn ich „wir“ sage, denke ich an uns Serben in Österreich, aber schließe auch die anderen Serben, in den anderen Ländern, nicht aus. Die Antwort auf diese Frage ist nicht leicht.

Auf der einen Seite muss man unser eigenes Verständnis in dem Sinne beeinflussen, dass wir verstehen, von welcher wichtigen Bedeutung die Erhaltung unserer Sprache und Kultur im Ausland ist. Es ist wichtig, dass wir nicht damit einverstanden sind, dass unsere Sprache falsch benannt wird. Die Ernsthaftigkeit dieses Problems ist groß. Warum nehmen Serben „BKS“ an, obwohl sie nicht unbedingt müssen? Was ist das für eine Sprache? Im muttersprachlichen Unterricht in Wien zum Beispiel, lernen Kinder nichts anderes als die serbische

Sprache, die aber in „BKS“ umbenannt worden ist. Natürlich ist die Idee über den muttersprachlichen Unterricht von Migranten außerordentlich und notwendig, aber das Problem ist, dass die Qualität des Unterrichts unter der falschen Bezeichnung der Sprache leidet. 85% der Kinder, die diesen Unterricht besuchen, sprechen Serbisch als Muttersprache. Während andere Völker sich unsere Sprache aneignen, wird uns dann das Recht entzogen einen Unterricht unter der richtigen Bezeichnung unserer Sprache zu besuchen - warum?

Es ist wichtig, den österreichischen Institutionen zu erklären, dass Österreich am meisten von dieser Änderung profitieren könnte. Ein großer Teil der österreichischen Bürger mit serbischer Muttersprache, würde ihre Integration in die österreichische Gesellschaft beschleunigen und verbessern. Es ist bekannt, dass Kinder und Jugendliche viel schneller eine andere Sprache erlernen können, wenn sie ihre Muttersprache gut beherrschen. Warum sollten wir mit politischen Entscheidungen, die in der Vergangenheit getroffen wurden und die in der Gegenwart nicht mehr zutreffen, die Integration erschweren und sie in eine falsche Richtung manövrieren? Diese Kinder und Jugendliche der sogenannten zweiten und dritten Generation werden vielleicht eines Tages das Verlangen verspüren in ihre Heimat zurückzukehren. Man sollte

ihnen nicht verweigern, ihre wahre Zweisprachigkeit für das Gemeinwohl aller auszunützen. Sie könnten die idealen Träger für die Annäherung verschiedener Kulturen und damit auch ideale Vertreter einer authentischen europäischen Idee sein.

Es ist klar, dass wir, Serben in Österreich, einen Konsens etablieren müssen, um laut aussprechen zu können, dass unsere Sprache Serbisch heißt - egal aus welchen ex-Jugoslawischen Ländern wir kommen. Wir sollten einen wahren Unterricht der serbischen Muttersprache initiieren. Ich bin mir sicher, dass, wenn wir das schaffen, wir auch auf volles Verständnis europäischer und österreichischer Institutionen stoßen werden. Eine Gemeinschaft wie unsere, die von ihrer Heimat getrennt ist, muss sich mit dem Verlangen der Bestätigung und der ständigen Hinterfragung ihrer Identität auseinandersetzen, vor allem im Kontakt mit der mehrheitlichen Kultur. Die mehrheitliche Kultur hat die Aufgabe sich um die Kultur der Minderheit zu kümmern. Die Minderheit sollte die mehrheitliche Kultur, sowie ihre Regeln und Gesetze respektieren. Der kulturelle Fortschritt beider Kulturen ist die Zusammenarbeit. Und noch etwas - wenn wir wollen, dass unsere Kinder eines Tages in ihr Heimatland zurückkehren, dann sollten wir Verantwortung tragen und sie so gut es geht darauf vorbereiten.

GESCHICHTE

DOSITEJ OBRADOVIĆ (1739 - 1811) - DER EUROPÄISCHE SERBE

**Autor: Univ. Prof. DDr. Wolfgang Rohrbach,
Wien/Belgrad**

Vor rund 200 Jahren starb in Belgrad der serbische Schriftsteller, Philosoph, Pädagoge, Volksaufklärer und Gründer der Universität Belgrad, DOSITEJ OBRADOVIĆ. Er gehörte zu den beachtenswertesten und einflussreichsten Persönlichkeiten des

serbischen Volkes im 18. und Anfang des 19. Jahrhunderts. Er war ein weitgereister multikultureller Europäer mit serbischen Wurzeln, zu denen er sich stets bekannte. Seine Publikationen liefern auch heute noch wertvolle Hinweise, die jungen Menschen

als Lebenshilfe dienen können. Etwa:
- Dass ausgeprägte Liebe zur Muttersprache und Heimat in keinem Gegensatz zu kosmopolitischem Denken und Handeln steht.

- Dass jeder Mensch fremde Sprachen und Kulturen kennen und schätzen lernen sollte, um seinen eigenen Horizont zu erweitern, bzw um auch in der Fremde ein Zuhause finden zu können.

Aus seiner Autobiografie mit dem Titel „Vollständiger Auszug aus der serbischen Selbstbiographie des Demetrius Obradović“ (als Kalugjer Dositheus genannt), eines österreichischen Illyriers. Ein Beitrag zur Menschen-, Völker- und Länderkunde. „Archiv für Geographie, Historie, Staats- und Kriegskunst“ (1811) wissen wir:

Dositej wurde um 1739 in der von Serben, Rumänen und Deutschen bewohnten Stadt Čakovo im Banat (heute Rumänien) geboren und auf den Namen Dimitrije getauft. Als junger Mann geht Dimitrije Obradović ins orthodoxe Kloster Novo Hopovo, um Mönch zu werden. Er nimmt den Namen Dositej (Dositheus) an. Dort kommt er, wie er später schreibt, zu der Erkenntnis, dass das Leben im Kloster für seinen unruhigen, ihn stets zu Taten drängenden Geist nicht die wahre Bestimmung ist. Er verlässt es nach drei Jahren, unternimmt Reisen

in den Occident und Orient, und studiert an deutschen Universitäten. Zum Lehrer geworden bereist er Europa und Kleinasien. Drei Jahre lang studiert er auch im Osmanischen Reich in Smyrna (İzmir) Philosophie und Griechisch in der Schule des Hierotheos Dendrinos. Als Sprachlehrer unterrichtet er dann in der Vojvodina und in Moldawien interessierte Menschen der Region. Später schreibt er sich in die Universität von Halle ein, um seine philosophischen Studien in den Franckeschen

Stiftungen fortzusetzen. Erst dort legt er seine Mönchskutte für immer ab. Schließlich führt ihn sein Weg über die Militärgrenze, an der seit dem 16./17. Jhdt die Serbischen Wehrbauern die „kaisertreuen Wächter“ waren, in die Kaisermetropole des Heiligen Römischen Reiches, Wien.

EINPRÄGSAME JAHRE IN DER KAISERSTADT WIEN

Serben gab es seit 1683, dem Jahr der Zweiten Türkenbelagerung in Wien. Sie waren als Fernkaufleute, Militärs, Gastronomen, Wissenschaftler und Künstler tätig. Viele von ihnen wurden zu treuen Untertanen der österreichischen Monarchen. Für ihre Hilfe im erfolgreich geführten Kampf gegen die Osmanen, erhielten die Serben im 18. Jh eine Reihe kaiserlicher Privilegien. So erwirkte etwa Kaiserin Maria Theresia durch die Erlaubnis, dass Serben schon zwischen 1741 und 1745 in Wien eigene Bücher in kyrillischer Sprache drucken lassen durften, und dass 1766 den Serben sogar das Privileg zugestanden wurde, eine eigene Druckerei in Wien unterhalten zu dürfen, große Anerkennung und staatsbürgerliche Treue. Der Volkskaiser Joseph II war in dieser Hinsicht noch großzügiger. Aber auch sein Bruder und Nach-

folger, Kaiser Leopold II, brach nicht mit dieser Tradition und genehmigte 1791 die Herausgabe der ersten Serbischen Zeitung, die nach dem Vorbild der „Wiener Zeitung“ aufgebaut war. Viele Städte des deutschsprachigen Raums schätzte Dositej, aber Wien liebte er wegen der Lebensqualität, Ordnung und Toleranz in dieser Stadt. Wenngleich in Wien die Amtssprache Deutsch gepflegt und hochgehalten wurde, legten nämlich die österreichischen Monarchen (wie u.a. die kaiserliche Genehmigung zum Druck kyrillischer Bücher und Zeitungen zeigt) doch auch großen Wert darauf, dass bei allen ansässigen Nationen jederzeit die Wichtigkeit der einzelnen Volkssprachen erkannt werde. Die Gründe für dieses Verhalten der Kaiser finden sich in den Erkenntnissen, die der Literaturwissenschaftler Friedrich Schlegel Jahrzehnte später, nämlich 1812 in einer Vorlesung an der Wiener Universität mit den Worten umriss: „Eine Nation, deren Sprache verwildert oder in einem rohen Zustand erhalten wird, muss selbst barbarisch und roh werden. Eine Nation, die sich ihre Sprache rauben lässt, verliert die Hälfte ihrer geistigen inneren Selbständigkeit und hört eigentlich auf zu existieren.“

Deshalb brachte Dositej Obradović das Wissen und Ideen der Aufklärung und des Josefinismus unter das Serbische Volk. Er plädierte für den Gebrauch der Volkssprache in der Literatur, für die Befreiung der Frauen aus ihrer untertänigen Stellung; und er predigte Offenheit der Serben gegenüber anderen Menschen, ganz wie er es in Wien erlebte.

Wie das Flair Wiens auf einen Serben der gehobenen Schicht im letzten Quartal des 18. Jahrhunderts in Wien wirkte, beschreibt Dositej Obradović, der das erste Mal von 1771 bis 1776 und danach von 1785 bis 1787 zum Studium der deutschen Sprache und Kultur in der Residenzstadt (Adresse: 1. Bezirk, Rotenturmstraße neben dem Kammerspiele-Theater) weilte: „Sechs arbeitsame und von Freude erfüllte Jahre vergingen in Wien wie sechs Tage. Maßvoll lebend, hatte ich niemals einen Grund, krank zu sein. Unentwegt in angenehmer Gesellschaft, wobei ich entweder andere

unterrichtete oder meine eigenen Lektionen lernte, erschienen mir die Tage nur sonn- und feiertags etwas zu lang. Meiner Auffassung und Denkweise nach musste ich mich in einer so schönen Stadt, wie es Wien ist, einfach wohl fühlen. Während ich meiner Arbeit und meinen Pflichten nachging, hatte ich das Gefühl, absolut frei und unabhängig zu sein, da ich niemandem Rechenschaft ablegen musste. Ich hatte das Gefühl, dass die ganze Stadt Wien mir gehört, da ich in ihr umherspazieren konnte, soviel ich Lust hatte. Der Augarten, der Prater, sowie alle umliegenden Wälder und Wiesen waren in meiner Gewalt.“

Von dem großen Volkskaiser und Reformers Joseph II war Obradovic geradezu begeistert. Der Historiker Dejan Medaković bemerkt dazu: „Im Hintergrund von Dositejs Sympathien für den Kaiser standen sicherlich auch patriotische Beweggründe, da er überzeugt war, dass Joseph II auch die Serben in Serbien von der türkischen Herrschaft befreien würde.“ In seinem dichterisch verfassten Treueschwur wandte sich Dositej mit folgender Bitte an den Kaiser: „Oh, du heilige

Krone, oh Du Joseph der Große, breite Deine Gnade über das serbische Geschlecht aus. Über das arme Serbien und Bosnien, die unsägliche Qualen leiden....“

Der Belgradplatz im 10. Wiener Gemeindebezirk erinnert daran, dass General Laudon im Jahre 1789 Belgrad auf Befehl Kaiser Joseph II von den Osmanen befreite und somit die Bitte Dositejs erfüllte. Leider starb Joseph II schon ein Jahr nach der Befreiung Belgrads und auch sein serbenfreundlicher Bruder, Kaiser Leopold II, überlebte nicht das Jahr 1792; Belgrad wurde wieder eine türkische Stadt.

SPÄTBERUFENER SCHRIFTSTELLER

Zwischen den beiden Wien-Aufenthalten setzt Dositej seine Studien in Leipzig fort. Hier beginnt er auch mit seiner schriftstellerischen Tätigkeit. 1783 gibt er in Leipzig sein erstes Buch „Život i priključenja“ (dt. Leben und Abenteuer) heraus. Daraufhin führen ihn seine Reisen noch

nach England und Frankreich, wovon er in einem Briefroman berichtet, den er 1788 seinen berühmt gewordenen „Fabeln“ anhängt. 1811 wurde er der erste ‚Bildungsminister‘ Serbiens. starb aber wenige Wochen nach seiner Ernennung. In seinen Werken lebt der große Dichter weiter; nicht nur in und für Serbien.

ORTHODOXIE

ORTHODOXIE

Quelle: Serbisch-Orthodoxe Kirchengemeinschaft Luzern, Schweiz

Innerhalb des Christentums ist die Orthodoxie die älteste Kirche, welche unverfälscht das Erbe der ursprünglichen ungeteilten Kirche des ersten Jahrtausends in Glauben und Praxis, Form und Geist bewahrt und lebt. Sie zeichnet sich durch ihre reiche kulturelle Überlieferung, ihre aus dem Herzen kommende, profunde Spiritualität und ihre Theologie voll mystischer Tiefe aus.

Die Orthodoxe Kirche ist den Christen des Westens oftmals fremd und weitgehend unbekannt; ihre Erwähnung ruft bei Menschen unseres Kulturkreises vielfach unterschiedliche Meinungen und Assoziationen hervor. Das ein

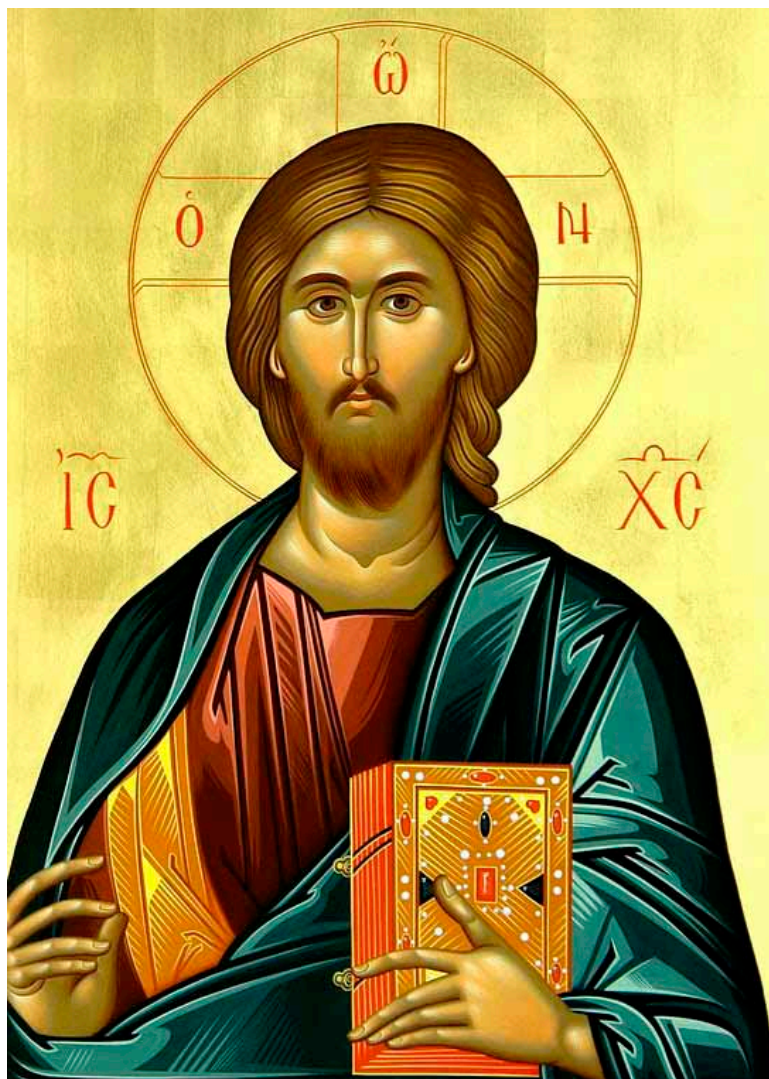
Extrem der Urteile sieht in ihr eine alttümliche Form des Christentums, in dem die Zeit stehengeblieben ist und das in formalen Ritualen erstarrt ist. Das andere Extrem ist fasziniert von dieser exotischen Variante des Christentums mit ihren prachtvollen und imposanten liturgischen Zeremonien, Ikonenverehrung, Chorgesängen und Weihrauchduft. Diese Nostalgie nach einer in der eigenen - westlichen - Kirche oft abgeflachten kulturellen Mystik und Spiritualität trägt vielfach zu einem fiktiven Bild der Orthodoxie bei, das jenseits der Realität liegt. Es ist jedoch historisch nicht korrekt, das Orthodoxe Christentum auss-

chließlich mit den Völkern und der Kultur Osteuropas bzw. des vorderen Orient zu verbinden; in der Frühzeit des Abendlandes gab es im fränkischen Reich (Gallien und Teile Südwestdeutschlands) Christliche Kirchen, die in ihrem Ritus - der altgallikanischen Liturgie - und der Ausprägung des Glaubens der byzantinischen Tradition sehr nahe standen. In diesem Jahrhundert wurde in Frankreich der Versuch unternommen, diesen Zweig der Orthodoxie wiederzuerwecken ausgehend von einer Initiative junger Kleriker.

Was heißt Orthodoxie?

“Der Begriff Orthodoxie wird im allgemeinen deutschen Sprachgebrauch entsprechend der Etymologie des Adjektivs *orthos* (gerade, aufrecht, richtig, recht) und des Verbs *dokeo* (meinen, glauben, sich bekennen) als Bezeichnung für ein System verwendet, das an der strengen Doktrin festhält. So spricht man von orthodoxem Marxismus, Kommunismus („Betonköpfen“) oder Judentum als Grundhaltungen, deren Sorge der “reinen Lehre“ einer Religion oder Ideologie gilt. Darunter wird schließlich oft das engstirnige, unnachgiebige Festhalten an Dogmen und Lehrmeinungen verstanden, das dem Neuen verschlossen bleibt. Auf die orthodoxe Kirche bezogen meint man, dass es sich um eine Kirche handelt, die sich als “recht-, strenggläubig“ versteht (lt. Duden).

Dieses Verständnis, das die genannten negativen Implikationen assoziiert, widerspricht allerdings grundsätzlich der orthodoxen Wirklichkeit als lebendigem Organismus, der seinen Ausdruck im liturgischen Leben der Kirche findet. Daher erscheint dem Wesen der orthodoxen Kirche am ehesten eine andere - komplementär verstandene - Etymologie zu entsprechen, die vom Verb *doxazo* (preisen) ausgeht. Der rechte Glaube ist demnach nicht abstrakte Doktrin, sondern rechte Lobpreisung Gottes. Im Leben der Kirche, das eine Doxologie, ein Dank für das erfahrene Heil ist, wird die geoffenbarte Wahrheit in der Geschichte ununterbrochen manifestiert. Die Identität der Orthodoxie

besteht weder in einem Lehrsystem gesicherter Wahrheiten noch in einem Organisationssystem, sondern in ihrer Liturgie, in der die Schöpfung die Gemeinschaft mit ihrem Schöpfer erfährt und in einer Theologie der Hymnen „das große Mysterium der Frömmigkeit“ doxologisch artikuliert, ohne die Absicht, eine verbindlich lehrmäßige Formulierung zu geben.“ Die orthodoxe Kirche ist die Familie von Kirchen, deren gemeinsamer Glaube auf den 7 ökumenischen Konzilien des ersten Jahrtausends basiert (bis zum II Konzil von Nizäa 787). Sie bezeichnen sich selbst als die rechtgläubigen [gr. *orthos* - richtig, *dokeo* - glauben], allumfassende Kirche des Ostens.

Geschichte

Der konfessionelle Gegensatz zwischen „katholisch“ und „orthodox“ ist ein neuzeitliches Phänomen. Dagegen

existieren seit der frühen Christenheit verschiedene Ostkirchen mit je eigener Tradition. Mit der Zeit bildeten sich Kirchenzentren, insbesondere die Patriarchate Rom, Konstantinopel, Alexandrien, Antiochien und Jerusalem, die je ein eigenes kirchliches Leben hatten, aber untereinander im Wesentlichen Gemeinschaft hielten. Durch Machtkämpfe zwischen Rom und Konstantinopel kam es immer wieder zu Streitigkeiten, die jedoch beigelegt werden konnten. Auch im Jahre 1054 war es wieder einmal soweit (gegenseitige Exkommunikation und Bannsprüche, die erst 1965 wieder aufgehoben wurden). Dieser Bruch war zwar nicht endgültig, führte aber durch die Eroberung Konstantinopels 1204 im 4. Kreuzzug dazu, dass die volle Gemeinschaft zwischen Rom und Konstantinopel nicht wiederhergestellt werden konnte.

DAS GEBET ALS QUELLE DES POSITIVEN DENKENS UND DER GESUNDHEIT

Autor: Dr. Zorica Mijalković, Serbischer Bildungs- und Kulturverein „Prosvjeta“ - Österreich

GESUNDHEIT ist laut der Weltgesundheitsorganisation eine Einheit des körperlichen, mentalen und sozialen Wohlbefindens und nicht nur die Abwesenheit von Krankheit und Schwäche. Das DENKEN ist eine mentale Funktion, die Prozesse der Erstellung von Schlussfolgerungen aus Erfahrungen, Erinnerungen und Vorstellungen enthält, sodass es neben den Emotionen zu einem der wichtigsten Elemente unserer bewussten Sinne gehört.

In positiver Form können das Erlebte der Liebe, des Glücks, der Freude, des Verstehens, des Respekts oder des Dankes sein.

Emotionen und Vernunft überlappen in der Harmonie des bewussten und unbewussten Daseins in und um uns herum.

Negatives Denken ist in milder Form gefolgt von Langeweile, Empörung, dem Gefühl der Enge, Reizbarkeit und in weiterer Folge von Zorn bis hin zu Wut, Hochmut bzw. Hass, was eine enorme negative Energie aktivieren kann und somit fatale Folgen für die Gesundheit haben kann. Diese Zustände können kurzfristig, mittelfristig, aber auch langfristig sein.

Mit der Kraft des freien Willens der bewussten Sinne, sollten wir mit Anstrengung das positive Denken forcieren.

Eine Definition des GEBETS aus der Wissenschaftsliteratur ist die METHODE der bewussten Konzentration der SINNE mit einer leisen oder lauten Wiederholung eines Gebets, eines Dankesausdruckes und der Feier des GOTTES, als universaler Kraft unseres Universums. Ein Gebet kann man nicht aufzwingen. Der Glaube in einem Menschen bewegt es und es ist eine Art von Anerkennung der Macht, die das All in Bewegung setzt, sowie des BEWUSSTSEINS, dass diese Macht nicht blind ist, sondern erfüllt von Vi-

sionen, dass sie auf unserer Seite ist und dass sie weiß was sie macht.

Der bekannte serbische Psychoanalytiker, Psychiater und Professor der Theologischen Fakultät in Belgrad, Prof. Dr. Vladeta Jerotić, hat viele Mediziner inspiriert, in der Erhaltung und Erneuerung der Gesundheit eines Menschen, den Glauben in ihm zu unterstützen.

Der menschliche Organismus ist ein komplexes System, in dem ein kleiner Teil des geerbten genetischen Materials aktiv ist. Im mentalen Bereich, stellen die bewussten Sinne ca. ein Sechstel unseres gesamten mentalen Reichtums dar. Die Impulse des unbewussten Bereichs sind faszinierend wenn wir zum Beispiel träumen, uns versprechen oder in anderen Prozessen aktiv sind, aber sie sind auch von großer Bedeutung in unserem vegetativen System, das die Arbeit unserer Organe reguliert. Es ist unsere Aufgabe, täglich auf die Signale zu achten und wenn wir uns der Nachricht bewusst sind, sollten wir sie erhören und das machen, was für uns und andere am besten wäre.

Die Methoden zur Erreichung der Kommunikation zwischen dem Bewussten und dem Unbewussten sind in den meisten Zivilisationen gleich geblieben, wie zum Beispiel das GEBET, die Meditation oder die Kontemplation... Psychotherapie ist eine Erreichung des 20. Jahrhunderts, basiert aber auf den gleichen Prinzipien wie das davor genannte. Sie bietet verschiedene Möglichkeiten zur Regulierung des gestörten Gleichgewichts. Das Gebet ist uns durch die Erfahrungen unserer Vorfahren weitergegeben worden. Wir kehren instinktiv zu ihr zurück - in sehr schweren Momenten und sehr schönen Momenten unseres Lebens. Das Gebet ist allen Zivilisationen, Kulturen, und Religionen als

innere und äußere, als private oder gemeinsame Bitte an Gott bekannt, die in vollkommener Weise den Namen des Herrn feiert, ohne etwas für sich zu verlangen.

Aber nicht jedes Gebet wird erhört werden. Der Mensch muss zunächst einmal seine Anstrengung einsetzen und das negative in sich erkennen, sowie gute Taten für andere vollbringen, nicht immer nur für sich selbst. Wir leben in einem Jahrhundert der großen Veränderungen. Die geistliche Evolution hat ihre Runde gemacht und die Menschheit verspürt das Verlangen für ein einfacheres Leben und eine tiefere innere Zufriedenheit, die im Gegensatz zu dem steht, was uns die Konsumgesellschaft gebracht hat. Die Erhöhung der Depressionen, malignen Erkrankungen und bis vor kurzem unbekanntem ansteckenden Krankheiten unterscheidet uns leider von den älteren Zivilisationen.

Das Gebet, mit dem wir eine innere Harmonie anstreben, - wie zum Beispiel „Bete und dir wird geholfen“ - hilft uns unsere Fehler, die wir schon begangen haben, nicht mehr zu wiederholen. Sie hilft uns zu glauben, dass auf der Welt Harmonie und Frieden herrschen, dass man Gesundheit als größtes Reichtum am leichtesten bewahren kann, wenn man auch will, dass unsere Gedanken und Taten dem Wohlwollen der Gesellschaft dienen sollten und nicht nur uns selbst. Das Universum ist Veränderung.

Ein Mensch ist ein kleines Universum für sich. Durch das Gebet kann er positive Seiten des Denkens entdecken und erlernen. Wir selbst sind verantwortlich für unsere Gedanken, da die ENERGIE DEM GEDANKEN FOLGT UND POSITIVE GEDANKEN HUNDERT MAL STÄRKER SIND ALS NEGATIVE.

GASTHAUS & PIZZERIA „NEUWIRT ZOKY“

Besitzer: Zoran Cvijanović

Tel.: + 43 5332 81072

Handy: +43 676 64 44 587

Bahnhofweg 2, 6336 Langkampfen / Unterlangkampfen, Austria

E-mail: neuwirt.zoran@aon.at

www.neuwirt-langkampfen.at

- * Traditionelle Tiroler Küche & Pizzen*
- * Spanferkel und Lamm auf Bestellung*
- * Zwei Gaststuben mit bis zu 80 Sitzplätzen für ihre besonderen Anlässe*
- * Firmen- und Familienanlässe aller Art*
- * Nur am Montag ist Ruhetag*

KOMMEN SIE ZU ZOKY NACH LANGKAMPFEN!

Културно-спортски клуб „Петар Кочић - Змијање“

контакт 1: +43 650 616 31 14
председник - Гојко Савић
контакт 2: + 43 650 634 74 67
секретар - Станислав Лакић
www.kskpetarkocic.at

Српски клуб за спорт и културу „Јединство“

Steinbacherstraße 3, 6300 Wörgl, Austria
контакт: +43 650 929 40 83 председник - Младен Вујиновић
Facebook: Jedinstvo Wörgl

ПОСЕТИТЕ НАС НА ФЕЈСУ И У НАШИМ ПРОСТОРИЈАМА!

КОМПЛЕТАН ПРИХОД ОД ПРОДАТИХ
МАЈИЦА "НЕМА ПРЕДАЈЕ" И "ЈОШ РАЂАЈУ
МАЈКЕ ОБИЛИЋЕ" Биће ИСКОРИШЋЕН ЗА
ПОМОЋ СРБИМА НА ПРОСТОРУ КОСОВА И
МЕТОХИЈЕ!!!

www.srbizasrbe.org

Цена: 1200 динара + поштарина, Србија
12 евра + поштарина, Европа
20 франака (поштарина урачуната), Швајцарска

Продајна места:

Бутик Бункер - Драгослава Јовановића 13, Београд
Бутик The Street - Десанке Максимовић 4, Београд
Бутик Делије - Љутице Богдана 1а, Београд
Република Српска - szsrepublikasrpska@gmail.com
Србија, Европа, САД, Канада...: c3c.org@gmail.com

INNS' BRUCK

ПОВРАТАК КОРЕНИМА И ОТАЏБИНИ

КАРТА И КРАВА

Један конкретан облик политике и пројекта за младе, развој привреде, модернизација и опремање, боља стручна и самоинтегрална литература, као и улагање у српско село, а самим тим и заустављање беле куге, довешће до смањења миграционих токова овакве врсте.

Пише: Зоран Зековић,
извршни уредник
интернет-портала
analize-komentari.com

Модерна прича о одласку младих и младих мозгова у иностранство почиње чињеницом да бесперспективност сиромаштва тера људе на продају стоке, пољопривредних машина и друге имовине не би ли сакупили новац за одлазак у „обећану земљу“.

Неки од узрока одлива младе памети у иностранство јесу:

- одлазак „трбухом за крухом“ услед недостатка радних места и послова, али и ради сопственог усавршавања и развоја;
- они коју су рођени и остали у иностранству јер им се родитељи нису вратили у матицу;
- одлазак на сезонске послове;
- неке политичке корелације које су довеле до исељеништва;
- питање глобалног феномена, када појединци у оквиру мрежа одлазе на привремену рад код међународних структура у склопу глобализације друштва, тзв. нетворкинг (networking).

Уз данашње глобалне појаве и велику финансијску кризу изазвану корпоративизмом, исељеништво постоји код готово свих народа на свету. Највећи број исељеника имају Индија и Кина како због наглог демографског развоја тако и због несинхронизованог развоја појединих делова и регија. Ипак, исељеништво у светским размерама добија закономерни облик новог номадства, феномен који је теже предвидети и који је склупчан између самосталне одлуке индивиде и разних социодемографских и политичко-економских фактора. Такав

комплексан облик миграција, карактеристичан за почетак деведесетих година, можемо пре ближе одредити као циркулисање него као одлив људи и интелектуалних ресурса новог доба.

Истраживања на ту тему данас дају фрапантне податке, а један од њих јесте и да је у миграционим токовима чак половина жена. Такве податке води Међународна организација за миграције ИОМ-2000. Сходно новим нормама које владају у свету, миграција је данас обједињена под једним појмом, насупрот старој подели на сталну и привремену, економску и хуманитарну, добровољну и присилну.

Странци су растућа компонента радне снаге у свету, данас најизраженија у Европи. Почетком деведесетих година странаца као радне снаге било је око 75 милиона, од којих око 60 посто издржаваних лица.

У Југоисточној Азији познат је пројекат УНИФЕМ, којим су владе појединих земаља регулисале

проблем исељеништва како по социоекономским тако и по мотивационим структурама миграције. У томе су предњачиле владе Јордана, Индонезије и Филипина, које су склапале билатералне споразуме ради формулисања одговарајуће политике према емигрантима и њиховог бољег сналажења у новој средини.

Информације као кључни фактор приликом одласка у иностранство могу пружити и неке невладине организације, на пример АЛМАТЕРА из Торино, која се нарочито бави феноменом миграције, али и побољшањем места жена у миграционим процесима. Највише наших емиграната живи у Немачкој и Аустрији, близу 25 % укупног броја исељених, а највише њих има статус лица на привременом раду у иностранству.

У условима транзиционе политике и статуса Србије у привредној делатности, забрињава податак да је половина становништва спремна на нове миграционе токове и мобилност за посао. То су понајвише особе у узрасту од 19 до 45 година и оне чија су примања мања од 75 евра месечно.

Миграција српског народа датира од најранијих почетка српске средњовековне државе. Као представници нашег народа у дијаспори (расељеништву), у овим глобалним условима, наши исељеници, иако простором раздвојени, веома су јак субјекат организације и помоћи матици. Захваљујући њима, према неким

подацима, постоји неколико стотина споменика српске културе у више од 30 земаља света. Подсетимо се и да су први штампани материјали новијег доба слати у Отаџбину из Аустрије, Италије и других земаља. Поражавајућа статистика одласка младих и младих мозгова, првенствено због глобалних узрока, сведена је на могућу конкуренцију и самопотврђивање које немају у матици. Један конкретан облик политике и пројекта за младе, развој привреде, модернизација и опремање, боља стручна и самоинтегрална литература, као и улагање у српско село, а самим тим и заустављање беле куге, довешће до смањења миграционих токова овакве врсте.

Високообразовани људи највише одлазе у Канаду, а недавно је неколико свршених ђака Математичке гимназије отишло на усавршавање у Кембриџ.

Како је главни покретач глобализације, САД је и једина земља на свету која нема проблем с одливом мозгова, већ напротив, и ту има суфицит, такозвани „brain drain” (брејн дрејн).

Издвајање свега 0,3% БДП-а за науку одвраћа младе од бављења научним радом у Србији, где се у институтима и другим

установама смањује број научних радника, сходно аранжману који диктира ММФ. Тај дефицит је отприлике 3.500 истраживача. Надамо се новом пројекту и већим издавањима за науку у следећих пет година да би млади и образовани људи опстали у Србији и да би се више десетина младих научника вратило из иностранства. Некада су се у овој земљи ценила традиционална занимања – лекар, пилот, војно лице, занатлија и друго – а данас млади после завршетка студија имају само један циљ: узмимам лепо одело и коферче (лаптоп), купујем карту у једном правцу и крећем у свет за послом бизнисмена.

И сам високошколски систем, који није начелан, већ само препоручљив – реч је, наравно, о болоњском систему школовања – веома је негативно утицао на образовање младих, њихову мотивацију, рад, залагање, па и опстанак у матици.

Свака друга теза, попут оне како високошколски систем није прилагођен тржишним условима и како главне ставке „Болоње” заправо нису испоштоване, није тачна и пада у воду пред процесом опстанка и развоја младих кадрова на тлу отаџбине.

Суштина Болоњске декларације сагледана је у Русији, која има знатно мањи одлив мозгова и још увек веома добро парира Западу у разним научно-техничким областима.

Болоњска декларација, која је донета јуна 1999. године, само месец дана после НАТО бомбрадовања, није обавеза него препорука. Она се не примењује чак ни у Болоњи, где је седиште најстаријег активног универзитета у Европи, а није је прихватило ни шест универзитета у Немачкој. У Русији, Путин је јасно рекао да се реформа руског образовног система врши по руском културном обрасцу, а да се техничка и административна занимања могу усклађивати с Болоњском декларацијом.

ОБЕЗБЕДИТИ МЛАДИМА СИГУРНОСТ И ПОСАО – ИМПЕРАТИВ ОДГОВОРНОГ ДРУШТВА

Многи успешни људи ангажовани су у иностраним институтима, универзитетима, компанијама и лабораторијама каквих бар за сада у Србији нема, јер једино тако могу да напредују у струци. Треба направити базу података, умрежити се и бити у контакту с њима, а онда створити услове и осмислити дугорочни план и програм о томе на који начин такви стручњаци могу дати свој допринос развоју Србије и применити знања стечена у иностранству

Пише: Светлана Матић,
професорка педагогије у Бечу

Не постоји званичан податак о томе колико је младих људи само у последње две деценије напустило Србију без намере да се у њу врати. У тексту Марка Петровића „Млади стручњаци би остали ако би за њих било посла”, објављеном у листу

„Блиц” 4. 2. 2012. године, наведено је да је, према истраживањима УСАИД-а, Србију напустило око 150.000 људи. Институт за међународну политику и економију спровео је пре неколико година истраживање које је показало да

је у последње две деценије Србију напустило око 300.000 људи. Недавно је и ректор Београдског универзитета Бранко Ковачевић изјавио да је из Србије отишло око пола милиона људи. „Блиц” напомиње да је, према подацима

Светског економског форума, по броју младих који напуштају земљу Србија у самом врху листе, а да су од ње у лошијем положају Гвинеја Бисао, Киргизија, Лесото и Босна и Херцеговина.

На сајту националне коалиције за децентрализацију <http://www.decentralizacija.org.rs/vesti/Drustvo/Babusnica-se-brise-sa-karte-Srbije-do-2020-godine.sr.html> могу се прочитати забрињавајући наслови као што су: „Бабушница се брише с карте Србије до 2020. године”, „Неготин и Зајечар имаће упола мање становника за двадесет година”, „Најугроженија подручја су погранична места, исток и југ Србије”.

Разлози за одлазак у иностранство углавном су лоша социјална и економска ситуација, немогућност да се пронађе посао у струци, неизвесна будућност и непостојање стратегије Републике Србије за заустављање одлива мозга.

Без обзира на то да ли је реч о физичким радницима, студентима или интелектуалцима, једно је сигурно: свако од њих може да дâ свој допринос развоју земље у области у којој је стручан.

У „Политици”, у рубрици „Друштво”, 13. децембра 2011. године објављен је чланак Сандре Гуџијан „Студенти не траже плату, већ услове за рад”.

У тексту се наводи пример талентованог математичара Теодора фон Бурга који треба да настави студије на Оксфорду. Теодор фон Бург рекао је новинарки „Политике”: „Ја желим да се вратим у Србију после завршетка студија, није то спорно, али све ће зависити од тога како ће се држава понети, а држави јесте у интересу да се ја вратим. Није толико битна плата, већ да имам све услове које бих имао и овде да остварим свој пун потенцијал.”

Оно што сигурно охрабрује јесу и активности Фонда „Др Зоран Ђинђић”, који је крајем прошле године расписао конкурс „Млади стручњаци у Италији”, уз подршку Пословног савета амбасаде Републике Италије у Београду и

амбасаде Републике Србије у Риму. Захваљујући том програму, око 15 студената и младих дипломаца добиће могућност да проведе три месеца у неким од најбољих компанија у Италији и тако стекне радно искуство. За све учеснике програма биће организован и интензиван двонедељни курс италијанског језика и семинар о билатералним односима Италије и Србије, а од средине априла до 1. августа 2012. биће организована и пракса.

Треба напоменути да је Фонд „Др Зоран Ђинђић” у сарадњи с Аустријском агенцијом за развој и организацијом WUS 2007. године покренуо програм радних пракси. Циљ тог програма било је професионално усавршавање младих из Србије, стицање нових знања и искустава која ће им помоћи у раду по повратку у земљу. Студенти и млади стручњаци похађали су курс немачког језика и одлазили у аустријске институције и компаније, где су проводили три месеца. Нажалост, због недостатка средстава програм је 2011. године обустављен.

Франкфуртске „Вести” објавиле су 4. 12. 2011. године текст Ане Бошковић „Дијаспора матици помаже знањем”. Ауторка пише о пројекту Међународне организације за миграцију (ИОМ) „Миграција за развој западног Балкана” и напомиње да је реч о привременом запошљавању квалификованих стручњака из земаља западног Балкана који сада живе у Аустрији, Италији, Немачкој, Швајцарској, Уједињеном Краљевству и Холандији. Тим пројектом предвиђено је да стручњаци из дијаспоре бораве једно време у некој од земаља, буду привремено запослени два месеца и утврде подручја из својих области којима је потребно унапређење.

Пројекат финансира Европска комисија и спроводиће се до новембра 2012. године. Предвиђено је да кадрови за време боравка у одређеној земљи добију логистичку и финансијску подршку.

Како задржати младе и успешне, питање је од стратешког значаја за ову, па и сваку наредну владу. Један од предлога за решење тог проблема могао би да буде да успешним студентима с високим просеком држава по завршетку студија обезбеди радно место, или ако је могуће, реши стамбено питање, да би сваки млад човек могао да планира породицу и има, на неки начин, извеснију будућност. У супротном, млади ће и даље у великом броју напуштати Србију.

Многи успешни људи ангажовани су у иностраним институтима, универзитетима, компанијама и лабораторијама каквих бар за сада у Србији нема, јер једино тако могу да напредују у струци. Треба направити базу података, умрежети се и бити у контакту с њима, а онда створити услове и направити дугорочни план и програм о томе на који начин такви стручњаци могу дати свој допринос развоју Србије и применити знања стечена у иностранству. Осим знањем, такви стручњаци Србију би обогатили и многобројним контактима на међународном нивоу, а и капиталом који би могли да уложе у отварање нових погона и предузећа, уз дугорочну добру стратегију научног и технолошког развоја и правну сигурност коју држава Србија мора да обезбеди.

Из писма Ђури Даничићу, „Сусрети”, стр. 134, можемо се уверити у актуелност мисли Вука Стефановића Караџића, који је младим људима поручивао: „Зар ти, тако млад, здрав, који имаш вијек пред собом, наричеш као каква баба плакалица? Шта је остало за мене, овако стара и хрома? И ја још стојим и радим што мислим да треба? Не брини ти, мој брајко, хоће ли народ пропасти или неће, него ради оно што си ти кадар! Па ако сваки уради онолико колико је кадар, неће народ никад пропасти.”

СРБИЈА БЕЗ МЛАДИХ МОЗГОВА – SERBIA, QUO VADIS?

Пише: Дејан Сенић,
представништво СПО(Ј)И у Немачкој
- контакт особа у Берлину

Одлив мозгова није само демографски него и економски губитак. Према процјени ректора Београдског универзитета Бранка Ковачевића, Србија је за последњих 20 година изгубила око 12 милијарди евра, уложених у школовање стотина хиљада људи који су напустили земљу

Прије него што дођемо до опште теме, требало би да кажемо да миграција Срба, а наравно и образованих међу њима, не постоји тек од 5. октобра 2000. године, него да има дугодеценијску, па чак и дуговјековну традицију.

Још од окупације Балкана и терора Османлијског царства, Срби су били присиљени да напуштају своја вјековна огњишта, поготово на Косову и Метохији. Настанили су се претежно на подручју данашње Војводине и Војне крајине, које су тада биле саставни дијелови Аустрије и Угарске. У тим покрајинама могли су лакше да његују свој језик, културу и вјеру и били су изузетно цијењени као војници. Јесте да су чували границе Аустроугарске империје, али су зато као слободни сељаци имали знатне привилегије, за разлику од католика Хрвата, који су и даље живјели као кметови.

Они Срби који су били образовани настањивали су се у Бечу, главном граду Дунавске монархије. Међу њима је био и Вук Стефановић Караџић, који је 1847. године у Бечу објавио „Српски ријечник“, основу савременог српског језика.

Крајем 19. и почетком 20. вијека, много Срба емигрирало је у САД трбухом за крухом, јер им је Нови свијет омогућавао бољи лични развој. Међу њима су били и наши чувени истраживачи Никола Тесла и Михајло Идворски Пупин, који су тамо постали цијењени и угледни људи.

Послије Другог свијетског рата опет је успиједила велика миграција

српског живља, у САД, Канаду, али и у Аустралију. Међу њима је било доста припадника четничког покрета и антикомуниста, који су заједно са својим фамилијама напустили отаџбину јер нису желели да живе у комунистичкој Југославији.

Шездесетих и седамдесетих година прошлог вијека многи српски емигранти отишли су као гастарбајтери у Западну Европу, највише у Њемачку, Аустрију, Швајцарску, Француску и скандинавске земље. Тамо су основали породице или довели своје из матичне земље.

Последњи већи талас миграције српско друштво доживјело је за вријеме грађанског рата у СФРЈ. Од 1991. до 1995. године, а и после тога, из Босне и Херцеговине и Хрватске у Западну Европу, САД, Канаду и Аустралију емигрирало је око 200.000 Срба.

Сви ти емигранти који су се са својим породицама одселили засигурно ће остати у тим земљама, што за Србе представља губитак становништва, али и губитак стручњака.

Последњи попис становништва Србије из 2011. године дао је застрашујуће податке. Од 2001. до 2011. број становника се са 7,4 милиона смањио на седам милиона, и то због два главна разлога.

1. Бијела куга дубоко је захватила српско друштво, па се рађа све мање дјеце, будућих сељака, радника, мајстора, правника, инжењера, лекара, професора.
2. Велики одлив квалификованих и

висококвалификованих кадрова приметан је последњих 20 година. Сами или са својим породицама многи су напустили отаџбину и умјесто домаћим предузећима сада помажу компанијама у бијелом свијету да напредују.

Одлив мозгова није само демографски него и економски губитак. Према процјени ректора Београдског универзитета Бранка Ковачевића, Србија је за последњих 20 година изгубила око 12 милијарди евра, уложених у школовање стотина хиљада људи који су напустили земљу (извор: чланак „Вести“ од 6. 11. 2011. године). Осим новца који је уложен у њихово школовање, Србија има и додатни губитак, јер ти људи не могу својим радом и иновацијама дати никакав допринос домаћој економији и предузећима.

Нажалост, та тенденција се наставља и за сада нема озбиљних мјера и акција које би зауставиле егзодус мозгова у иностранство. Према подацима Америчке агенције за међународни развој (USAID), Србија је друга земља у свијету по одливу мозгова, иза Гвинеје Бисао. Млади стручњаци који су емигрирали нису на располагању домаћој економији, а не могу помоћи ни у обуци будућих кадрова (извор: „Вести“ од 13. 10. 2011).

То су алармантне чињенице које треба регистровати и пратити, а ако је могуће, нешто на том пољу и промијенити. Због чега паметне главе напуштају Србију и српске земље? Постоји више разлога.

1. Економија. Као и у осталим републикама бивше СФРЈ, и у Србији је после распада заједничке државе дошло до слома економије и затварања државних фирми, а много радника изгубило је своја радна мјеста. Након крвавог грађанског рата, услједиле су дивље приватизације државних предузећа, у којима је због „рационализације“ такође отпуштено много људи. Фирме које су биле у друштвеном власништву или су затворене или су за мале паре продате страним инвеститорима и ратним профитерима који себе називају успјешним бизнисменима, па је и то разлог због којег нема довољно радних мјеста за младе стручњаке.
 2. Технологија. Многи погони и стројеви још су из времена СФРЈ, из 50-их, 60-их, 70-их и 80-их година, јер се није радило на модернизацији фабрика. У дивљим приватизацијама распродато је много стројева, а у неким фабрикама још увијек се користи застарела технологија. То значи да наши производи не могу да конкуришу на европском и свијетском тржишту, што повлачи смањење производње јер нема потражње за тим производима. На крају опет слиједи отпуштање радника.
 3. Запошљавање. У данашњој Србији, као и у свим другим некадашњим републикама СФРЈ, запошљавање је систематски политизовано и корумпирано. То, нажалост, нису појединачни случајеви. До посла се може доћи само преко личних познанстава (пријатељства или кумства), чланства у владајућој странци у општини, граду, региону, републици, или куповином радног мјеста, без обзира на стручну квалификацију. Због таквих владајућих структура, сваки образован и високообразован стручњак разочара се у државу и друштво и одлучи да напусти земљу, надајући се да ће се у иностранству запослити у складу са својим знањем и искуством.
- Многи од оних који су остали у отаџбини постали су разочарани, очајни и пасивни, и када им неко каже да треба радити на побољшавању ситуације, одговарају: „Не можемо ништа да урадимо, све је то иста багра, ми смо немоћни и не можемо против њих.“ Такво мишљење веома је опасно јер потврђује побједу владајуће елите, која је духовно надојена неолибералним капитализмом и новим свијетским поретком. Тој такозваној елити важно је да људи не мисле много, да буду задовољни оним што им властодршци дају и да су стручњаци спремни да раде под условима које им руководиоци мултинационалних компанија поставе. Стручњаци су зато присиљени да се продају испод цијене, а онај ко није спреман да прихвати те услове комотно може да напусти земљу и да с временом постане човјек без корјена. Да ли ми желимо такав систем и такво друштво? Наравно да НЕ ЖЕЛИМО! Потребно је развити стратегију за повратак српских стручњака у Србију и српске земље, и убједити младе мозгове у матици и региону да не напуштају своје домове, градове, завичај, отаџбину, него да остану своји на своме, да живе и раде у сопственој, познатој средини.
1. Младим мозговима треба вратити храброст и самопоуздање, веру да могу нешто да промијене, да се боре против неолибералних капиталистичких диктата, укратко да буду спремни да се боре за своја права и да буду адекватно плаћени за свој рад, јер онда неће бити оправданих разлога да напусте отаџбину.
 2. Младим стручњацима треба вратити иницијативно-предузетнички дух како би престали да чекају да нешто падне с неба или да неко други нешто покрене, и почели да предлажу шта сваки појединац може да учини за побољшање економије и друштва. То је корак којим се креће ка бољем сутра.
 3. Треба градити домаћинску економију, гдје ће инфраструктура, вода, руде, пољопривреда, плодна земља и енергетика

бити у већинском државном или друштвеном власништву, у којем се не гледа само профит и у којем би стручњаци били одговарајуће плаћени.

4. Кандидати би требало да се запошљавају искључиво због својих квалификација и искуства, а НЕ због познанстава, страначке припадности и куповине радног мјеста.
5. Млади стручњаци који живе у расејању и желе да се врате у отаџбину, треба да буду обавијештени и упућени у радна и друштвена збивања, тако да се и они могу јавити на приватне и јавне конкурсе. Амбасаде и конзулати Републике Србије, Републике Црне Горе и Републике Босне и Херцеговине (првенствено Република Српска), требало би активно да се укључе у те токове и обављају функцију информативне службе. Предност у запошљавању свакако би имали домаћи стручњаци ради останка у земљи, а уколико нема одговарајућих кадрова, требало би узимати стручњаке из српске дијаспоре.

То су озбиљни кораци, а пут ка постизању тих циљева је дуг и трновит. Ако смо одлучни, организовани, вредни, стрпљиви и вјерујемо у Бога, успјећемо да изградимо тај пут.

Ми морамо само хтјети...

СРБИ У СВЕТУ

Пише: Зоран Пањковић, председник Српске православне црквене општине Кузмин

Нема сумње да већина оних који одлазе жели да поштено ради и заради себи за живот, неко за обичан и скроман, неко за луксузан, различити смо људи. Неко ће тешко радити и штедети, слати новац породици и рођацима у Србији за редовне трошкове, али и за градњу неке куће, а други ће опет узети кредите за стан или кућу у иностранству

Када се поведе разговор о одливу стновништва и младих мозгова (какав израз, Боже сачувај) из Србије у иностранство, већина нас помисли на групе младих образованих људи, интелектуалаца, који с дипломом под руком и знањем неког страног језика скоро сваки дан одлазе на обећани Запад да тамо покажу своје знање и за то добију заслужену зараду. И гле чуда, сви нешто жале и кукају за интелектуалцима као да је било која српска глава од вишка у овој жалосној, али нашој Србији. Као да није требало да сељачка или радничка деца са основном или средњом школом остану овде да раде, стварају породицу и граде бољу будућност, а не да очекују да им неко други то створи у Србији. Млади људи чија су чула и ум годинама били изложени агресивној јеретичкој и сатанској пропаганди о лепом животу и стандардима из бајке, себи су зацртали да и они по сваку цену треба тако да живе. Леп живот, сада и одмах, нема чекања, јер како кажу, далеко било „један је живот“, мора да се проживи.

Неком ће изгледати смешно, али у животу православних ово су важна питања: Одоше ли с благословом? Да ли су пре одласка у иностранство били верници? Јесу ли од свога пастира духовника затражили благослов да оду из Србије и да се за њих моли док су тамо? Да ли су питали оца и мајку за благослов или су само саопштили своју одлуку? И тако, можемо да поставимо много питања која се односе на размишљања људи, млађих и старијих, који одоше из Србије. Знамо да је тешко и да није добро,

али ако сви одемо, ко ће онда мењати оно што не ваља? Сигурно је да су неки отишли с потајном надом у срцу да у иностранству зараде велике паре и онда се врате у Србију и наставе започето. Опет, има и оних који се нису окренули за собом када су прошли последњи камен на граници Србије, оних који су чврсто одлучили да се у отаџбину не враћају, да започну потпуно нов живот. Неки су изабрали државе из којих се лако и брзо може стићи до Србије, а неки – или нису имали избора или су тако хтели – одоше у далеке земље и крајеве. Оно што је важно јесте стање духа у којем неко одлази јер то опредељује и каснији живот у изабраној земљи. Нема сумње да већина оних који одлазе жели да поштено ради и заради себи за живот, неко за обичан и скроман, неко за луксузан, различити смо људи. Неко ће тешко радити и штедети, слати новац породици и рођацима у Србији за редовне трошкове, али и за градњу неке куће, а други ће опет узети кредите за стан или кућу у иностранству. У друштвеном животу у расејању Срби се такође различито понашају, неки су увек у друштву сународника, неки гледају да избегну земљаке, неки поштују и негују веру и традицију, неки је забораве или је никад нису ни имали. Има и оних који посве хоће да изгледом и понашањем, али и размишљањем, личе на грађане земље у којој се налазе.

Зашто је ово и много другог што карактерише Србе у расејању важно? Ако размишљамо о повратку младих и паметних Срба – што баш не иде једно с другим –

онда не смемо правити рачун без крчмара. Прво питање с којим се сусрећемо јесте да ли они имају жељу за повратком. Ко су ти Срби, нама значајни, који би се вратили? Из које генерације или потомци које генерације исељеника? Јесу ли то деца Срба који су при крају своје радне каријере на Западу, па су одлучили или да остану и умру тамо, а овде пошаљу децу, или да се са својом децом врате у Србију? Да ли су то млади Срби који су професионално успели у иностранству, немају формирану породицу, никада се нису прилагодили окружењу и сада желе да се врате у Србију, афирмишу се пословно и овде стварају породицу? Биће нам важно да знамо одговоре на та и многа друга питања када се о томе буде расправљало на националном нивоу, искрено, без патетике и сувог интереса. На повратку младих из расејања не може се радити с илузијама и идеалним конструкцијама. Када год је требало, од почетка прошлог века па до данас, Срби из расејања су пожртвовано и несебично реаговали на сваки изазов и невоље у Србији, али се нико није враћао, а ако и јесте, били су то појединачни случајеви.

Не треба заборавити да протестантско-рационалистички и католички Запад има свој дух, и ко у складу с њим живи и размишља, ко се потпуно интегрише, како би се то данас рекло, томе нема ништа од повратка. Не може Србија ником бити резервна отаџбина као што „се не може служити Богу и Мамону“. У Србију би се највероватније вратили најпре они који су изабрали

ближе државе, па имају прилику да посећују Србију више пута и на дужи време, те могу да реалније и боље сагледају стварну ситуацију и тако себи изаберу прави тренутак и добре услове за повратак. Не треба никог по сваку цену привлачити неким обећањима и бољим условима јер то на крају може да се претвори у супротност очекиваном. Повратак у Србију не треба да буде привремен, али ако мора, онда треба користити концепт „иди и види“, тако да неко у Србији борави од шест месеци до годину дана, сагледа могућности за свој живот и живот своје породице ако је има и одлучи да ли остаје или се враћа. То је, наравно, могуће само за оне који у иностранству немају сталан посао. Како би рекао Преподобни Јевтимије Велики: „Дрво које се

често пресађује, не доноси плода. Ко год жели да чини добро, може га чинити на оном месту где је.”

Дакле, стратегија коначног повратка било ког српског чељадета из расејања у Србију мора претрпети дубока преиспитивања. Како ћемо ми овде „направити” Србију која ће некоме ко је живео „преко” одговарати и привући га да донесе одлуку и врати се у земљу из које је отишао он сам или и његови преци? Зна ли тај неко или та нека где се враћа и да је то, у ствари, жртва ради Србије?

Следеће питање је како зауставити одлазак становништва с најбољим потенцијалом из Србије. Велико је то питање, браћо и сестре, за све нас овде и свуда у свету. Када Србију и све нас Србе обожимо, умножимо и сложимо, испунимо светосавски

и косовски завет, онда вероватно нико неће пожелети да напусти Србију. До тада, нажалост, уместо наших синова и кћери Србијом ће шетати деца туђих народа. Ништа што нам се догађа сада није ново, много је већ описано у Светом писму Старога завета баш као да је о Србима реч.

На крају, они што су у расејању нека не забораве ко су и шта су, пре свега по вери православној. Ако се одлуче да остану у расејању, нека им је благословено, ако би да се врате у Србију, нека им је благословен повратак и добро нам дошли! Нама остаје само једно, оно што у Кузмину, на светој божанственој литургији на великом входу свештеник изговара: „Сети се, Господе, у Царству свом Срба у отаџбини и расејању.”

ОНО ЈЕДНО СРПСТВА

Пише: Мина Ковач, студенткиња Конзерваторијума у Бечу и чланица хора Српске и Руске Православне цркве у Бечу

**„Ви сте со земље; ако се обљутави, чиме ће се осолити?
Не вреди више ни за шта, него само да се избаца
и да је људи изгазе.”**

Мт. 5, 13

Сви смо ми с неким разлогом отишли. Било заувек било на одређено време, ближе, даље, на крај света... Обрели смо се у једном новом свету, ипак другачијем од нашег, у потрази за нечим што нам је фалило. Мислили смо да на једној планети не могу постојати толике разлике или да тако мале, и на први поглед безначајне, не могу стварати толики осећај различитости и отуђености, а с друге стране, могућност културно-етнолошког богатства, ширине и слободе да спознамо и једно и друго.

Да ли смо пронашли оно за чим смо трагали? Је ли било вредно одласка? Мењамо ли се у зависности од места на коме живимо? Мења ли нас само место и у којој мери? Верујем да ту има истине, али најбитније је да нам суштина остаје иста.

Ходам тако поред Хофбурга, Улицом Марија Хилфер све до Вестбанхофа, и гледам све те сређене и налицкане стамбене зграде, музеје, позоришта... Лепо је, зар не? Прија оку симетрија једног богатог града. Удахнем дубоко у нади да ћу плућа и срце напунити царским аустријским ваздухом и осетити спокој. Ништа... Очи једине реагују. Прате линије кровова, а поглед се полако, преко прозора, ниша, тераса, фризова и силних орнамената, спушта до дрвених двокирилних врата испод кибицфенстера; још један трептај ка свеже офарбаној фасади и педантно нијансираним украсима. Ништа је све то, осећам са сигурношћу. Многобројне слике нижу се поред мене и једноставно пролазе. Може ли естетски доживљај

испунити моју душу или само моје зенице? Да ли је иједан део мене уткан у тај малтер? Простиру ли се моји нерви међу хладним бетонским блоковима, пулсирамо ли као једно? Да ли је свака постављена цигла једнака мом уздаху или је све то, ипак, од неког другог света?

Чак и да сам од свог рођења, нетремице, без трептаја посматрала градњу од темеља до крова, да ли би свако отварање капка на прозору било једнако мом погледу на улицу? Можда бих упорношћу и истрајношћу успела да се стопим са зидовима и да се слијем све до темеља, али ми се чини да би увек постојало неко мени непознато архитектонско решење које, ма колико грчевито да покушавам, не бих умела никад да савладам нити да у њега продрем.

Онда ми падне на памет слика оног тамножутог, помало наранџастог светла у дневној соби и тихог разговора. Као да у том тренутку чујем гласове из зидова, попут духова, како се мешају са светлошћу и губе у простору. А ја, тек ушла на улазна врата, почињем исто тако да урањам у неку врсту вртлога, додирујући рапаве зидове, слике, књиге не полицама, слушајући и миришући откуцаје и уздахе дома. О, таква светлост није стварна! Јер, када заиста јесам у тој просторији, не пали се у мени та чудесна светиљка као кад стојим пред бечким каменом. Шапутање се онда много чешће јавља, и зове... Носталгија је тада јача.

Ако ме толико упорно зове, нисам ли можда потребна? Шта ако чак и ја, стојећи пред овим старим дрвеним вратима непознате адресе, могу да учиним нешто? Очи су ми сите, пресите, а крв је стала! Испуни ме Духом, па да проструји мојим телом Живот, Господе! Желим да Живим целим својим бићем и овде и тамо и свугде!

Постоји то једно осећање, као кад уморни спустимо главу на јастук, некакве припадности, уклапања и склада. Топло је, пријатно и никад се не заборавља. Смирени, можемо да се загледамо у оно најлепше,

најбожанскије у нама – у саму суштину нашег бића, Божански дах који нас је створио. Нисмо ли тада чисти као после крштења и искрени као пред Христом самим? Тада тачно знамо ко смо, разумемо много боље оно око себе и свесни смо стварности и њених бескрајних могућности.

Оно што се десило и што ће се десити, а што дубоко осећам као своје, постаје моја садашњост и вечност. Све се слива у једну тачку, у овај тренутак, и постоји у својој пуноћи. Мој живот није и не може бити једна од стотина хиљада мушица које лете и изумру тамо негде где су летеле, јер ја не постојим само сада и више никад. Душа је наша српска океан, и ма колико да пружамо руке ка прошлости или ка будућности, мислећи да смо дотакли ивицу и да ће се сва та силна вода пролити у неповрат, можемо даље и даље и даље... Грабећи рукама, у покушају да приближимо хоризонт, он нам стално измиче, али се и прсти продужују и век по век остаје иза или испред нас. Нисам ја, нити смо ми свемоћни владари, него нам је Бог дао вечност да у њој живимо.

Ако сам тренутно у шестом кварту у Бечу, шта ће ме спречити да се борим у Колубарској бици или у некој другој борби у будућности

где знам да ће оно наше најсветије победити? Зашто да не присуствујем освећењу темеља манастира Клисуре из 13. века или неком дивном духовном скупу 2058? Исто тако могу живети у Бечу и срести Вука Караџића, Корнелија Станковића и Николу Пашића. Могла бих и даље, све до Јужноафричке Републике, Канаде, преко Крфа, Солуна, Србије, па назад у собу на шестом спрату. А онда до Камчатке, Новог Зеланда и Патагоније, јер и тамо можда постоји неки мали део мене, а велики део нас, још неоткривен, који треба изнети, приказати свету и именовати. Зар моја душа не би могла да се распросе по планети и пешчанику времена? Шта су честице песка спрема једне душе? А камоли више њих...

Замислите, Срби, какав би догађај на овом свету био кад би наше душе као једна дисале. Шта бисмо све могли да учинимо! Небеса би се радовала, знам! Да ли би границе и речи попут дијаспора постојале? Дијаспора на грчком значи расуто семе. О, каква страшна и неистинита реч! Али, не! Она не постоји, јер, ево, већ сад, моји прсти досежу тај дан када смо ми Једно, вечно нераздвојни пред самим Христом.

КОМЕНТАР: ПОГЛЕД ИЗ МАЛО ДРУГАЧИЈЕГ УГЛА

Пише: Слободан Малић,
председник Малоногметног
клуба „Кордун Крњак” са
Кордуна

Из самог наслова види се да ће овај текст бити мало другачији и из другог угла. Из угла Србина који живи у Хрватској, рођен је у Хрватској, цјели досадашњи свој живот провео је у Хрватској, осим пет година избјеглиштва у отаџбини Србији.

Гледано са становишта једног сад већ тридесеттворогодишњака, али не и са лаичке стране, јер сам доста упознат са цјелокупним проблемима

Срба у Србији, свијету, а посебно у Хрватској, дошао сам до закључка, чињеница, сржи проблема, назовите то како хоћете.

Нећу причати о прошлим временима, о томе како је некад било, да ли је комунизам/социјализам или шта већ био добар или није, да ли је могло боље, да ли није могло боље... Оставићу то паметнијим људима да се усагласе око тога ако буду могли,

мада чисто сумњам. Напосљетку, кад су се Срби око нечег сложили? Нажалост, скоро никада.

Сестре и браћо, Српкиње и Срби, младости и снаго Србије, ви пред којима је будућност, ви који тек треба да живите и радите након завршених школа и факултета, и ви ништа мање вредни, сестре и браћо, који нисте завршили високе школе и факултете, јер вам ваши родитељи

нису то могли приуштити или нисте били баш неки љубитељи високог образовања (становиште познато аутору ових редова, нажалост, али сад је готово – прошла баба с колачима), немам намјеру да вам дјелим неке лекције и савјете и паметујем пуно. Само ћу вам навести примјер наше повратничке српске популације у Хрватској.

Када смо се почели враћати у Хрватску након немилих и свима нам знаних догађаја из 1995. године и када смо опет почињали живот такорећи од нуле, а већина нас из дебелог минуса, успјели смо сви заједно организирањем и окупљањем у српска удружења и борбом за своја права људска и уставна, осигурати да се данас дио наших младих мозгова запошљава у

органима управе, министарствима и слично.

Тај наш успјех није дошао преко ноћи, него с годинама рада, залагања, после затварања многих врата на која смо покуцали и свакојаким претњи.

И да не дужим само о нама ...

Једино што вам преостаје, сестре и браћо, у ситуацији у којој је данас Србија јесте, нажалост, БОРБА! Борба за себе, за своју породицу, за своја права и за боље сутра!

У овом тексту немам право да позивам младост Србије да остане у Србији, нити да јој препоручим да оде негдје вани, али онима који одлазе могу рећи слједеће:

Сестре и браћо, ма на коју од четири стране свијета отишли у потрази за бољим животом, немојте НИКАД

заборавити одакле сте дошли, немојте заборавити своју крсну славу, обичаје, своје ђедове и баке, који су остали тамо далеко.

Немојте, браћо и сестре, да се ваша дјеца данас-сутра зову Мајкл, Џон, Патрик, Мишел, Барбара...

Немојте се данас-сутра презивати Milutinovich или како већ...

Немојте дозволити да вас данас-сутра представљају као уваженог и свјетски признатог професора или доктора Американца, Енглеза или Француза, него СРБИНА.

Немојте заборавити своју вјеру, свој језик и ћирилично писмо, своју православну цркву. Немојте заборавити своју СРБИЈУ!

Драге сестре и браћо, братски поздрав од Солободана с Кордуна!

ПОВРАТАК – ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО ДА СЕ ВРАТИМО СВОЈИМ КОРИЈЕНИМА И ОТАЏБИНИ

„Нека нам школа буде с вјером, политика с поштењем, војска с родољубљем, а држава с Божјим благословом. Нека се сваки врати Богу и себи, нека нико не буде ван Бога и ван себе, да га не би поклопила језива тама туђинска, с лијепим именом и шареном одјећом. Нека се свак ко је српски родољуб труди да задобије царство небеско, којим се једино може одржати царство земаљско на дужи вријеме.” - Свети владика Николај

Пише: Александар Цвјетиновић,
члан православне омладине
СПЦО Берн, Швајцарска

Свети владика Николај каже да се сваки врати Богу и себи, то јест светосављу и српском националном идентитету. Ове ријечи упућене су свим православним Србима, али се могу сматрати суштинским поготово за Србе из дијаспоре. Срби већ деценијама живе широм свијета на свим континентима. Када посматрамо другу и трећу генерацију Срба у дијаспори, лако можемо примјетити да су се они великим дјелом асимилували у својим новим државама. Како је могуће да српска дјеца у Америци данас боље говоре енглески језик него српски? Како је могуће да српска дјеца слабо читају и пишу ћирилицу? Српски народ је по природи склон асимилацији.

Ова особина не може да важи као универзална доктрина за све народе, јер има и примјера неких народа који су вјешти у одупирању асимилацији. Довољно је само да споменемо јеврејски народ који је 2.000 година био расејан по цијелом свијету, али је очувао своју вјеру, језик, писмо и културу, и зато му треба одати велико признање. Али ниједан народ није исти, јер сваки је као једна воћка на једном плодном воћном стаблу. Иако свака воћка проистиче из истог стабла, свака се помало разликује. Тако је и код народа. Иако су сви народи Божји народи, сваки народ има своје типичне карактеристике, своје врлине и мане. Једна од највећих

српских мана јесте склоност асимилацији.

Како је до сада спријечена потпуна асимилација Срба из дијаспоре?

Најприје треба имати у виду да је СПЦ одвајкада била стожер српске нације. Одувијек је српски народ свој национални идентитет чувао захваљујући активној улози СПЦ и њеног свештенства. Нарочито је улога СПЦ значајна за Србе у дијаспори, јер је то практично једина институција која наш народ у расејању веже с Отаџбином. У дијаспори живе такође и остали братски православни народи, али ипак СПЦ има посебан значај јер је то наша национална црква. Треба, рецимо, само имати у виду да су

Срби једини православни народ који има крсну славу. Очување крсне славе такође је очување светосавља, а самим тим и српског идентитета. Србин који се одрекне славе више није Србин јер нема оно најсветије што су му преци пренијели с кољена на кољена. Може он бити православац и без крсне славе, као наша браћа Грци, Руси, Румуни и многи други братски народи, али не може бити Србин.

Треба споменути и позитиван утицај српских школа, гдје дјеца из дијаспоре имају прилику да науче ћирилицу, српску културу, српску историју и српску епску поезију. Све што су свети људи створили, то је свето. Ћирилицу су створили Свети Ћирило и Методије, а по ријечима владике Николаја, одређи се ћирилице значи одређи се и половине православља. Важно је да српска омладина у дијаспори познаје своју историју, јер само тако може очувати свој национални идентитет и опстати у западном мултикултурализму. Српска епска музика, кроз гусле рецимо, усађује српској омладини оне најбоље врлине нашега народа: јунаштво, чојство и родољубље.

Поред СПЦ и српске школе, постоје и разни КУД-ови, гдје српска омладина учи народне игре, долази у контакт

с народном ношњом и музиком, а самим тим и са духом наших предака. На све те начине могуће је спријечити потпуну асимилацију српскога народа у дијаспори, али је ипак недовољно, јер смо по природи склони асимилацији. Зато би било најбоље када би се већи број Срба из дијаспоре враћао у Отаџбину. Некада та идеја изгледа потпуно несхватљива, јер су материјални услови на западу бољи него у Отаџбини. Али треба се присјетити и ријечи митрополита Амфилохија, који је током једне своје посјете Србима из Швајцарске изјавио: „Ми немамо фабрике и индустрије као запад, али зато имамо духовност коју запад нема“. Материјални услови јесу важан фактор у животу, али ниједно материјално богатство не може да надмаши духовно богатство. Свети владика Николај, српски Златоуст, каже: „Богат је онај који има Бога у себи“. Уосталом, често видимо примјере западних богаташа који опет несрећно живе јер немају духовно богатство. Многа дјеца западњака која живе у комфору и луксузу заврше под мостовима као алкохоличари или наркомани, а не тако ријетко и као хомосексуалци. Све је то последица живота без Бога у себи и материјалног уживања. С друге стране, можемо видјети

српски народ у Отаџбини који стварно несумњиво тешко живи и крпи крај с крајем, али наш народ ипак има неки животни елан и позитивну енергију, јер у себи носи највећу радост и снагу, а то је Господ. Аргумент за повратак у Отаџбину јесте и патриотска мотивација. Срби у дијаспори својим радом граде километре и километре туђих путева, стотине и стотине туђих кућа, а најжалосније јесте то што данас велики српски научници и интелектуалци своје знање поклањају туђој земљи, а не својој. Због патриотских разлога, треба прво гледати да човјек гради свој дом, па онда са вишка снаге да изгради и туђи. Зато је важно да се српски народ из дијаспоре у већем проценту врати у Отаџбину и да својим радом и трудом изгради бољу Србију и све остале српске земље. Постоји и други начин како допринијети својој Отаџбини а остати у дијаспори – улагањем стеченог капитала у Отаџбину. Српска дијаспора посједује велики капитал, и тај капитал се може уложити у многе гране привреде у Отаџбини. Тако се може нашем народу помоћи да се запосли и да боље живи, а самим тим и повратак Срба из дијаспоре у Отаџбину биће све већи и већи...

ЗАШТО МЛАДИ ОДЛАЗЕ ИЗ СРБИЈЕ?

Пише: Марија Стевановић, студент 2. године Филолошког факултета у Београду, групе за српски језик и књижевност, 27. јануара 2012. године, на Дан Светог Саве

Каже ми још и да му је страшно тешко јер нема коме да каже добро јутро на српском, јер му се нико не јавља када прође улицом, јер никога не познаје, јер нема никог свог да загрли када је тужан. Али каже и да не планира да се врати

„Влада Србије откупила је данас Смедеревску железару по цени од један долар.“

Слушам ову вест већ трећи пут од јутрос. Премијер Мирко Цветковић поносно саопштава народу све карактеристике још

једне, наизглед, муком извојеване Пирове победе. То је ваљда његов камен. Прво у вестима у шест, па у седам, па у првом Дневнику у пола осам ујутру. И питање је колико ће је још пута данас саопштити свима онима који нису устали довољно рано да им Мирко Цветковић

званичном Владином изјавом улепша дан. Значи тако. Двадесет хиљада радника, још толико жена, питање је колико пута већи број деце, неплаћених рата за књиге, екскурзија, ужина, рачуна за струју, воду, литара млека и векни

хлеба, и све то по цени од само један долар. Како је јефтин живот у овој Србији. Или је можда долар тако енормно скочио а да мене још увек нису обавестили? Не, дефинитивно је ово прво.

Да ли људски живот игде има нижу вредност?

Овде се не ради о железу, пругама, возовима... Овде се ради о људским животима. О гомили гладних који ће остати на улици, који ће извршавати самоубиства јер не знају чиме да прехране своју децу, о гомили убогих. Јер, реално, компанија коју је Влада једне државе откупила по цени од један долар, сигурно неће васкрснути. Овде се ради о гомили оних који су некада због тог радног места учили, испијали хектолитре кафе, чекали торбе пуне хране из својих родних места, плаћали маркице за градски превоз, селили се по студентским домовима, одлазили на неке безбројне испите, пржили јаја када су превише гладни јер не знају ништа друго да спреме... И онда се питамо зашто млади одлазе из Србије?!

Да ли заиста не знамо или само не желимо да признамо да знамо? Довољно је укључити телевизор ујутру док се спремате за посао, наравно уколико нисте међу онима који су већ изгубили радно место и уколико вам још увек нису искључили струју, и одговори на ово питање са сваком информативном емисијом просто ће вам се наметати сами.

Не знам зашто сам скоро па сигурна да сваки други родитељ у Србији када испраћа дете на прву годину факултета изговара реченицу: „Учи, сине, учи, па бежи одавде... Овде нема живота“.

Млади одлазе за животом. За неким бољим животом. За неким бољим животом који верују да ће наћи чим пређу гранични прелаз или у још бољем случају уђу на територију плавог простора означеног жутиим звездицама. Одлазе зато што им та нека друга земља пружа некакву економску стабилност, прилику да се

развијају, крећу, путују, сазнају... Пружа извесну сигурност да ће неко и даље штети да улаже у њих, и да се све то сељакање, учење, испијање кафе заправо исплатило, и да се једнога јутра неће пробудити, укључити телевизор, а на екрану их сачекати намрштени премијер који им саопштава да је ону компанију која је до јуче прехрањивала њих и њихову децу, јуче Влада купила по цени од један долар. Сизиф који и даље гура свој камен. Одлазе, јер не желе да чују и да једног дана схвате да њихов живот вреди само толико. Одлазе јер желе да путују, да виде све оно о чему су сањали када су били мали, а тако негде постоје неке земље које не познају границе... Или су бар тако негде чули. Одлазе, јер је неко некада давно рекао да ће нас на крају у Србији остати толико да сви могу да стану под једну крушку. Ако крушку буде имао ко да посади. Одлазе, зато што ће негде другде моћи да буду много већи Срби него што ће овде икада бити, и смети да буду. Тамо их неће звати националистима, шовинистима, хулиганима, срамотом земље.

Имам једног друга који је од прошле године у Берлину. Питала сам га зашто је отишао када је лепо могао овде да заврши права и да чами на бироу док му не изађу прве седе, а онда добије неки пристојан посао. А породица и живот, питао је мене он. То може да чека. У Србији живот увек може да чека. Каже да је отишао зато што му је тамо лепо, зато што је слободније, зато што може без страха да изађе на улицу и буде оно што јесте. Зато што је у Берлину добар провод и дочек Нове године, зато што га редовно и добро плаћају за оно што ради, зато што може да учи језик, зато што нико не гледа шта је и како се обукао. Каже ми још и да му је страшно тешко јер нема коме да каже добро јутро на српском, јер му се нико не јавља када прође улицом, јер никога не познаје, јер нема никог свог да загрли када је

тужан. Али каже и да не планира да се врати.

Имам још једног друга у Немачкој, али у неком градићу коме баш нисам могла да запамтим име. Каже да је посао мало напоран, да ради од јутра до мрака, да не знају за празнике, али да је зарада врло, врло добра. Каже да има све што му је неопходно. Каже да са парама које зими заради у Немачкој, може преко лета у Србији да живи као краљ. И каже још да сваки пут чим дође у тај градић окачи на зид календар са оним месецима које ће ту провести и да свакога дана црвеним маркером прецртава по један датум, и тако све до лета и повратка. Каже да му много недостаје Србија, да му се пије домаћа, српска ракија са колегама са факултета, да му се сваке вечери плаче када легне да спава. И каже још да се вероватно неће враћати. Имам још једног друга који је пре две године добио стипендију за младе таленте и отишао у Канаду. Чули смо се неколико пута и говорио је како му је сјајно, како је земља невероватна, како не може да верује шта је све видео за тако кратко време... Нисмо се чули више од годину дана. Ваљда је одлучио да прекине све везе са земљом од које не може да очекује ништа. Знам да се неће вратити.

Овде ће, ваљда, једног дана бити боље. Сигурна сам. Желим да верујем у то. Ја нећу отићи. То знам.

Волела бих да на свим излазним порталима на аеродрому стоје некакве табле са великим Шантићевим стиховима:

*„Остајте овдје! Сунце туђег неба
Неће вас гријат ко што ово грије.
Горки су тамо залогаји хљеба,
Где брата нема и где свога није!“*

Остајте овде.

УМРЕТИ ОД ПОЛИТИКЕ

Пише: Нада Љубић, политиколог из
Меморијалног центра Јасеновац у Београду

Прошлогодишњи попис становништва и алармантне вести о „епидемији“ незаразних, хроничних и неизлечивих болести откривају како се убрзало исцрпљивање ресурса који је преживео хиперинфлацију, санкције, ратове, приватизације и све шок терапије – људских ресурса Србије

„У Републици Србији су после 2000. године установљена елементарна правила игре која важе у свету тржишне привреде, владавине закона и политичке демократије. Међутим, та правила још нису у преовлађујућој мери присутна у реалном економском, политичком и социјалном животу. Многе економске тенденције везане за актуелну економску потрошњу, недовољне инвестиције, раст увоза, раст унутрашњег и спољашњег дуга, незапосленост, финансијска (не)дисциплина, указују да претпоставке трајног и квалитетног економског раста (и одрживог развоја) још нису остварене.“

Горњи пасус је преписан из једног од важних владиних докумената, званично можда и стратешки или судбински важног. Овде је само зато да илуструје школу мишљења и говора која привреду Србије вуче низбрдо. То је мишљење и говор који се шире и развијају на рачун реалности и у којима реалност нестаје заједно са самом могућношћу активног односа према њој.

У ироничном транзиционом преокрету нешто што је припремљено критиком „економије деструкције“ преобратило се у деструкцију без економије, у скупу, прескупу деструкцију. Да би Србија постала тако сиромашна каква је на почетку 2012. године, потрошене су десетине милијарди евра од

продаје очевине (свега што нам је претходна генерација оставила) и многе десетине милијарди којима је земља задужена. Упркос свим парама, генерације које ће дугове враћати, по свему судећи, и даље ће становати у кућама и становима изграђеним давно пре 2000. године, ићи у исто тако старе школе исто толико старим улицама и тротоарима, лечити се у болницама које су подигли њихови дедови и тако даље и тако редом.

У доба када је све то грађено, владе су проблеме које нису умеле да реше одлагале за боље сутра. То и није било тако нелогично у деценијама у којима је богатство нације расло наочиглед свих.

Упркос сасвим обрнутом искуству у последње три деценије, већини грађана Србије, многобројни претенденти на власт немају ништа да понуде осим – чекања бољег сутра (страних инвестиција и уласка у Европску унију), што је прилично дрско обмањивање после тако дугог периода у коме свако јуче изгледа боље од данас, а сутра

изазива егзистенцијални страх масовних размера.

То стање обамрлости у које је већина становништва гурнута малициозним манипулацијама сопствене политичке класе, то чекање, испоставља свој страхан рачун у облику дуготрајног, болног и масовног пропадања људских ресурса Србије. А они су, ако се добро сећам, били компаративна предност ове земље на почетку процеса

транзиције.

Прошлогодишњи попис становништва и алармантне вести о „епидемији“ незаразних, хроничних и неизлечивих болести откривају како се убрзало исцрпљивање ресурса који је преживео хиперинфлацију, санкције, ратове, приватизације и све шок терапије – људских ресурса Србије. Не само што је за мање од десет година изгубила пет процената становништва и постала светски шампион по „одливу мозга“ него је Србија у том чекању и страшно остарила. Преко 16 посто становништва старије је од 65 година (чувају их пензије из боље прошлости), а по просечној старости становништва (око 40 година), избили смо на четврто место светске ранг-листе.

Од око 7,5 милиона становника тако остареле Србије нешто више од 1,76 милиона имало је посао прошле године, и примало просечну плату око 380 евра. Србија има 4,2 милиона радно способних

становника, ресурс који углавном пропада.

Једно истраживање објављено у пролеће 2010. показало је да 77 посто становника Србије живи у страху од даљег сиромашења, 69 посто у страху од губитка посла, а 62 у страху од НЕСТАНКА СОПСТВЕНОГ НАРОДА. Аналитичари су потврдили да је реч о реалним страховима који се изражавају епидемијом незаразних болести, почев од кардиоваскуларних и дијабетеса до свих облика канцера. И који су се у међувремену само појачали.

Шта ту још има да се чека?

Наши политичари и њихове странке воде своје послове и богате се истим темпом којим Србија сиромаше и становништво пропада. Једном давно, један политички прогањани Сарајлија који је нашао азил у Београду, објавио је причу о сопственом „случају“ под насловом „Умрети од политике“. Данас ми се чини да би исти овај наслов непогрешиво најавио причу о судбини српске привреде, читај – нације.

Када се 1924. године Британија суочила са милион незапослених, био је то разлог да државници

предузму драстичне мере, јеретичке за тадашње слободно тржиште. Плашили су се посредних губитака, пропадања ресурса који се тешко могу надокнадити у дужем периоду. Мобилисали су резерве Министарства финан-сија и покренули огромне инфраструктурне радове. Српски политичари чекају да нешто слично за Србију и њено становништво уради страни инвестициони капитал или Европска унија, кад нам једног дана отвори врата.

На листи најнепопулар-нијих, политичари су на првом месту у овој земљи, али ће њоме и даље владати. Не значи им баш ништа што су по Београду освануле паролe „Расиме, спаси ме“. Расим Љајић је министар социјалне политике, „спасилац“ 500.000 корисника мизерне социјалне помоћи. Једини који је јавно показао да зна да 700.000 људи у Србији нема шта да једе, да су 2.000.000 сиромаси, а 3.000.000 – издржавана лица. Како су издржавана, да се наслутити из податка да више од трећине запослених нередовно прима ионако мршаве плате.

У последњих бар четврт века нисмо имали среће да приметимо да ико од наших политичара озбиљно повезује економску снагу нације с њеним капацитетом да решава еминентно политичке проблеме као што је косовски на пример. Зашто? Зато што је сваки механизам утицаја народа или бар података о његовом пропадању на политику – укинут или покварен.

МЛАДИ – НАЈВРЕДНИЈИ РЕСУРС СРБИЈЕ

Пише: Љубиша Ракић,
секретар Београдског теквондо
савеза, 14. фебруара 2012.
године, на Дан Светог Трифуна

**Теквондо спортисти Србије освојили су три
пласмана на Олимпијске игре у Лондону 2012.
Не памтимо кад су фудбалери остварили неки
резултат, али зато имају „Кућу фудбала“, а
нико не зна ко тамо игра ни шта тренира**

Историјске чињенице говоре да је Србија увек имала, а и данас има умне људе у разним животним областима и професијама.

Исељавање је нормална појава као и пресељавање људи с једног места на друго у потрази за нечим бољим: животом, пажњом, односом према њима итд.

Међутим, однос државе према исељавању, тј. „одливу“ не само

младих већ и афирмисаних стручњака, научника, уметника, глумаца, у земљи Србији одвећ је непримерен. Стално се говори о „одливу младих паметних глава“, а ништа се не чини на њиховом останку или повратку. Баснословне школарине, немогућност запослења, недостатак мотивације и праћења младих потенцијала и талената од стране државе и државних

институција пресудно утичу на одлуку младих да ако не заувек онда бар за извесно време напусте Србију и опробају се у некој другој земљи која им никада неће бити мајка већ само маћеха.

Није мали ни број наших спортиста који су боље услове потражили у другим земљама и другим нацијама донели прегршт великих резултата. Тенис, веслање, борилачки спортови

– Србија има ресурсе и могућност да својим талентима пружи све услове како би постигли што боље резултате и остварили своје снове, а и жеље свеукупног становништва наше Србије. Међутим, ту на сцену ступају политика, бизнис, лични интереси који не допуштају развој и просперитет спорта и других делатности.

Зашто улагати у неке младе спортисте када је лакше сазидати једну зграду или трговински центар и продати станове и локале?! Како и где наћи простор да се младима пружи могућност да се баве спортом? Закупи спортских сала, школских сала су енормни у односу на могућност зараде или само одржавања простора. Сви се хвале „врхунским” резултатима и победама наших спортиста, а када треба обезбедити простор и пропратне услове, нигде никог. Десет другара се скупи и плати закупале да игра мали фудбал – јефтиније него неки спортски клуб који годинама

ради с младим спортистом чијим се резултатима на крају хвале сви политичари.

Ми смо мала земља која је увек опстајала захваљујући својим природним ресурсима, пољопривреди, сточарству, индустрији. Сада смо постали потрошачко друштво. Нико не ради и не производи, само троши. Сви желе да живе у Београду. Напуштају домове и имања зарад живота под светлима великог града. Више нико не види интерес у производњи, трговини, индустрији. Сви би да буду „менаџери”! Још мало па ће и у оквиру занимања обућар постојати менаџер за обућарство?!

Једноставно, људима треба пружити могућност да наплате свој рад и труд, своје предузетништво, откупити од њих производе, а не само увозити из иностранства. Продате су фабрике које раде, а онда су страни инвеститори натавили тај исти посао и још отпустили раднике. Или све распродају, па хале и њиве

стоје празне. Спортисти аматери и клубови немају простор и услове за рад с младима. Теквондо спортисти Србије освојили су три пласмана на Олимпијске игре у Лондону 2012. Не памтимо кад су фудбалери остварили неки добар резултат, али зато имају „Кућу фудбала”, а нико не зна ко тамо игра ни шта тренира. Треба омогућити пословним фирмама да улажу у спорт и да имају интерес од тога. Много је иностраних модела који показују да је држава омогућила функционисање спорта у сарадњи с привредом (Шведска, Немачка итд.), а резултати су одавно видљиви на спортској сцени.

Младима је потребно пружити руку и дати им шансу. Желе да раде, имају идеја, али им се не омогућава да своје идеје и замисли искажу, све док неко не види интерес да се преко туђих резултата изрекламира. Спорт је највећа српска реклама. Млади су једино што сваку земљу одржава и развија, а Србија их све мање има.

РАЗЛОГ ОДЛАСКА МЛАДИХ ИЗ СРБИЈЕ

Пише: Небојша Анђелковић,
председник Клуба борилачких
спортова „Наисус”, Ниш

Једна од шокантних чињеница јесте и то што је Србија, иако се налази на европском зачељу по броју високообразовних људи, истовремено и лидер у одливу мозгова (прва у Европи, друга у свету, иза афричке државе Гвинеје Бисао)

Србија... Отаџбина... Земља наших предака... Груда земље којој се увек обрадујемо, као и сваком оном који потиче с ње, нарочито ако смо тамо далеко... Али увек постоји оно али... На интернету сам наишао на један текст за који сам се дуго двоумио да ли да га назовем сатиричним или реалистичним, те сам на крају одлучио да то оставим самом читаоцу. Текст гласи овако:

„Има на Балкану једна земља која се граничи сама са собом. Гдје живе најљепше жене, а наталитет опада. Гдје незапослени највише раде, гдје на најплоднијој земљи живе људи који гладују. Гдје

возови касне по реду вожње. Гдје сви играју фудбал, а побеђују у ватерполу, кошарци, рукомету или одбојци. Сви журе на посао, а нико не стиже на вријеме. Гдје осмочасовно радно вријеме траје дванаест сати. Гдје је здравство бесплатно, а лијечење скупо. Гдје су новинари слободни да пишу што год им се нареди. Гдје је свјетска криза добила држављанство. Гдје су јавне набавке тајне, а државне тајне јавне. Гдје се ратови никад не завршавају. Гдје се историја понавља сваки дан. Гдје су најбогатији они који никад нису радили. Гдје је страна валута узета за домаћу. Гдје

људи славе славу, а псују Бога. Гдје паметне због неразумијевања проглашавају луђацима, а луђаке способнима. Гдје неписмени пишу историју. Гдје су закони незаконити, а анархија нормално стање. Гдје власт презире грађане као нежељене свједоке. Гдје се живи од будућности, јер на садашњост немамо право. Гдје се свако свакоме смјешка, а нико никоме не жели добро. Гдје судски поступци трају дуже од живота. Гдје су само поплаве начин наводњавања земљишта. Гдје призивају диктатора, а демократију сматрају порезом на будале. Гдје сматрају да ће земља

дуже напредовати ако што више назадује. Па ти преживи ако си нормалан. Срећа је за државу да је таквих све мање. Нормални свакако ником нису потребни. А и сам живот је највећи парадокс: живиш само да би умро, рећи ће нам они који мисле да је вријеме бесконачно, а они на власти бесмртни. На коју год земљу да сте помислили, погодили сте!"

Овом тексту који донекле представља сажетак живота у Србији, може се додати и чињеница да и поред бројних информација о новим радним местима Завод за запошљавање бележи невероватан број незапослених. Та чињеница има директан утицај на нормално живљење, ако постоји још ко да може да објасни шта то управо значи, јер Србија је толико дуго у кризи да смо заборавили шта су нормални егзистенцијални услови. Ако то узмемо у обзир, не чуди чињеница што истраживачка агенција „Медијум Галуп“ налази да у нашој земљи 57% становништва од 25. до 34. године не напушта родитељску кућу, док је од 35. до 44. године таквих 32%, а од 45. до 54. године чак 27%. Режији после Другог светског рата својим механизмима управљања обезбеђивали су прилично добар и ефикасан прелаз са школовања на запослење, као и решавање стамбеног питања приликом заснивања породице. Такви системи заштите директно су подстицали релативно брзо завршавање школовања (чак и високошколског образовања), као и запошљавање. Држава, наравно, од доходака убира порезе, па може егзистирати без већих проблема и без кредита иностраних банака с Међународним монетарним фондом на челу. Данас је ситуација „мало“ другачија, тј. другачија су обећања која дају политичари док се не докопају власти. Међутим, они су само пиони великих српских и страних играча који се богате и кроје политику по сопственим аршинима, док остали једва преживљавају. Један од апсурда јесте и информација да

су пољопривреда и прехранбена индустрија Србије у 2011. години оствариле извоз од око 2,7 милијарди долара, а да је најмањи допринос укупној индустрији дала производња прехранбених производа, заједно с хемикалијама, хемијским производима и производњом основних метала. У медијима се, такође, наводи да је Србија 2011. године у размени са земљама ЦЕФТА (земље потписнице Централноевропског уговора о слободној трговини) остварила суфицит од око 1,5 милијарди долара, углавном од извоза пољопривредних производа. И поред тога, и даље се мало улаже у пољопривреду и пољопривредне производе, као и у њихово брендирање (како се то сад популарно каже), тј. заштиту, јер то су углавном чисти, еколошки производи који би у продавницама здраве хране могли да се продају по много вишим ценама као квалитетнији артикли. Једна од шокантних чињеница јесте и то што је Србија, иако се налази на европском зачелу по броју високообразовних људи, истовремено и лидер у одливу мозгова (прва у Европи, друга у свету, иза афричке државе Гвинеје Бисао). Иако су препоруке Европске уније да до 2020. године 40% становништва буде високообразовано, у Србији се тај проценат зауставио на седам, а заједно са особама са вишом школом на једанаест. Тај податак не спречава наше стручњаке да покажу своје знање и врло брзо се нађу на водећим позицијама. Управо тако Србија остаје без својих најбољих, те све што је уложила у њихово образовање, стране земље добијају бесплатно. Као финансијски дефицит од улагања у образовање тих особа у претходних 20 година, помиње се сума од 12 милијарди евра, укључујући и оно што је уложено у њихово образовање и порез који они плаћају на зараде, али неким другим државама, а не Србији. Последица свега тога јесте неквалитетно школовање, а наравно и огроман мањак у буџету Србије, што утиче на живот

грађана. О нашим људима који су желели да своје изуме патентирају као СРПСКИ ПРОИЗВОД, а не да га продају некој иностраној фирми, мислим да је излишно говорити. Управо ће сутрадан те исте изуме нама (Србији) неко наплаћивати далеко више, уместо да је Србија била та која ће изнајмљивати производ и убирати зараду. И поред велике љубави коју сви прави Срби осећају према својој земљи, све је мање услова за школовање, рад, заснивање породице. Много шта треба променити и унапредити да бисмо имали материјалне услове попут становника јаким европских и светских земаља, али да, с друге стране, не препустимо забору менталитет који краси наш народ. Један од предлога јесте да се већина оних (ако не сви) који свим срцем воле своју земљу и свој народ, врате и улажу капитал у Србију. На тај начин помоћи ће својој земљи да све кредите и задужења врати, и почне да ради слично као Швајцарска. Уколико се тако нешто деси, нико (ма колико био јак политички) не би ничим могао да условљава нашу земљу, те би сами инвеститори долазили да моле да постану макар мали део онога што се зове Србија.

**У Нишу,
7. фебруара 2012. године**

„БЕСКРАЈНИ ПЛАВИ КРУГ И У ЊЕМУ ЗВЕЗДА”

Пише: Сава Стамболић, студент 4. године Правног факултета у Новом Саду, један од оснивача Светосавске омладине Српског културног центра „Свети Сава” из Суботице и повереник Покрета „Двери” за Суботицу

У новинама сам читао недавно какви све наши људи живе у иностранству. Каквих ту невероватно надарених и успешних младих стручањака има, али ником у Србији не пада на памет да им понуди неку врло битну државну функцију, да би могли да направе разлику, него се неспособни политичари распоређују на та места по односу снага и апетиту странака

Драга браћо и сестре из српског расејања и сви поштовани читаоци часописа „Споји!”, велика ми је част што ево већ трећи пут имам ту ретку привилегију да пишем за овај сјајан лист. У претходним издањима изузетно сам уживао читајући све одличне текстове и морам рећи да сам поносан што су се и моји текстови нашли у тако квалитетном зборнику.

Тему о останку и одласку из Србије, о осиромашењу наше културе, науке и привреде због одласка оних најбољих, насловио сам цитатом из вечно актуелне књиге Милоша Црњанског „Сеобе”, коју сви Срби, а поготово они из расејања треба да прочитају. У њој Црњански, који је, иначе, био историчар по образовању, пише наизглед о временски ограниченим историјским догађајима, а у бити о судбини српског народа од распада Душановог царства па до данас. Он је одрастао под влашћу Аустроугарске монархије, служио њену војску, био под утицајем истих фактора који обликују и нас Србе са бивших аустријских територија, а и вас који живите на њеним данашњим територијама. У „Сеобама” се осећа та туга за изгубљеном отаџбином која је прожимала све Србе који су 1690. године прешли Дунав и Саву с патријархом Арсенијем Трећим Чарнојевићем. Тај луталачки живот под туђом влашћу који

је и ликове романа крајем 18. века селио с ратишта на ратиште велике Аустрије, с границе на границу и на крају у далеке пределе Русије, где су покушали да створе нову Србију, о чему сведоче и топоними и географске карте из тог времена. Али нису успели. Данас, када одете у те крајеве, нема више Срба, они су данас Руси. Нема више Срба ни у Сент Андреји северно од Будимпеште, која је позната по прелепим барокним српским црквама и палатама. Они су тамо сада Мађари. Сви су они пратили звезду у бескрајном плавом кругу, тражили срећу, слободу или голи опстанак, трудили су се, зидали цркве, оснивали задужбине, али што су се више удаљавали од Матице и српских крајева, то су се више удаљавали од себе. Неколико генерација касније и војне, економске и друге неприлике брисале су их с мапе. Данас смо у истој опасности, када због недостатка посла и перспективе кренемо у бескрајни плави круг тражећи своју звезду. Школујемо се у Отаџбини за послове којих нема, ако их и добијемо трпимо корупцију, лоше услове и неправде. Како да ико криви младе и стручне што одлазе? Ја не могу да их кривим. Кривим државу која никако да успостави праведан систем и јасна правила игре, никако да се окрене одрживим и реалним

решењима, већ нас стално још више задужује, па сви живимо од кредита. Како изгледа кад они стигну на наплату, видимо, нажалост, на примеру братске православне Грчке. У новинама сам читао недавно какви све наши људи живе у иностранству. Каквих ту невероватно надарених и успешних младих стручањака има, а никоме у Србији не пада на памет да им понуди неку веома битну државну функцију, да би могли да направе разлику, него се неспособни политичари распоређују на та места по односу снага и апетиту странака. Из тих текстова, било ми је сасвим јасно да ти млади људи желе да помогну на сваки начин и да су спремни да раде у Србији, а не траже много, само пристојан живот и достојанствен однос.

Не могу рећи шта би требало учинити да се такво стање промени, за то би ми требало више простора, јасно је само да народ у Србији мора да схвати да овако више не може, да решења морају да се траже ван постојећих оквира и у некој новој и храброј стратегији којој би се цело друштво максимално посветило. То ће одлучити избори и политички фактори ако схвате озбиљност ситуације.

Оно што осећам да морам да вам поручим као неко ко живи у таквом систему и жели и поред свега ту да остане, јесте да не смемо

клонути! Тешко је у земљи, али ни у остатку Европе није много боље, па ни у свету. Нико нам данас неће гарантовати срећу и благоданство, нити је икад могао. Мој је став да је боље скромно живети у Србији него се залуђивати сновима о светским хоризонтима. Један мој пријатељ који је емигрирао у Њујорк, показао је једном својим колегама тамо слику своје собе и куће у Србији. Када су видели одакле је дошао да се мучи у том осипању од града, нису могли да схвате зашто је дошао. Они су сви отишли потерани великом бедом и у крајњој нужди, баш као и несрећни Арапи који свакодневно пристижу у Суботицу у нади да ће прећи у ЕУ и наћи „обећану земљу“. А многе наше људе не тера таква нужда, већ просто авантуризам, бајке из филмова и чист материјализам. Живимо у земљи која би могла да храни 80 милиона људи, колико год да буде тешко, опет слаavimo, смејемо се и дружимо, тако да странци не могу да верују кад нас виде, и то заиста нема нигде сем у Србији. Зато остајем.

Вама који сте отишли или се родили у расејању, само могу да поручим да је ваша звезда у Србији! И ту не мислим само на Спортско друштво „Црвена звезда“ већ и на ону из наслова Слободу, срећу и мир у души само ћете овде наћи. Не морате и физички бити овде да би та звезда била ваша. Сабирајте се око иницијатива и организација каква је СПО(Ј)И! Говорите српски што чешће, пратите шта се у Отаџбини дешава, помажите колико можете и подстичите оне који су успавани, својим примером, да се пробуде. Нека вам узори буду Михајло Идворски Пупин, коме се не може никад довољно хвалоспева написати! Човек који је досегао светске висине науке и богатства, у своје име је ставио назив свог мајушног родног села у које се стално враћао и које је несребично помагао, као и целу државу, за чије је стварање

заложиио сав свој утицај и углед. Матица српска и Српско народно позориште као једне од кључних институција српске културе, настале су у оновременом иностранству! Срби из читаве Аустрије хрлили су да помогну малој и младој Кнежевини Србији у 19. веку. Људи који су могли да гледају своја посла и материјални интерес давали су све од себе за васкрс Србије, сањали су јединство, које смо, хвала Богу, остварили и које, уз све претње, чувамо барем овде на северу. Дакле, драги млади и образовани пријатељи у расејању, ако читате часопис „Споји!“ на добром сте путу! Нека он буде ваш „Невен“ који је издавао Чика Јова Змај, нека вас он подстакне на љубав према Отаџбини и повратак вери православној и чување језика, да помогнете нама у Отаџбини, ако не сада, онда када се ова земља уразуми и да вам прилику. Једног дана да се тај велики српски Беч и Чикаго и Инсбрук врате на своју опустелу земљу, да је заједно обновимо и оплеменимо свим знањима и вештинама које сте стицали деценијама у иностранству. На добром смо путу и времена се мењају, Србија вас полако открива и јављају се снаге спремне да вас пригрле и да вам дају простор који заслужујете, а не да, како се то до сада пречесто чинило, расејање само израбљују и користе вашу помоћ породицама да покрију свој спољнотрговински дефицит. Вратимо се задужбинарском менталитету и православној духовности и тада неће бити важно где живимо јер ће све наше заједнице бити јаке и непоколебљиве у свом идентитету и моралном и интелектуалном квалитету. Немојте дозволити да упаднете у стереотипе „гастарбајтера“ који своју љубав и носталгију ка Отаџбини изражавају само када граде огромне куће које зврје празне или маузолеје на гробљима. Таква љубав Србији не треба! Такви људи, сигуран

сам, и не читају овај часопис, али они морају бити покренути од вас, драги млади образовани пријатељи, морате им показати да има лепших и достојнијих начина да се помогне Отаџбини, којој је помоћ неопходна. Опет кажем, не посустајте. Велике суботичке добротворе Душана Радића, браћу Манојловиће и друге, угарска полиција послала је у логоре чим је избио Први светски рат, јер су били познати по томе што су деценијама од свог личног богатства обнављали српске цркве, оснивали задужбине, просвећивали народ, чували српство. Душан, у чијој се кући данас налази Српски културни центар „Свети Сава“, чији сам члан, није преживео робију. Није дочекао ослобођење и уједињење које је сањао цео живот, али се његово име спомиње и данас, и у његовој задужбини се сабирамо и чувамо идентитет свог народа у овом 21. веку, где вам више ни национална држава није гарант његовог опстанка. Дакле, под најбруталнијим репресивним режимом Аустроугарске и под најстрашнијом мађаризацијом, Срби су у Суботици, иако су тада чинили свега пет посто становништва, заједно с Јеврејима држали 25 посто индустрије и трговине! То вам желим, браћо, да где год били, просперирају и будете у самом врху, а да се са тог врха сетите ко сте и одакле сте. Ако то урадите, где год живели, бићете део Србије!

НЕПОЧИН ПОЉЕ И ОБЕТОВАНА ЗЕМЉА

Пише: мр Радован Калабић - књижевник,
историчар и публициста из Београда

Београд и Србија никада нису патили од затворености и ксенофобије. Зато од странаца није тражено ни да мењају веру, ни да ступају у наше поданство, ни да служе у нашој војсци. Странцима у Србији нису наметани ни посебни порези, па су се они у нашој средини добро осећали, имали су своје кафане и почели су да оснивају своја удружења

Да ли је Србија „непочин поље“, с кога се одувек бежало у „бољи свет“?

На ово питање желим кратко да одговорим, и то у историјској равни, будући да сам феномен српског исељеништва дуго пратио, а резултате свог истраживања објавио у четири допуњавана издања „Српске емиграције“, с поднасловом „Прилози за историју српског исељеништва 1830–1992“. Ослањајући се на радове и искуства малобројних претходника, могао сам само да потврдим њихове закључке да „на почетку сваког емигрантског живота стоји незадовољство“. „Бежање од жуте сенке глади“ био је најчешћи, али не и једини мотив за наша честа и многољудна пресељења. Политички прогони појединаца и читавих слојева друштва, бесперспективност и осећај угрожености, као и ограничења у погледу научног и стручног усавршавања, такође су убрзавали болне кораке у напуштању Отаџбине.

И као што у сваком злу има и добра, тако и у овој појави можемо и морамо да уочавамо и позитивне стране и достигнућа, без којих би и историја српског народа била осиромашена и непотпуна. То се нарочито односи на културу и на науку. Ништа мање нису важни ни плодови борбе за очување нашег идентитета, вере и колективног памћења, у периодима када су они и на родном тлу били брутално оспоравани и поништавани. И онда када су у матици гашена

сва кандила, неугасли пламен српства одржавао се и изван њених граница.

1.

Постоје, међутим, и историјски периоди у којима је Србија с правом прибављала све атрибуте „обећане земље“. Оне државе преко чијих су граница хрлили странци у потрази за слободом, бољим животом и благостањем. Примери из XIX, па и прве половине XX века, то најбоље потврђују. На путу ка стицању пуне независности Кнежевина Србија пружала је прилику бројним Немцима, Чесима, Словацима, Цинцарима и другима да у њој нађу и уточиште и топли дом. Неки су долазили као стручњаци, лекари, инжењери, а други као занатлије. Било је, међутим, и оних који су стизали као проста радна снага за наше руднике и оних који су у Србију долазили као послуга за имућније слојеве српског друштва. Београд и Србија никада нису патили од затворености и ксенофобије. Зато од странаца није тражено ни да мењају веру, ни да ступају у наше поданство, ни да служе у нашој војсци. Странцима у Србији нису наметани ни посебни порези, па су се они у нашој средини добро осећали, имали су своје кафане и почели су да оснивају своја удружења. Тако је међу првима, 1868. у Београду основана „Чешка беседа“, друштво чешких емиграната из Аустроугарске. Оно је 1885. прерасло у „Лумир“, културно-просветно друштво Чеха и Словака.

Чехословачки дом у Београду подигнут је 1928. године, у Улици Светозара Марковића бр. 79. После окупације Чехословачке 1938. друштво организује прихватање и смештај избеглица. За све то време у оквиру друштва функционишу школа и бројне секције, међу којима су најактивније хорска и певачка. Окупација Београда донела је затварање и дома и школе, али су они обновили свој рад одмах након 1945. Нажалост, 1966. Чешки дом је национализован, а његовим члановима остављено је право да се састају на првом спрату тог здања. Оживљена активност Друштва допринела је 2009. да их Матица чешка прими у своје чланство. Верни опис једне сцене из доба владавине кнеза Михаила (1823–1868) најречитије говори о оновременој српској толеранцији према странцима и „иноверницима“:

„Кнез Михаило је недељом на свечаним каруцама доводио своју жену Јулију у католичку цркву на мису, затим одлазио да се 'провоза', па се враћао да је под руку изведе из цркве до екипажа, пробијајући се кроз гомилу свечано обучених 'шокаца' и шарено одевених Словакиња.“

2.

Још од 1719. године бележи се први талас досељавања Немаца на српске територије. За само две године, до 1721, неколико стотина Немаца из области Пфалц настањује се у околини Београда, на Дорћолу,

Миријеву, Авали, Сланцима... Неки стижу и до Смедерева и Јагодине. Но, тек после Берлинског конгреса (1878), на коме је Кнежевина Србија добила пуну независност, почиње систематско досељавање Немаца у нашу државу. Тада се први пут код нас бележи и појава тзв. гастарбајтера. С немачким инвеститорима и инжењерима, углавном у области рударства, они пристижу у печалбу. Али се с временом одомаћују у новој средини, у којој започиње прожимање култура и традиција – српске и немачке.

Немци, усталом као и други досељеници, бивају позивани на славе код Срба. Срби одлазе на њихове свадбе и у „швапске кафане” у којима се одушевљавају специјалитетима као што су барено прасе с реном и зец из паца. Права симбиоза, међутим, настаје женидбама и удадбама између домородаца и придошлица. Деца из тих бракова добровољно су посрбљавана, па су некадашњи Шмитови постајали Ковачевићи, а Јегерови, рецимо, Ловчевићи. Многи од њих одиграли су важну улогу у славној историји Србије, а један од најзначајнијих свакако је Паул Штурм, алиас Павле Јуришић (1848–1922). Он је био српски генерал и истакнути војсковођа у Првом светском рату. Његов рођени брат Евгеније био је српски добровољац. Павлов син јединац, који је по оцу носио име и који је у Првом рату био мајор, прикључио се у Другом рату војсци ђенерала Драгољуба – Драже Михаиловића. Њега је после заробљавања стрељао Гестапо, пошто је Павле Млађи одбио да као Немац буде ослобођен и стављен у кућни притвор. Србији су одличне резервне официре, али и професоре, дали и Бихлови и Лилерови, а Хенрих Лилер био је и председник протестантске црквене општине у Београду.

Историја српског књижаства и издаваштва незамислива је без једног странца, без Геце Кона (1873–1941), који је 1901. прешао у Београд и узео српско

држављанство. Он је као син рабина дошао у Србију из мађарског дела Аустроугарске и у Кнез Михаиловој улици бр. 1 отворио књижару за српску и страну књижевност. Око њега и у његовој књижари окупљају се најзначајнија српска пера, попут Слободана Јовановића, Милоша Црњанског, Бранислава Нушића (који је пореклом био Цинцарин и звао се Алкибијад Нуша), Андра Гавриловић, Божидар Ковачевић... Кон им издаје књиге, а неке од њих помаже и финансијски и у сваком другом погледу.

3.

Дугачак би био списак оних људи страног порекла који су се сродили с нашим средином и у њој оставили неизбрисив траг. На овако малом простору немогуће их је побројати а не огрешити се о многа значајна имена. Зато бар поменимо Чеха Валенту, који је у Србију дошао 1852. Своју медицинску стручност он је потврдио прво у Јагодини, Смедереву и селима око Рудника, да би на крају постао лични лекар српског краља Милана. Узимајући у међувремену име Јован, Валента је био и управник окружне и варошке болнице у Београду (1874) и активно учествовао у оснивању Српског лекарског друштва.

Арчибалд Рајс (1875–1929), доктор хемије и професор на Универзитету у Лозани, у Швајцарској, трајно се пресељава у Београд и узима наше држављанство, после Првог рата. На овом месту немогуће је навести све заслуге човека који је завештао да му срце буде сахрањено на Кајмакчалану и који заслужује да му се посвети посебно обимно дело.

Немогуће је присетити се и свих оних руских емиграната који су после Октобарске револуције (1917) нашли спокој и уточиште у Београду и у гостопримљивој Србији. Процене говоре да је тада у Србију стигло њих око четрдесет хиљада. Чак је и седиште Руске заграничне цркве пренето у Сремске Карловце, а њен поглавар митрополит Антоније Храповицки

(1863–1936) је и сахрањен у Београду, уз највише државне почести.

Најлепше зграде и фасаде Београда пројектовали су између два рата тзв. бели емигранти. Архитекте Николај Краснов, Григориј Самојлов, Василиј Андросов, Василиј Фјодорович Баумгартен, Виктор Лукомски и Валериј Сташевски утиснули су свој ауторски печат на најлепшем и монументалном архитектонском лицу српске престонице.

Тако је било некада, када је Србија била слободна, привлачна и просперитетна земља.

А каква је данас, када се спасоносни сан многих њених становника, а нарочито оних најмлађих, своди на бежање из Србије?

Београд, на Светог Саву, 2012.

ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ОРГАНИЗОВАН ПОВРАТАК

Пише: Радован Тврдишић, председавајући
Управног одбора Српског сабора Двери

Можда ова мисао, због најразличитијих разлога, боли, али неко мора први да је гласно и јасно изговори: време је за повратак Срба расејаних широм света у отаџбинске земље на Балкану. Има ли ико илузију да је такво нешто лако, колективно и брзо остварљиво? Али, има ли кога да понуди алтернативу асимилацији? Може ли сеоба Срба једном у нашој историји кренути у обрнутом правцу – назад ка Отаџбини?

Национално стање српског народа данас како у Отаџбини тако и у расејању није за похвалу. Посебно у матици имамо пуно великих проблема. Духовни замор, морални колапс, биолошко посртање кроз белу кугу и аутогеноцид путем абортуса, културолошка несвестица и туђиноманија, као и државни распад коме не видимо краја јесу текуће слике наше стварности.

На челу српског народа већ деценијама се налази уморна и превазиђена интелектуална и политичка елита, потпуно без-идејна и компромитована, наша привреда премрежена је тајкунским монополима и непостојањем инвестиционог плана за домаћу производњу, на све стране екстрапрофитери ослобођени икакве социјалне одговорности, корумпирана бирократија, стране агентуре које воде унутрашњу политику, контролисани медији и спречавање јавних расправа о најважнијим егзистенцијалним питањима. Сигурно је да нема више никог озбиљног ко у корумпираној и колонијалној власти или разбијеној и разједињеној, уморној и неспособној опозицији види неку наду.

Да ли је слика друштвене стварности у потпуности негативна, тј. да ли је све баш толико црно? Нема сумње да и даље у матици имамо сјајних људи: способних, честитих, високообразованих, многоструко талентованих, патриота. Међутим, они се налазе

на маргинама друштва, међусобно неповезани и неорганизовани. Као да се чека да неко други преузме иницијативу, понуди идеју и стратегију деловања. Несумњиво нам недостаје ауторитет, исправан систем вредности и национални програм који бисмо сви поштовали, ново одушевљење за духовну и националну борбу, план за искорењивање корупције и нерадничких навика, као и увођење моралног реда, државног поретка и социјалне солидарности у систематски упропашћено српско друштво.

Снага српског расејања

Немамо нити најмању погрешну представу да је огромно српско расејање једна идилична слика коју можемо супротставити тужним призорима из наше Отаџбине. Степен подела, неорганизованости, асимилације, незаинтересованости за националну ствар у расејању је велики. Али, као што у Отаџбини није све црно, тако и у расејању има изузетних позитивних примера и значајних могућности у сваком погледу. Посебно копкају следећа питања: зашто многобројно српско расејање још увек нема представнике у Скупштини Србије, зашто држава и даље поставља своје људе на чело непостојећих или нерепрезентативних организација које наступају у име српске дијаспоре, зашто се све ради

на новим поделама и спречавању повратка из емиграције, а ништа на обезбеђивању услова за повратнике? Да ли смо се икада запитали зашто Срби који су толико успешни у том свету у који смо толико загледи и заљубљени немају прођу овде и нису позвани да помогну у сређивању овдашњих прилика? Могу ли овдашњи, домаћи и приучени западњаци бити аутентичнији, професионалнији, способнији, стручнији и искуснији од Срба са Запада, оних који су се сами изборили за свој успех у животу? Зашто у дијаспори још увек влада толико висок степен неповерења према матици и зашто је толико њихових иницијатива и пројеката завршило у кошу овдашње корупције, провинцијализма, сујете и непостојања било какве националне стратегије према огромном делу нашега народа који живи ван земље? Коначно, да ли је могуће да нико озбиљно, аргументовано и стратешки на државном нивоу није поставио питање повратка Срба из расејања? Нити је до сада било озбиљног позива на повратак, нити су обезбеђени услови који би такав повратак промовисали и подстицали. Зар су нам вишак и немамо потребе за таквим и толиким потенцијалима српског расејања, посебно стручним и финансијским?!

Јасно је да полувековној непромењеној и готово непроменљивој псеудоелити у Србији није у

интересу никаква конкуренција и позитивна селекција, а посебно не она која долази из супериорне у односу на домаћу, елите српске дијаспоре. И ту се крије одговор на сва претходна питања: зашто би локални политичари, администрација, привредници прихватили боље од себе и дали им шансу да помогну Србији, и својим квалитетом истисну овдашњи неквалитет на свим пољима? Зашто, кад упркос пропасти Србије они могу и даље да трају на власти и управљају свим друштвеним монополима, не базирујући се на општи интерес?

Ето главног разлога због којег морамо заједнички и организовано да се супротставимо вишедеценијској негативној селекцији и радимо на стварању нове српске елите. Део ње свакако би требало да чине повратници из расејања! Ова тема је, најзад, и велика провера државе Србије и представља легитиман притисак на све полуге власти да се окрену визији новог поверења и нових односа између матице и дијаспоре, чији би повратак и успешна реинтеграција повратника био један од најважнијих делова. Коначно морамо да решимо и то питање: ко може да говори у име расејања и зашто се тај глас не би чуо у Скупштини Србије? С којим се правом дискриминише најмање трећина нашег народа? Хоћемо тему дијаспоре као једну од централних националних тема у српској јавности у матици и идеју повратка као јавну расправу о томе зашто је то важно и како до тога доћи.

Шта добија расејање

О коме ми заправо причамо? О људима који су под разноразним принудама морали да емигрирају, у новом свету најчешће почињали ни од чега, са својих десет прстију, и постигли доста, а да им нико ништа није поконио, нити су добили од маме и тате, користећи пола века све друштвене привилегије као што је то често у матици. То су они који углавном нису подржавали

Милошевићев режим, али ни слепо веровали тзв. демократским усређитељима постпетооктобарске Србије. Они су много помагали све српске одбрамбене ратове деведесетих, посебно избеглице, небројеним хуманитарним активностима до данас. Они хоће и даље да помажу, али су толико пута преварени и изгубили су поверење. Ко данас интензивно ради на повратку најпре поверења, а потом Срба из расејања?

Многи међу њима завршили су највеће светске универзитете и раде у најбољим фирмама света. То су они који имају радну етику на западном нивоу, као и све потребне стручне, техничке и технолошке квалификације. То су они који познају Запад изнутра, све његове предности и мане, а не стиде се свога националног идентитета и имају изражен патриотски осећај. То су сви они којима једино траже да у Србију шаљу тешко стечене паре, а да их до сада нико није позвао да се врате и понудио им конкретне повољности због којих би то требало да учине.

Да ли су онда Срби у расејању савршени, неки суперхероји без мане и страха? Не, Срби у расејању су део свога народа, са свим нашим манама и врлинама. И са много проблема:

- духовна асимиликаја: губљење српског језика, ћириличног писма, вере, традиције и комплетног националног идентитета;
- материјална везаност за каријеру, посао, кредите, навике, стандард;
- наталожено неповерење у матицу;
- економска криза која постаје све већа широм Запада, губитак посла и перспективе, неодговарајућа запослења, неакредитоване дипломе, нерешени папири и социјални статус;
- немање могућности где се вратити, шта радити, како се уклопити...

Да ли су ово велики проблеми и кочнице за повратак? Свакако! Да ли се ишта може учинити ако се

ништа и не проба? Никако! Да ли је уз одређене озбиљне припреме и планове могуће решити неки од ових проблема и остварити услове за повратак? Мора да јесте, само неко треба да то жели и да на томе ради!

Дакле, прво питање гласи: желите ли да се вратите? Друго питање јесте: када и како организовати повратак? Зар на Западу, где се читав посао и живот толико унапред планирају и представљају само различите врсте пројеката с унапред испланираним визијама, буџетима и роковима, не можемо од идеје повратка да направимо свој животни лични или још боље породични пројекат? Визија, редослед корака, потребан буџет, рокови за остварење. Нека повратак постане наш лични и свенационални пројекат на дуге стазе и кренимо малим али сигурним и чврстим корацима, постигнимо прве резултате, истакнимо позитивне примере, организовано радимо на томе, не одустајмо после првих препрека, покажимо да је могуће!

Шта добија матица

Зашто је све ово важно за матицу? Зар нам није потребно нове стручности, морала, радне етике, високообразованих, патриотизма, познавања Запада и светских кретања, и свега тога без одрицања од себе и свога-? То нам управо доноси српска дијаспора, која је пуна пропуста и лошег наслеђа, али која толико често уме да буде отмена, родољубива, милосрдна, предузетничка, солидарна.

Сви који познају српско расејање добро знају колико је тамо остало неразумевања и неповерења према матици, а знајући и наше прилике, јасно је зашто је то осећање с правом тамо присутно. Али то, упркос свему, не може бити изговор: српско расејање данас је позвано да се врати и заједно с нама мења матицу набоље.

Ово предлаже неко ко је остао, ко није желео да оде, ко се много година бори на више друштвених фронта и ко нема могућности да ишта обећава у име државе, али

има вољу и снагу да државу убеђује и притиска да се посвети овој теми. Опстанак и бољитак матице не може бити борба само нас овде који још увек некако пружамо колики-толики отпор бесмислу и тоталној пропасти, већ заједничка одговорност да нешто променимо. Најлакше је изговорити се да у матици ништа не ваља и да нема услова за живот, али је то само бежање од преузимања одговорности и борбе. Сигурно је да се у матици мора много шта мењати, али ко ће то да уради за нас и уместо нас?

Национална акција из дијаспоре

Шта треба конкретно учинити? Српско расејање треба, и то би се могло назвати његовом историјском одговорношћу, па чак и обавезом, пре свега, да закопа све ратне секире и размирице међу собом. Историјске, политичке, црквене, локалпатриотске, генерацијске и друге неслоге треба коначно да постану прошлост. Пуно је разлога за то: нас је мало, а непријатеља је много, не смемо себи више дозволити луксуз било које врсте поделе и међусобног трошења снага, национално јединство је императив времена и услов заустављања историјског процеса пораза. Сваки појединац или организација нека задржи своју самосталност, али нека и допринесе заједничком добром делу, поштујући изнад себе ауторитет општег добра као бране нашим сујетама и личним амбицијама које раде на штету националне саборности и делотворности.

По узору на историјску традицију српског народа, данас би нам био најпотребнији велики црквено-народни сабор Срба у расејању, ради разговора и договора о томе шта нам је чинити и преузимању учешћа у решавању судбине народа коме припадамо. У перспективи треба покренути пилот пројекте повратка највише заинтересованих у отаџбинске земље на Балкану. Али тај повратак не сме бити стихијски, неорганизован и неприпремљен,

већ стратешки, у групама повратника и с прецизним планом за неколико првих година живота, ради лакше реинтеграције у српско друштво и заједничке борбе за промене овдашњих лоших навика и наслеђених негативних особина комплетног социјалног амбијента који их чека.

Можда је управо то данас највећа мисија српске дијаспоре: да се врати и донесе свеколике стандарде који су нам неопходни, примере добре предузетничке праксе, нове ветрове духовности, морала и патриотизма, нову енергију и оптимизам. Успех ових пионирских подухвата повратка у своју Отаџбину из расејања, и потенцијални препород српске државе која би повратницима широм отворила врата понудивши им многе погодности, означио би почетак масовног повратка који у овом часу није реалан, и биолошка, етичка, привредна и политичка слика српског народа била би потпуно другачија.

Можда многим и у матици и у расејању овај предлог делује нереално и неостварљиво, али шта је алтернатива? Само даља пропаст и пропадање српског народа на обе стране. Нека се нико не завава: асимилацију у расејању није могуће зауставити, већ је само питање која ће генерација подлећи – прва, друга или трећа. Матица је обећана земља и простор наше личне одговорности и успеха. Уколико због било ког од наведених озбиљних разлога повратак није опција за Србе у расејању, онда нема оправдања за то што се у страном свету нисмо боље организовали у очувању националног идентитета нових генерација и заштити српских националних интереса широм света.

Шта ако не повратак

Двери свим Србима света, пошто су посетиле преко 60 српских заједница у америчкој, канадској, европској и аустралијској дијаспори у последњих неколико година, желе да сугеришу једну нову свест која у овоме часу није довољно

развијена у нашем расејању. У питању је неизбежна чињеница да морамо да се определимо за правац којим треба да иде наше расејање. Ми видимо само два могућа правца. Један правац, о коме говори овај апел, јесте идеја о повратку у матичне српске земље на Балкану. С друге стране, ако нема те спремности на повратак због било ког разлога, у који сад не морамо улазити, мора да буде спремности за организованост да се тамо у условима расејања очува српски национални идентитет и да се не дозволи даља асимилација.

У овоме видимо двоструку и обострану корист: Срби који се враћају тако чувају идентитет и своје потомство у српству и православљу, а матичне земље добијају прилив људи који су били успешни на Западу и спремни су да и овде дају свој допринос; с друге стране, ако не успевамо већ у тој стратегији повратка, а нажалост у овоме часу немамо уопште такву стратегију због неспособности наших актуелних политичких и других државних елита које нити су позвале расејање на повратак, нити омогућили услове и јасне гаранције тих реинтеграција, онда хајдемо барем у дијаспори да се озбиљно организујемо, хајдемо да осмислимочитавнизалтернативних установа које ће дугорочно чувати српски национални идентитет и онемогућавати даљу асимилацију, притом стварајући у перспективи моћне амбасадоре широм света.

Јер једно су интеграције у земље домаћине које су нам омогућиле пристојан живот у расејању, а друго је асимилација и тако олака српска спремност да се изгубе и језик и вера и ћирилично писмо и историјска сећања и свака друга кључна идентитетска тачка зарад потпуне уклопљености у друштва у којима се налазимо. Ако смо се већ определили да останемо у расејању и интегришемо се у тамошња друштва, ако смо задовољни животним стандардима које смо тамо постигли и не желимо да их мењамо за неку неизвесност повратка, онда хајдемо да се у расејању озбиљно организујемо,

да наше будуће генерације сачувају тај национални идентитет и да постанемо жестоки промотери наших националних интереса широм света. Шта нас у томе спречава и може ли немогућност повратка због било ког разлога бити изговор за неогранизовање и нечињење тамо где смо решили да останемо?

Шта конкретно значи организовати се у расејању? То значи да станемо јаче и озбиљније уз СПЦ, као једине националне институције која уопште функционише на нивоу глобалног српства и око које се уосталом једино и сабирамо у дијаспори, и да око ње направимо читав низ алтернативних националних установа којих у овом часу немамо. Немамо наше црквене вртиће, немамо наше

српске основне школе, немамо наше српске средње школе, универзитете, немамо српске културне организације које су нам данас потребне, издаваштво, медије, улагање у школовање и напредовање младе Србије за високе друштвене позиције. Све то, ако већ остајемо у дијаспори и не враћамо се у отаџбинске земље, мора да буде много боље, сложније и модерније организовано него што је то данас. Шта је изговор што то не функционише? Свакако да би и у тој мисији држава могла и морала да помогне, па је и у том правцу ваља притискати.

Размишљајмо о свему овоме за почетак. Не дозволимо да тема повратка и новог националног организовања буде – табу тема. Немојмо се плашити да као одрасли

и одговорни људи поставимо ове теме на дневни ред и даље дискутујемо. И не дозволимо да нас наше сулуде поделе у томе у старту спрече. Ништа више од тога за почетак. Да видимо где смо, који су проблеми, који изазови, које шансе, које наде. Да видимо колико вредимо, колико смо кадри, колико озбиљни!

Време је да баш у овом комплексном тренутку великих глобалних промена и изазова као народ и појединци заборавимо све изговоре, изађемо из удобних али јалових фотеља дежурних аналитичара и да учинимо само оно што је до нас, за добро своје, својих ближњих и свога рода.

За живот Србије!

GRAZER WECHSELSEITIGE
Versicherung Aktiengesellschaft

Aleksandar Coric
Kundencenter Schwaz
Münchner Straße 30
6130 Schwaz
Tel. (05242) 62711-5220
Fax: (05242) 62711-5215
Mob.: 0664 / 88 66 30 46
aleksandar.coric@grawe.at

ПАРТНЕРИ

Хуманитарна организација „Срби за Србе“
Србија - е-пошта: organizacija@srbizasrbe.org -
интернет: www.srbizasrbe.org
Република Српска -
е-пошта: organizacija@srbizasrbe.org интернет:
www.srbizasrbe.org
Аустрија - е-пошта: szsaustrija@gmail.com
интернет: www.serbenfuerserben.org
САД - е-пошта: szsamerika@gmail.com
интернет: www.serbsforserbs.org

Хуманитарна Хришћанска заједница
„Радости моја“
Адреса: Hegelstr. 51, 70174 Stuttgart,
Deutschland
контакт телефон: +49 177 837 6927
е-пошта: info@radostimoja.com
интернет: www.radostimoja.com

СКЦ «Свети Сава» Суботица
Адреса: Трг Републике 16, 24000
Суботица, Србија
контакт тел: +381 24 601 833
Светосавска омладина у оквиру центра
основана новембра 2010. г.

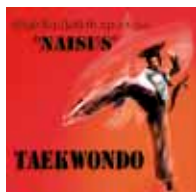
Удружење Јадовно 1941.
Адреса: Краља Алфонса XIII 49А, 78000
Бања Лука, Република Српска, БиХ
контакт тел: +387 51 333 588
е-пошта: udruzenje@jadovno.com
интернет: www.jadovno.com

Српски сабор Двери
Адреса: Вишеградска 6-1/11, 11000
Београд, Србија
контакт телефон: 011 / 26 87 897
е-пошта: kontakt@dverisrpske.com
интернет: www.dverisrpske.com

Београдски теквондо савез
Адреса: Deligradska 27, 11000
Веоград, Србија
контакт тел: +381 11 362 98 32
е-пошта: bgtkd@open.telekom.rs
интернет: www.tkdbegrad.org.rs

Клуб Борилачких Спортова „Наисус“
Адреса: Јастребачка 27, 18116
Ниш, Србија
контакт тел: +381 64 288 5 992
+381 61 248 91 61
интернет: www.kbs-naisus.com

Српско Друштво Задужбина
е-пошта: zasrpskikosmet@gmail.com
интернет: www.sd-zaduzbina.com

РУФ радиотелевизија «РУФ» д.о.о
Адреса: Српских владара 528, 12300
Петровац на Млави, Србија
контакт тел: + 381 12 333 528
е-пошта: ruf@rufrtv.com
интернет: www.rufrtv.com

Српско просвјетно и културно друштво
„Просвјета“ Аустрија
контакт телефон: +43 660 355 65 54
е-пошта: office@prosvjeta.at
интернет: www.prosvjeta.at

Црвени Крст Петровац на Млави
Адреса: Српских Владара 183, 12300
Петровац на Млави, Србија
контакт тел: +38112 331 154
е-пошта: petrovac@redcross.org.rs

Црвени Крст Параћин
Адреса: Крагујевачка 4, 35250 Параћин,
Србија
контакт тел: +38135 563 279
е-пошта: paracin@redcross.org.rs
интернет: www.crvenikrstparacin.rs

Црвени Крст Свилајнац
контакт тел: +38135322891
е-пошта: svilajnac@redcross.org.rs

Удружење Ћирилица Београд
е-пошта: info@cirilica-beograd.org
интернет: www.cirilica-beograd.org.rs

Српски клуб за спорт и културу
„Јединство“
Адреса: Steinbacherstraße 3, 6300
Wörgl, Austria
контакт телефон: +43 650 929 40 83
(председник - Младен Вујиновић)
Facebook: Jedinstvo Wörgl

Културно-спортски клуб „Петар Кочић -
Змијање“
контакт телефон 1: +43 650 616 31 14
(председник - Гојко Савић)
контакт телефон 2: + 43 650 634 74 67
(секретар - Станислав Лакић)
интернет: www.kskpetarkocic.at

„Gasthaus Neuwirt“ - власник: Зоран
Цвијановић
Адреса: Bahnhofweg 2, 6336
Langkampfen / Unterlangkampfen, Austria
контакт телефон: + 43 676 64 44 587
е-пошта: neuwirt.zoran@aon.at
интернет: www.neuwirt-langkampfen.at

Веолиа транспорт - Литас а.д.
Пожаревац
Адреса: Буре Ђаковића 3,
12000 Пожаревац, Србија
контакт тел: +381 12 210 123
е-пошта: petar.peric@veolia-transport.rs

ЗАХВАЉУЈЕМО

Овим путем, редакција часописа **Споју!**, се још једном захваљујемо свим људима добре воље који су нам излазили у сусрет и подржавали добротинитељски рад наших организација, као и сам просветни пројекат часописа **Споју!** током последњих шест месеци и који су нам били и ако Бог да и остаће наши подржаваоци, добротвори, сарадници и пре свега искрени пријатељи у борби за заједничко боље сутра!

Посебну захвалност смо дужни добротворима трећег броја информативног и интеграционог часописа **Споју!**, без чије помоћи неби била могућа реализација овог веома значајног броја под називом "ПОВРАТАК - Зашто је важно да се вратимо својим коренима и Отаџбини?" и који има за циљ да мотивише младе снаге нашег народа да се постепено враћају својим коренима и отаџбинским земљама, како би својим знањем и искуством помогли у напретку српског народа и Отаџбине!

Заувек захвални - für immer dankbar:

**INNS'
BRUCK**

**Der Stadt Innsbruck und dem Vizebürgermeister
Herrn Christoph Kaufmann
Граду Инсбруку и заменику градоначелника
господину Кристофу Кауфману**

**„Gasthaus Neuwirt“ und Herrn Zoran Cvijanović aus
Langkampfen in Tirol**

„GASTHAUS NEUWIRT“ и господину Зорану Цвијановићу из Лангкампфена у Тирољу

**КУЛТУРНО-СПОРТСКОМ КЛУБУ
„ПЕТАР КОЧИЋ - ЗМИЈАЊЕ“ ИЗ ФИГЕНА**

**СРПСКОМ КЛУБУ ЗА СПОРТ И КУЛТУРУ
„ЈЕДИНСТВО“ ИЗ ВЕРГЛА**

**ГОСПОЋИ ЂУЈИ ТЕШАНОВИЋ-БЕЋИРЕВИЋ ИЗ САЛЦБУРГА
Gemeinderätin der Stadt Salzburg und
Arbeiterkammervorstandsmitglied Salzburgs Frau Djuja Tešanović-Bećirević**

**МИЛИ И МАНФРЕДУ КЕРН ИЗ САЛЦБУРГА
Mila und Manfred Kern aus Salzburg**

ГРУПИ АНОНИМНИХ ДОНАТОРА ИЗ ИНСБРУКА И БЕЧА

**ХВАЛА ВАМ - ЗАЈЕДНО СМО ЈАЧИ
VIELEN DANK - ZUSAMMEN SIND WIR STÄRKER**

Оснивачи часописа: Владимир Влајић, Александар Спасојевић, Силвана Лазић, Оливер Ранисављевић, Филип Влајић, Ђорђе Ђорђевић

Уредници: Владимир Влајић (СПО(Ј)И), Душан Ђаковић (Х.О. Срби за Србе), Срђан Мијалковић (СПКД Просвјета - Аустрија)

Редакција: Александар Спасојевић, Силвана Лазић, Оливер Ранисављевић, Филип Влајић, Ђорђе Ђорђевић, Јелена Радисављевић, Катарина Бећаревић, Милица Радојевић, Милостива Миливојевић, Данијела Лазендић, Дејан Сенић, Иван Ивковић (сви СПО(Ј)И), Милош Јовановић (Х.О. Срби за Србе)

Лектор и коректор: Весна Калабић

Технички уредник: Жељко Деветак

Штампа: Штампарија Стојадиновић, Петровац на Млави

ПОСЕТИТЕ НАС

www.spoji.org | www.srbizasrbe.org | www.prosvjeta.at

УЗ БОЖИЈУ ПОМОЋ И СЛОГУ ЗА БОЉЕ СУТРА!